

PREDSTAVITVENI ZBORNIK

DRUGOSTOPENJSKI ŠTUDIJSKI PROGRAM *SLOVENISTIKA* FILOZOFSKE FAKULTETE UNIVERZE V LJUBLJANI

ŠTUDIJSKO LETO 2021/22

1. Podatki o študijskem programu

Drugostopenjski študijski program *SLOVENISTIKA* traja 2 leti in obsega 120 kreditnih točk po ECTS.

Študijski program vsebuje naslednje smeri:

- Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer
- Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer
- Slovenistika – dvopredmetna smer
- Slovenistika – enopredmetna pedagoška jezikoslovna smer
- Slovenistika – enopredmetna pedagoška literarna smer
- Slovenistika – dvopredmetna pedagoška smer

Po končanem študiju pridobi diplomant / diplomantka strokovni naziv magister / magistrica slovenistike (enopredmetne nepedagoške smeri) oz. magister / magistrica slovenistike in ... (dvopredmetne nepedagoške smeri) in magister profesor / magistrica profesorica slovenistike (enopredmetni pedagoški smeri) oz. magister profesor / magistrica profesorica slovenistike in ...¹

2. Temeljni cilji programa in splošne kompetence, ki se pridobijo s programom

Raznolike nepedagoške študijske smeri omogočajo znanja iz jezika, literature in kulture in omogočajo zaposlitev v najrazličnejših javnih in zasebnih službah (od založb, medijskih hiš, različnih humanističnih raziskovalnih ustanov, do vseh nivojev javne uprave). Pedagoška smer Slovenistika (eno- oz. dvopredmetna) pa omogoča zaposlitev v šolah in drugih izobraževalnih institucijah na območju Republike Slovenije in tudi izven (razpredene mreža lektoratov po svetu v okviru Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik, ki je sestavni del Oddelka za slovenistiko).

¹ Izrazi profesor, diplomant, magister, študent in kandidat so v nadaljevanju uporabljeni generično.

Slovenistika – enopredmetni smeri in Slovenistika – dvopredmetna smer:

Temeljni cilji so poglobljanje znanja o različnih jezikoslovnih in literarnovednih teorijah ter metodah raziskovanja, uporaba pridobljenega znanja, strokovne literature in sodobnih informacijsko-komunikacijskih virov pri znanstveni analizi in opisu ter argumentiranem kritičnem vrednotenju najkompleksnejših sodobnih ali starejših besedil različnih vrst in zvrsti. V okviru te študijske smeri naj bi bil posameznik sposoben reflektirati sočasna in pretekla strokovna spoznanja o jeziku/literaturi ter jezikovni/literarni praksi in se do njih argumentirano opredeliti. Tovrstna strokovna znanja lahko posameznik tudi učinkovito ubesedi v govorjenem/zapisanem publicističnem, poljudnoznanstvenem ali znanstvenem besedilu ter tako dejavno sooblikuje literarno in širše kulturno dogajanje, jezikovno politiko in načrtovanje ter pozitiven odnos širše javnosti do jezika, literature in kulture. Poleg tega je posameznik po končanem programu usposobljen za sodelovanje pri načrtovanju, izvajanju in vodenju temeljnih, primerjalnih in aplikativnih raziskav s področja slovenskega jezika, literature ali kulture ter samostojno, samoiniciativno, inovativno in tudi interdisciplinarno reševanje najzahtevnejših problemov s teh področij. Usposobljen je za prevzemanje najzahtevnejših in vodilnih nalog v raziskovalni dejavnosti, založništvu, tiskanih in elektronskih medijih ter kulturnih ustanovah. Študijski program ga usposablja tudi za samostojno in ustvarjalno načrtovanje nalog v protokolu, državni upravi in drugih ustanovah, ki se ukvarjajo s predstavitvijo in promocijo slovenskega jezika in literature doma ali na mednarodnem področju, v propagandni/oglaševalski in turistični dejavnosti.

Slovenistika – enopredmetni pedagoški smeri in Slovenistika – dvopredmetna pedagoška smer – dodatni temeljni cilji je usposabljanje bodočih profesorjev slovenskega jezika in književnosti, zato diplomanti pedagoške smeri pridobijo kvalitetno družboslovno in humanistično izobrazbo s področja slovenskega jezika in književnosti, s poudarkom na vzgojno-izobraževalnih vedah.

Splošne kompetence

Slovenistika – enopredmetni smeri in Slovenistika – dvopredmetna smer:

- logično, abstraktno, analitično, divergentno in asociativno razmišljanje;
- razumevanje, analiza, povzemanje in kritično ovrednotenje različnih besedil in stališč;
- kritično ovrednotenje pridobljenega strokovnega znanja;
- strokovno ustrezno in učinkovito izrabljanje razpoložljivih sodobnih informacijsko-komunikacijskih tehnologij in danosti za iskanje, izbiro (selekcijo), obdelavo/uporabo in nadaljnje posredovanje informacij;
- interdisciplinarno povezovanje pridobljenega znanja in kompetenc na osnovi splošne razgledanosti in poznavanja akademskih področij;

- prepoznavanje in upoštevanje za določeno kulturo ali (družbeno) skupino specifične tradicije v komunikaciji;
- uporaba svojega znanja in metodoloških rešitev za reševanje novih problemov in nalog (»transferne kompetence«);
- smiselno zastavljanje (in reševanje) kompleksnih vprašanj, še posebej v zvezi z jezikom in literaturo;
- preučevanje problema z različnih zornih kotov in njegovo interdisciplinarno reševanje, tudi v večkulturnem okolju;
- samostojno, samoiniciativno in inovativno reševanje problemov oz. iskanje realno izvedljivih rešitev;
- samostojno načrtovanje, organiziranje in obravnavanje teme v obliki projektov, tudi v sodelovanju z drugimi (v skupinah, timsko delo);
- interpretiranje raziskovalnih rezultatov na višji ravni, razumevanje soodvisnosti znanstvenih spoznanj in dosežkov ter kritično ovrednotenje svojih in tujih dosežkov in spoznanj;
- razumljivo, prepričljivo, sporazumevalnemu položaju ustrezno in jezikovno pravilno ubesedenje/ubesediljenje svojih strokovnih in širših spoznanj v strokovnem (tudi poljudnoznanstvenem), znanstvenem, publicističnem ali propagandnem besedilu;
- konstruktivno sodelovanje v javnih (strokovnih ali publicističnih) pogovorih, povezanih z ožjo slovenistično ali splošnejšo temo;
- argumentirano, logično in prepričljivo predstavljanje svojih stališč v govorjenih ali pisnih diskusijah in pogajanjih;
- prevzemanje odgovornosti za vodenje in usklajevanje najzahtevnejših strokovnih nalog;
- sposobnost etične samorefleksije, občutljivosti za etična merila in zavezanosti k profesionalni etiki;
- skrb za lasten poklicni/strokovni razvoj (pripravljenost za dodatno usposabljanje in vseživljenjsko učenje);
- dejavno sooblikovanje slovenskega kulturnega prostora.

Slovenistika – enopredmetni pedagoški smeri in Slovenistika – dvopredmetna pedagoška smer:

Učinkovito poučevanje:

Diplomant

- je usposobljen za preoblikovanje in posredovanje strokovno-predmetnih vsebin na učencu razumljiv način;
- pri uresničevanju šolskega kurikuluma ustrezno povezuje cilje učnih načrtov, vsebine, načine učenja in razvoj učencev;
- učinkovito načrtuje, organizira in izvaja učne aktivnosti;
- obvlada principe raziskovanja na pedagoškem področju ter jih uporablja pri izboljševanju učenja in poučevanja;
- spodbuja aktivno in neodvisno učenje, ki učencem omogoča, da sami načrtujejo, spremljajo, vrednotijo in uravnavajo svoje učenje;
- spodbuja sodelovalno učenje, ki učencem omogoča razvoj socialnih veščin za uspešno sodelovanje v različnih heterogenih skupinah.

Preverjanje in ocenjevanje znanja ter spremljanje napredka učencev:

Diplomant

- ustrezno uporablja različne načine spremljanja, preverjanja in ocenjevanja napredka posameznega učenca v skladu s cilji ter daje konstruktivno povratno informacijo;
- spremlja in vrednoti napredek učencev na področju usvajanja strategij učenja, učenja socialnih veščin, bralne in informacijske pismenosti;
- seznanja starše in druge odgovorne osebe o napredku učencev.

Vodenje in komunikacija:

Diplomant

- učinkovito komunicira z učenci in razvija pozitivne odnose z njimi;
- oblikuje spodbudno učno okolje in skupnost učencev, v kateri se ceni različnost in v katerih se učenci počutijo sprejete, varne in samozavestne;
- oblikuje jasna pravila za vedenje in disciplino v razredu; pravila temeljijo na spoštovanju vseh udeležencev;

- se uspešno sooča z neprimernim vedenjem, agresivnostjo, konflikti in uporablja ustrezne strategije za njihovo reševanje;
- daje vsem učencem enake možnosti in prilagaja delo njihovim individualnim posebnostim;
- prepoznava učence s posebnimi potrebami, njihova močna in šibka področja, prilagaja delo njihovim zmožnostim in po potrebi sodeluje z ustreznimi strokovnjaki in ustanovami.

Širše profesionalne kompetence:

Diplomant

- razvija pozitiven odnos do učencev, kaže spoštovanje do njihovega družbenega, kulturnega, jezikovnega, verskega izhodišča;
- pri svojem delu upošteva etična načela in zakonska določila;
- kaže in spodbuja pozitivne vrednote, stališča in vedenje, ki ga pričakuje od učencev;
- učinkovito komunicira in sodeluje s starši ter drugimi osebami, odgovornimi za učence;
- sodeluje z drugimi učitelji in sodelavci na šoli;
- se vključuje in sodeluje v različnih aktivnostih v ožjem in širšem okolju ter na področju izobraževanja;
- načrtuje, spremlja, vrednoti in uravnava lasten profesionalni razvoj.

Vseživljenjsko učenje:

Diplomant

- uporablja ustrezne metode za motiviranje učencev in razvija strategije, ki omogočajo vseživljenjsko učenje;
- spodbuja prožnost in vztrajnost pri soočanju z novimi izzivi in nalogami ter sposobnost samovrednotenja pri učencih;
- pri delu uporablja informacijsko-komunikacijsko tehnologijo in pri učencih razvija informacijsko pismenost; pri učencih razvija komunikacijske in socialne veščine.

Predmetno-specifične kompetence

- globlje razumevanje temeljnih jezikoslovnih smeri in njihovih filozofskih izhodišč ter njihovo kritično ovrednotenje;
- samostojno raziskovanje in opisovanje jezikovnih pojavov v njihovi sistemski, socialni, psihološki in zgodovinski povezanosti;
- samostojno raziskovanje in kritično ovrednotenje jezikovnih pojavov in procesov skozi zgodovino in v današnjih družbenih razsežnostih;
- raziskovanje jezika kot sredstva in rezultata simbolne interakcije v njegovi spoznavni (kognitivni), čustveni (emocionalni), ustvarjalni (kreativni) in družbeni (socialni) funkciji;
- sooblikovanje knjižnojezikovne norme in kritično ovrednotenje njenega delovanja;
- spremljanje jezikovnopolitičnega in jezikovnokulturnga dogajanja ter njuno strokovno argumentirano sooblikovanje;
- strokovno ustrezna samostojna analiza in kritična presoja govorjenih in zapisanih besedil z različnih vidikov;
- ovrednotenje in utemeljevanje rabe in vlog različnih jezikovnih sredstev v besedilu glede na njegovo vpetost v širši kontekst;
- izbiranje glede na govorni položaj ustrezne socialne, funkcijske in prenosniške zvrsti ter besedilne vrste;
- prirejanje ali preoblikovanje besedila ene vrste glede na različne govorne položaje (namen, naslovnika, prenosnik itd.);
- učinkovito govorno ali pisno ubesediljenje različnih tem in pri tem tvorba jezikovno pravilnih, koherentnih, kohezivnih in ustreznih strokovnih, publicističnih ali propagandnih besedil;
- v publicističnem, strokovnem (tudi poljudnoznanstvenem) ali znanstvenem besedilu širši in strokovni javnosti učinkovito govorno ali pisno predstavljanje svojih in tujih spoznanj in stališč o jezikovnih pojavih, pravilih, načelih ... ter njihovi konkretni uresničitvi;
- svetovanje nestrokovnjakom v zvezi s kompleksnejšimi jezikovnimi (normativnimi, slogovnimi) vprašanji ter strokovno argumentirani predlogi uporabe pravilnejših/ustreznejših/učinkovitejših jezikovnih sredstev;
- načrtovanje in oblikovanje predstavitev v govorni ali pisni obliki;
- načrtovanje in vodenje javnih/uradnih raziskovalnih pogovorov, diskusij, soočenj, pogajanj, njihova analiza in skrb za njihovo optimalno realizacijo;

- v koherentnem besedilu ubesedenje svojega poglobljenega doživljanja, razumevanja in analitično/sintetičnih ugotovitev o prebranem književnem delu;
- samostojno raziskovanje književnih besedil različnih vrst/zvrsti, njihovega nastanka in učinkovanja (družbeni, kulturni, estetski, medijski, biografski vidik);
- analiziranje in vrednotenje pojavov in procesov književne kulture v zgodovinskem kontekstu ter njihovo konstruktivno sooblikovanje;
- raziskovanje slovenske književne dediščine ter njenih posebnosti v odnosu do sorodnih evropskih in svetovnih literarnih pojavov in procesov;
- prepoznavanje temeljnih in subtilnejših prvin literarnega oblikovanja;
- »prevajanje« zahtevnejših starejših slovenskih književnih besedil;
- reflektiranje svojega poznavanja besedila in zavzemanje stališč v zvezi z vprašanji literarnega vrednotenja;
- literarnoteoretično presojanje besedil ob uporabi ustreznih meril literarnosti in meril za vrednotenje starejše, novejše in sodobne književnosti;
- učinkovito predstavljanje zgodovinskih literarnih tekstov in pisnih kulturnih spomenikov z vidika sodobne literarne znanosti v javnosti;
- jezikovno pravilno, smiselno in razumljivo, estetsko in retorično učinkovito (glasno) branje, interpretiranje oz. predstavljanje literarnih besedil;
- povezovanje literarnega znanja z védenjem o drugih umetnostih ter razumevanje prehodov, navezav in primerjav med različnimi umetnostnimi področji;
- presojanje strukture in učinka medijev v literarnem sistemu;
- razumevanje specifičnosti posameznih literarnih vrst in sodelovanje pri njihovi priredbi za (druge) medije, npr. gledališče, radio, televizijo, plesne in druge performanse;
- svetovanje nestrokovnjakom v zvezi z zahtevnejšimi vprašanji o književnosti,
- poznavanje in načrtovanje delovanja kulturnih institucij in ustanov;
- obvladovanje novinarske, uredniške, založniške, animacijske in promocijske kulturne dejavnosti;

- načrtovanje in vodenje študijskih krožkov, raziskovalnih taborov, strokovnih srečanj in delavnic;
- načrtovanje, organizacija in izvajanje javnih (kulturnih, strokovnih in drugih) dogodkov;
- predstavljanje in promoviranje slovenskega jezika, književnosti in kulture tako v domači javnosti kot na mednarodnem področju;
- sooblikovanje stališč javnosti do slovenskega jezika, književnosti in kulture ter vplivanje na nacionalno (samo)zavest.

Slovenistika – enopredmetni pedagoški smeri in Slovenistika – dvopredmetna pedagoška smer

Dodatne specialnodidaktične kompetence

Diplomant

- ustrezno in razumljivo preoblikuje in posreduje jezikoslovna in literarnovedna spoznanja učencev;
- izbira glede na razvojno stopnjo učencev ustrezne učne cilje, vsebine in metode pouka slovenskega jezika in književnosti; z upoštevanjem specifičnih potreb učencev;
- strokovno ustrezno utemeljuje izbrane učne cilje, vsebine in metode s stališča didaktike slovenskega jezika in didaktike književnosti ter na podlagi znanja in razumevanja učnega procesa, kurikularnih zahtev, razvoja otroka na splošno in konkretnih potreb učencev;
- ob uporabi ustreznih meril za vrednotenje neumetnostnih in umetnostnih besedil presoja njihovo primernost za uporabo pri pouku slovenščine;
- učinkovito uporablja učna sredstva in pripomočke za pouk slovenščine, tudi informacijsko-komunikacijske tehnologije, ter jih prilagaja potrebam/interesom učencev;
- načrtuje in izvaja učne enote pouka slovenščine ter jih smiselno povezuje in nadgrajuje;
- oblikuje jasna, spodbudna in dosegljiva pričakovanja do učencev ter uporablja ustrezne strategije spremljanja učenčeve sporazumevalne zmožnosti, sposobnosti literarnega branja in širše kulturne zmožnosti;
- uporablja ustrezne strategije preverjanja in oblikovanje meril za ocenjevanje znanja;
- razvija pozitiven odnos učencev do slovenskega jezika, književnosti in kulture;
- spodbuja učence za sporazumevanje v slovenščini ter za vseživljenjsko razvijanje sporazumevalne zmožnosti;

- uporablja načela poučevanja slovenščine kot drugega/tujega jezika ter izbirati ustrezne učne cilje, vsebine in metode poučevanja slovenščine kot drugega/tujega jezika;
- načrtuje in izvaja pouk slovenščine za odrasle oz. v okviru vseživljenjskega učenja;
- povezuje jezikovni in književni pouk v koherentno celoto ter načrtuje in izvaja medpredmetno povezovanje, tudi v obliki projektnega dela;
- spremlja, raziskuje in kritično presoja lastno učno prakso ter išče možnosti za njeno izboljšanje;
- kritično razmišlja o aktualnih specialnodidaktičnih vprašanjih, oblikuje strokovno utemeljena stališča in predloge za spremembe,
- učinkovito govorno ali pisno predstavlja svoja in tuja spoznanja in stališča o načelih pouka slovenskega jezika in književnosti ter o njihovi konkretni uresničitvi širši in strokovni javnosti v publicističnem ali strokovnem besedilu;
- na podlagi strokovnih meril presoja in sooblikuje učne pripomočke za pouk slovenščine na vseh stopnjah šolanja in za različne vrste šol,
- odgovorno usmerja lasten strokovni razvoj v procesu vseživljenjskega učenja.

3. Pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa

Na drugostopenjski magistrski študijski program Slovenistika se lahko vpiše, kdor je končal:

- a) študijski program najmanj prve stopnje, ovrednoten z najmanj 180 kreditnimi točkami, z istega strokovnega področja (slovenistika) ali enakovreden študijski program, pridobljen po dosedanjih predpisih v RS ali tujini;
- b) študijski program najmanj prve stopnje, ovrednoten z najmanj 180 kreditnimi točkami, z drugih strokovnih področij ali enakovreden študijski program, pridobljen po dosedanjih predpisih v RS ali tujini, če je pred vpisom opravil študijske obveznosti, bistvene za nadaljevanje študija. Te obveznosti določi predstojnik oddelka, ki izvaja program oziroma smer in obsegajo od 10 do največ 60 kreditnih točk enopredmetnega programa oziroma smeri in od 10 do največ 60 kreditnih točk skupaj na obeh dvopredmetnih programih oziroma smereh.

Kandidat oz. kandidatka lahko predpisane obveznosti opravi med študijem na prvi stopnji, v programih za izpopolnjevanje ali z opravljanjem izpitov pred vpisom v študijski program druge stopnje.

Vsaka prošnja se obravnava individualno, individualno se določita tudi obseg in vsebina dodatnih študijskih obveznosti iz temeljnih predmetov, bistvenih za študij na drugi stopnji.

4. Merila za priznavanje znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program

Kandidati, izbrani glede na dosežene točke, izračunane na podlagi:

- povprečne ocene na prvostopenjskem ali dodiplomskem študiju (65 %),
- ocene zaključne seminarske naloge na prvi stopnji ali diplomskega dela (35 %).

5. Pogoji za napredovanje po programu

Študent, ki ni opravil vseh študijskih obveznosti za vpis v višji letnik, določenih s študijskim programom, ima možnost, da v času študija enkrat ponavlja letnik.

a) Pogoji za napredovanje iz letnika v letnik

Za napredovanje iz prvega v drugi letnik mora študent oz. študentka v celoti opraviti vse študijske obveznosti za 1. letnik v tolikšnem obsegu, da doseže najmanj 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti za prvi letnik, v skupnem obsegu 54 od 60 KT. V primeru izjemnih okoliščin (določenih v Statutu UL), pa se lahko na podlagi rešene prošnje vpišejo v višji letnik tudi tisti študentje, ki so opravili 85 odstotkov obveznosti (torej dosegli 51 KT). O tem vpisu odloča Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje, pri čemer lahko oddelek poda posvetovalno mnenje.

b) Pogoji za ponavljanje letnika

Pogoj za ponavljanje letnika enopredmetnih smeri Slovenistika so opravljene študijske obveznosti v skupnem obsegu 20 KT (33,3 % skupnega števila KT za posamezni letnik).

Pogoj za ponavljanje letnika dvopredmetne smeri Slovenistika so opravljene študijske obveznosti v skupnem obsegu 15 KT (25 % skupnega števila KT za posamezni letnik).

Pogoj za ponavljanje letnika enopredmetnih pedagoških smeri Slovenistika so opravljene študijske obveznosti v skupnem obsegu 20 KT (33,3 % skupnega števila KT za posamezni letnik).

Pogoj za ponavljanje letnika dvopredmetne pedagoške smeri so opravljene študijske obveznosti v skupnem obsegu 15 KT (25 % skupnega števila KT za posamezni letnik).

V primeru, da je študent vpisan na dvopredmetna programa/smeri, ki ju izvajajo različne članice UL, velja kot pogoj za napredovanje oz. ponavljanje tisti pogoj, ki zahteva doseženo višje število KT. Če posamezen dvopredmetni program/smer vsebuje še dodatni pogoj za napredovanje/ponavljanje, pa mora študent izpolniti tudi tega.

6. Pogoji za dokončanje študija

Za dokončanje študija mora študent oz. študentka opraviti vse študijske obveznosti, kot so določene z akreditiranim predmetnikom in učnimi načrti posamezne smeri v študijskem programu, v skupnem obsegu 120 kreditnih točk po ECTS (enopredmetna smer) oziroma 60 kreditnih točk po ECTS (dvopredmetna smer).

Študenti dvopredmetnih smeri morajo za dokončanje celotnega študija opraviti tudi vse obveznosti pri drugi disciplini v skupnem obsegu 60 KT, skupaj torej 120 KT.

7. Prehodi med študijskimi programi

Prehajanje med programi se ureja skladno z veljavnimi Merili za prehode med študijskimi programi in Statutom UL. O vlogah študentov za prehod med programi odloča pristojni organ fakultete na predlog oddelka po postopku, ki je določen v Statutu UL.

Na enak način se urejajo tudi prehodi med smermi študijskih programov.

8. Načini ocenjevanja

Načini ocenjevanja oziroma načini preverjanja znanja so določeni za vsak predmet posebej v učnih načrtih (npr.: ustni /pisni izpiti, kolokviji, eseji oziroma seminarske naloge, dnevnik, praktične naloge oziroma izdelki, projekti, reševanje realnih problemov, reševanje odprtih nalog/problemov, vrstniško ocenjevanje, portfolijo ipd.).

Pri ocenjevanju se uporablja naslednja ocenjevalna lestvica, ki je skladna s Statutom univerze v Ljubljani:

- 10 - (odlično: izjemni rezultati z zanemarljivimi napakami),
- 9 - (prav dobro: nadpovprečno znanje, vendar z nekaj napakami),
- 8 - (prav dobro: solidni rezultati),
- 7 - (dobro: dobro znanje, vendar z večjimi napakami),
- 6 - (zadostno: znanje ustreza minimalnim kriterijem);
- 5–1 - (nezadostno: znanje ne ustreza minimalnim kriterijem).

9. Predmetnik študijskega programa s predvidenimi nosilci predmetov

SLOVENISTIKA – ENOPREDMETNA JEZIKOSLOVNA SMER

1. LETNIK

Zap. št.	Ime Predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Publicistično in propagandno besedilo E	red. prof. dr. Mojca Smolej	30		30			60	120	4	Z
2	Slovnica znanstvenega in strokovnega jezika E	red. prof. dr. Andreja Žele	15	30				75	120	4	Z
3	Slovenska dialektologija E	red. prof. dr. Vera Smole	30	15				75	120	4	Z
4	Literatura in kulturne ustanove E	izr. prof. dr. Urška Perenič	30		30			90	150	5	C
5	Obdobja in slogi v slovenski književnosti E	izr. prof. dr. Urška Perenič	30	30				90	150	5	L

6	Praktično usposabljanje	različni						60	60	2	L
7	Zunanji izbirni predmet	različni	30	30				90	150	5	Z/L/C
8	Raziskovalna orodja v jezikoslovju	red. prof. dr. Marko Stabej	15		30			45	90	3	L
9	Teorija literarnega diskurza E	red. prof. dr. Marko Juvan	30	30				90	150	5	L
10	Jezikovna politika in jezikovno načrtovanje E	red. prof. dr. Marko Stabej	30	15				75	120	4	L
11	Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti*	različni	75	45	120			240	480	16	Z/L
12	Izbirni strokovni literarni predmet*	različni	30					60	90	3	L
SKUPAJ			345	195	210		40	1010	1800	60	

*Študent lahko izbira med izbirnimi jezikoslovnimi in literarnimi predmeti usmeritve **Jezikoslovec raziskovalec** ali **Jezikovni svetovalec**.

Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikoslovec raziskovalec

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				

	Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti										
1	Poglavja iz pragmatike E	red. prof. dr. Simona Kranjc	15	15	30			60	120	4	Z
2	Poglavja iz frazeologije E	red. prof. dr. Andreja Žele	15	15	30			60	120	4	Z
3	Metodologija jezikoslovnega raziskovanja – slovenski prostor	red. prof. dr. Andreja Žele	30		30			60	120	4	L
4	Leksikografija E	red. prof. dr. Andreja Žele	30		30			60	120	4	L
5	Pomenoslovje	red. prof. dr. Andreja Žele	30	15				75	120	4	L
6	Besedotvorna stilistika E	doc. dr. Saška Štumberger	15	15	30			60	120	4	L
	Izbirni strokovni literarni predmeti										
1	Pripovedno besedilo	red. prof. dr. Alojzija Zupan Sosič	30					60	90	3	L
2	Dramsko besedilo	red. prof. dr. Mateja Pezdirc Bartol	30					60	90	3	L
3	Verzno besedilo	izr. prof. dr. Aleksander Bjelčevič	30					60	90	3	L

Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikovni svetovalec

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
	Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti										
1	Poglavja iz pragmatike E	red. prof. dr. Simona Kranjc	15	15	30			60	120	4	Z
2	Poglavja iz frazeologije E	red. prof. dr. Andreja Žele	15	15	30			60	120	4	Z
3	Znanstvena in strokovna terminologija E	red. prof. dr. Andreja Žele	30		30			60	120	4	Z
4	Besedotvorna stilistika E	doc. dr. Saška Štumberger	15	15	30			60	120	4	L
5	Skladenjska stilistika E	red. prof. dr. Simona Kranjc	30		30			60	120	4	L
6	Poglavja iz psiholingvistike	red. prof. dr. Simona Kranjc	15	15	30			60	120	4	L
	Izbirni strokovni literarni predmeti										
1	Pripovedno besedilo	red. prof. dr. Alojzija Zupan Sosič	30					60	90	3	L
2	Dramsko besedilo	red. prof. dr. Mateja Pezdirc Bartol	30					60	90	3	L
3	Verzno besedilo	izr. prof. dr. Aleksander Bjelčevič	30					60	90	3	L

2. LETNIK

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Zgodovina slovenskega jezika in jezikoslovja	red. prof. dr. Irena Orel	45	45				90	180	6	Z
2	Znanstveno besedilo	red. prof. dr. Mojca Smolej	15	15	30			60	120	4	Z
3	Jezikoslovni magistrski seminar E	Različni		60				120	180	6	C
4	Literarna interpretacija	red. prof. dr. Alojzija Zupan Sosič	15	15				60	90	3	Z
5	Literarni magistrski seminar	Različni		60				120	180	6	C
6	Zunanji izbirni predmet	Različni	15	15				60	90	3	Z/L/C
7	Literatura in mediji E	izr. prof. dr. Urška Perenič	30	30				90	150	5	L
8	Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti *	Različni	15	75	75			195	360	12	L/Z
9	Izdelava magistrskega dela							450	450	15	L
SKUPAJ			405	210	90			1095	1800	60	

*Študent lahko izbira med izbirnimi strokovnimi jezikoslovnimi predmeti usmeritve **Jezikoslovec raziskovalec** ali **Jezikovni svetovalec**.

Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikovni svetovalec

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Normativno (jezikovno)zvrstno in besedilnovrstno urejanje besedila	red. prof. dr. Hotimir Tivadar		30	30			60	120	4	Z
2	Govorjeni diskurz	red. prof. dr. Mojca Smolej		30	30			60	120	4	Z
3	Jezik v gledališču in filmu E	red. prof. dr. Hotimir Tivadar	15	15	15			75	120	4	Z
4	Korpusno jezikoslovje	red. prof. dr. Marko Stabej	30		30			60	120	4	Z
5	Jezikovna zmožnost	izr. prof. dr. Nataša Pirih Svetina	30		30			60	120	4	L
6	Govorna tehnika E	red. prof. dr. Hotimir Tivadar	15	15	15			75	120	4	L

Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti: Jezikoslovec raziskovalec

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Poglavja iz psiholingvistike	red. prof. dr. Simona Kranjc	15	15	30			60	120	4	L
2	Slovensko zgodovinsko besedoslovje E	red. prof. Irena Orel	30	30				60	120	4	Z
3	Znanstvena in strokovna terminologija E	red. prof. dr. Andreja Žele	30		30			60	120	4	Z
4	Govorjeni diskurz	red. prof. dr. Mojca Smolej		30	30			60	120	4	Z
5	Naglasoslovje in tonematika slovenskega jezika E	red. prof. dr. Vera Smole	15	30	15			60	120	4	Z
6	Korpusno jezikoslovje	red. prof. dr. Marko Stabej	30		30			60	120	4	Z

SLOVENISTIKA - ENOPREDMETNA LITERARNO-KULTUROLOŠKA SMER

1. LETNIK

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Publicistično in propagandno besedilo E	red. prof. dr. Mojca Smolej	30		30			60	120	4	Z
2	Slovnica znanstvenega in strokovnega jezika E	red. prof. dr. Andreja Žele	15	30				75	120	4	Z
3	Sodobna slovenska kratka proza E	doc. dr. Darja Pavlič	30	30				90	150	5	Z
4	Literatura in kulturne ustanove E	izr. prof. dr. Urška Perenič	30		30			90	150	5	C
5	Latinska in nemška književnost na Slovenskem	doc. dr. Matej Hriberšek	30					60	90	3	Z
6	Obdobja in slogi v slovenski književnosti E	izr. prof. dr. Urška Perenič	30	30				90	150	5	L
7	Izbirni strokovni literarno-kulturološki predmet	Različni	30	30				90	150	5	Z
8	Zunanji izbirni predmet	Različni	30	30				90	150	5	Z/L/C
9	Jezikovna politika in jezikovno načrtovanje E	red. prof. dr. Marko Stabej	30	15				75	120	4	L
10	Pripovedno besedilo	red. prof. dr. Alojzija Zupan Sosič	30					60	90	3	L
11	Dramsko besedilo	red. prof. dr. Mateja Pezdirc Bartol	30					60	90	3	L

12	Verzno besedilo	izr. prof. dr. Aleksander Bjelčevič	30					60	90	3	L
13	Teorija literarnega diskurza E	red. prof. dr. Marko Juvan	30	30				90	150	5	L
14	Izbirna strokovna jezikoslovna predmeta	Različni	30	15	30			105	180	6	L/Z
SKUPAJ			405	165	90			1095	1800	60	

Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Poglavja iz pragmatike	red. prof. dr. Simona Kranjc	15		30			45	90	3	Z
2	Poglavja iz frazeologije	red. prof. dr. Andreja Žele	15	15				60	90	3	Z
3	Raziskovalna orodja v jezikoslovju	red. prof. dr. Marko Stabej	15		30			45	90	3	L
4	Besedotvorna stilistika	doc. dr. Saška Štumberger	15		30			45	90	3	L
5	Skladenjska stilistika	red. prof. dr. Simona Kranjc	15		30			45	90	3	L

Izbirna strokovna literarno-kulturološka predmeta

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Logika in argumentacija	red. prof. dr. Olga Markič	30	30				90	150	5	Z
2	Sociologija knjige in branja	doc. dr. Ana Vogrinčič Čepič	30	15				105	150	5	Z

2. LETNIK

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Literarni magistrski seminar	različni		60				120	180	6	C
2	Jezikoslovni magistrski seminar E	različni		60				120	180	6	C
3	Slovstvena folkloristika – med jezikoslovjem in literarno vedo	doc. dr. Barbara Ivančič Kutin	30					60	90	3	Z

4	Literatura in mediji E	izr. prof. dr. Urška Perenič	30	30				90	150	5	Z
5	Izbirni strokovni jezikoslovni predmet	različni	15	45	45			135	240	8	Z
6	Zunanji izbirni predmet	različni	15	15				60	90	3	Z/L/C
7	Spol in slovenska literatura	red. prof. dr. Alojzija Zupan Sosič	30	30				120	180	6	L
8	Literarna interpretacija	red. prof. dr. Alojzija Zupan Sosič	15	15				60	90	3	L
9	Izbirni strokovni literarno-kulturološki predmet	različni	30	30				90	150	5	L
10	Izdelava magistrskega dela							450	450	15	L
SKUPAJ			165	285	45			1305	1800	60	

Izbirni predmeti

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
	Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti										
1	Govorjeni diskurz	red. prof. dr. Mojca Smolej		30	30			60	120	4	Z
2	Normativno, (jezikovno)zvrstno in besedilnovrstno urejanje besedila E	red. prof. dr. Hotimir Tivadar		30	30			60	120	4	Z
3	Jezik v gledališču in filmu E	red. prof. dr. Hotimir Tivadar	15	15	15			75	120	4	Z
4	Znanstveno besedilo	red. prof. dr. Mojca Smolej	15	15	30			60	120	4	Z
5	Jezikovna razčlemba slovenskih besedil do 19. stoletja E	red. prof. dr. Irena Orel	30	15				75	120	4	Z
6	Slovenska dialektologija E	red. prof. dr. Vera Smole	30	30				60	120	4	Z
	Izbirna strokovna literarno-kulturološka predmeta										

1.	Uvod v ikonografijo	red. prof. dr. Martin Germ	60					90	150	5	L
2.	Kulturna zgodovina	doc. dr. Marko Štuhec	30	30				90	150	5	L

SLOVENISTIKA – DVOPREDMETNA SMER

1. LETNIK

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilec	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.				
1	Slovnica znanstvenega in strokovnega jezika E	red. prof. dr. Andreja Žele	15	30				75	120	4	Z
2	Slovenska dialektologija	red. prof. dr. Vera Smole	30					60	90	3	Z
3	Literatura in kulturne ustanove	izr. prof. dr. Urška Perenič	30		20			70	120	4	C
4	Izbirni strokovni literarni predmet	Različni	30					60	90	3	Z
5	Zunanji izbirni predmet	Različni	30	30				60	120	4	Z/L/C
6	Jezikovna politika in jezikovno načrtovanje	red. prof. dr. Marko Stabej	30					60	90	3	L
7	Starejša slovenska književnost	izr. prof. dr. Aleksander Bjelčevič	30		15			45	90	3	Z
8	Teorija literarnega diskurza	red. prof. Marko Juvan	30					60	90	3	L
9	Izbirni strokovni jezikoslovni predmet	Različni	30					60	90	3	Z/L
SKUPAJ			255	60	35			550	900	30	

Izbirni predmeti

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilec	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.				
	Izbirna strokovna literarna predmeta										
1	Sodobna slovenska kratka proza	doc. dr. Darja Pavlič	30					60	90	3	Z
2	Obdobja in slogi v slovenski književnosti	izr. prof. dr. Urška Perenič	30					60	90	3	Z
	Izbirna strokovna jezikoslovna predmeta										
1	Publicistično in propagandno besedilo	red. prof. dr. Mojca Smolej	30					60	90	3	Z
2	Raziskovalna orodja v jezikoslovju	red. prof. dr. Marko Stabej	15		30			45	90	3	L

2. LETNIK

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Jezikoslovni magistrski seminar E	Različni		60				120	180	6	C
2	Literarni magistrski seminar	Različni		60				120	180	6	C
3	Izbirni strokovni jezikoslovni predmet ali Izbirni strokovni literarni predmet*	Različni	15	15				60	90	3	Z
4	Magistrsko delo	Različni						450	450	15	C
	SKUPAJ		15	135				750	900	30	

* Izbirni strokovni jezikoslovni predmet študent izbere v primeru izbire jezikoslovnega magistrskega dela. Izbirni strokovni literarni predmet študent izbere v primeru izbire literarnega magistrskega dela.

Izbirni predmeti

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
	Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti										
1	Slovensko zgodovinsko besedoslovje	red. prof. dr. Irena Orel	15	15				60	90	3	Z
2	Leksikografija	red. prof. dr. Andreja Žele	30		15			45	90	3	Z
3	Jezik v gledališču in filmu	red. prof. dr. Hotimir Tivadar	15	15				60	90	3	Z
4	Normativno, (jezikovno)zvrstno in besedilnovrstno urejanje besedila	red. prof. dr. Hotimir Tivadar		30				60	90	3	Z
	Izbirni strokovni literarni predmeti										
1	Literarna interpretacija	red. prof. dr. Alojzija Zupan Sosič	15	15				60	90	3	Z
2	Literatura in mediji	izr. prof. dr. Urška Perenič	30					60	90	3	Z
3	Slovstvena folkloristika – med jezikoslovjem in literarno vedo	doc. dr. Barbara Ivančič Kutin	30					60	90	3	Z

SLOVENISTIKA – ENOPREDMETNA PEDAGOŠKA JEZIKOSLOVNA SMER

1. LETNIK

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Skupni del pedagoškega modula	Različni	150	85	65			420	720	24	C
2	Didaktika slovenskega jezika 1	izr. prof. dr. Jerca Vogel	45					45	90	3	Z
3	Didaktika književnosti 1	izr. prof. dr. Alenka Žbogar	45					45	90	3	L
4	Slovnica znanstvenega in strokovnega jezika E	red. prof. dr. Andreja Žele	15	30				75	120	4	Z
5	Jezikovna politika in jezikovno načrtovanje E	red. prof. dr. Marko Stabej	30	15				75	120	4	L
6	Izbirni strokovni jezikoslovni predmet 1	Različni	30		30			60	120	4	Z
7	Izbirni strokovni jezikoslovni predmet 2	Različni	30	15				75	120	4	Z
8	Izbirni strokovni literarni predmet 1	Različni	30	30				90	150	5	Z/L
9	Izbirni strokovni literarni predmet 2	Različni	30					60	90	3	L

10	Zunanji izbirni predmet		+	+	+			+	180	6	Z/L/C
SKUPAJ			375+	205+	95			945+	1800	60	

SKUPNI DEL PEDAGOŠKEGA MODULA

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Psihologija za učitelje	red. prof. dr. Cirila Peklaj, red. prof. dr. Melita Puklek Levpušček	45	30	15			120	210	7	C
2	Pedagogika	red. prof. dr. Robi Kroflič	30	10	5			45	90	3	Z
3	Didaktika	izr. prof. dr. Damijan Štefanc	30		30			90	150	5	Z
4	Andragogika	izr. prof. dr. Monika Govekar Okoliš	15	15				60	90	3	L
5	Opazovalna praksa*	Različni			15			45	60	2	L
6	Obvezni izbirni predmet**	Različni	30	30				60	120	4	L
SKUPAJ			150	85	65			420	720	24	

***Opazovalna praksa**

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Opazovalna praksa pri didaktiki	izr. prof. dr. Damijan Štefanc			15			45	60	2	L
2	Opazovalna praksa pri psihologiji	red. prof. dr. Cirila Peklaj, red. prof. dr. Melita Puklek Levpušček			15			45	60	2	L
3	Opazovalna praksa pri pedagogiki	red. prof. dr. Robi Kroflič			15			45	60	2	L
4	Opazovalna praksa pri andragogiki	izr. prof. dr. Monika Govekar Okoliš			15			45	60	2	L

****Obvezni izbirni predmet**

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Humanistika in družboslovje	red. prof. dr. Milica Antić Gaber, doc. dr. Anja Zalta Bratuž, red. prof. dr. Eva D. Bahovec, izr. prof. dr. Zdravko Kobe	30	30				60	120	4	L
2	Raziskovanje učnega procesa	izr. prof. dr. Jasna Mažgon, red. prof. dr. Cirila Peklaj, red. prof. dr. Valentin	30	30				60	120	4	L

		Bucik, izr. prof. dr. Gregor Sočan								
--	--	---------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

Izbirni strokovni jezikoslovni predmet 1

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Publicistično in propagandno besedilo E	red. prof. dr. Mojca Smolej	30		30			60	120	4	Z
2	Slovenski jezik in slovenska kultura – E	izr. prof. dr. Nataša Pirih Svetina	30		30			60	120	4	Z
3	Slovenska dialektologija E	red. prof. dr. Vera Smole	30	15				75	120	4	Z
4	Poglavja iz pragmatike E	red. prof. dr. Simona Kranjc	15	15	30			60	120	4	Z
5	Jezikovna razčlemba slovenskih besedil do 19. stoletja E	red. prof. dr. Irena Orel	30	15				75	120	4	Z

Izbirni strokovni jezikoslovni predmet 2

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Govorjeni diskurz	red. prof. dr. Mojca Smolej		30	30			60	120	4	Z
2	Korpusno jezikoslovje	red. prof. dr. Marko Stabej	30		30			60	120	4	Z
3	Normativno, (jezikovno)zvrstno in besedilnovrstno urejanje besedila E	red. prof. dr. Hotimir Tivadar		30	30			60	120	4	Z

Izbirni strokovni literarni predmet 1

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Sodobna slovenska kratka proza E	doc. dr. Darja Pavlič	30	30				90	150	5	Z
2	Obdobja in slogi v slovenski književnosti E	izr. prof. dr. Urška Perenič	30	30				90	150	5	L

Izbirni strokovni literarni predmet 2

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Dramsko besedilo	red. prof. dr. Mateja Pezdirc Bartol	30					60	90	3	L
2	Verzno besedilo	izr. prof. dr. Aleksander Bjelčevič	30					60	90	3	L
3	Pripovedno besedilo	red. prof. dr. Alojzija Zupan Sosič	30					60	90	3	L

2. LETNIK

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Didaktika slovenskega jezika 2	izr. prof. dr. Jerca Vogel	30	15				75	120	4	Z
2	Didaktika književnosti 2	izr. prof. dr. Alenka Žbogar	30	15				75	120	4	Z
3	Pedagoška praksa pri didaktiki slovenskega jezika	izr. prof. dr. Jerca Vogel		60				120	180	6	C

4	Pedagoška praksa pri didaktiki književnosti	izr. prof. dr. Alenka Žbogar		60				120	180	6	C
5	Jezikoslovni magistrski seminar E	različni		60				120	180	6	C
6	Literarni magistrski seminar	različni		60				120	180	6	C
7	Izbirni strokovni predmeti pedagoškega modula	različni	60	90/60	0/30			150	300	10	Z/L
8	Izbirni strokovni jezikoslovni predmet	različni	15	0/15	15/0			60	90	3	Z
9	Magistrsko delo							450	450	15	C
SKUPAJ			135	345-375	0-30			1290	1800	60	

Izbirni strokovni predmeti pedagoškega modula

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Književnost za šolsko rabo	izr. prof. dr. Alenka Žbogar	30	30				60	120	4	Z
2	Kompetence pri pouku književnosti	izr. prof. dr. Alenka Žbogar	15	15	15			45	90	3	Z
3	Poučevanje slovenščine kot tujega jezika E	izr. prof. dr. Nataša Pirih Svetina	30	15	15			60	120	4	L
4	Izbrana poglavja iz didaktike slovenskega jezika	izr. prof. dr. Jerca Vogel	15	30				45	90	3	L

Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Znanstvena in strokovna terminologija	red. prof. dr. Andreja Žele	15	15				60	90	3	Z
2	Poglavja s področja slovenščine kot drugega/tujega jezika	izr. prof. dr. Nataša Pirih Svetina	15		15			60	90	3	Z
3	Poglavja iz frazeologije	red. prof. dr. Andreja Žele	15	15				60	90	3	Z
4	Slovensko zgodovinsko besedoslovje	red. prof. dr. Irena Orel	15	15				60	90	3	Z
5	Naglasoslovje in tonematika slovenskega jezika	red. prof. dr. Vera Smole	15		30			45	90	3	Z

SLOVENISTIKA – ENOPREDMETNA PEDAGOŠKA LITERARNA SMER

1. LETNIK

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Skupni del pedagoškega modula	Različni	150	85	65				720	24	C
2	Didaktika slovenskega jezika 1	izr. prof. dr. Jerca Vogel	45						90	3	Z
3	Didaktika književnosti 1	izr. prof. dr. Alenka Žbogar	45						90	3	L
4	Teorija literarnega diskurza E	red. prof. dr. Marko Juvan	30	30					150	5	L
5	Izbirni strokovni literarni predmet 1	Različni	30	30					150	5	C/Z/ L
6	Izbirni strokovni literarni predmeti 2	Različni	60						180	6	L
7	Izbirni strokovni jezikoslovni predmet 1	Različni	15	30					120	4	Z
8	Izbirni strokovni jezikoslovni predmet 2	Različni	30		30				120	4	Z

9	Splošni izbirni predmet	Različni	*	*	*				180	6	Z/L
SKUPAJ			375+	205+	95				1800	60	

Skupni del pedagoškega modula (na vsakega od obeh dvopredmetnih študijskih programov oz. smeri odpade 50 % vsebin pedagoškega modula)

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Psihologija za učitelje	red. prof. dr. Cirila Peklaj / red. prof. dr. Melita Puklek Levpušček	45	30	15			120	210	7	C
2	Pedagogika	red. prof. dr. Robi Kroflič	30	10	5			45	90	3	Z
3	Didaktika	izr. prof. dr. Damijan Štefanc	30		30			90	150	5	Z
5	Andragogika	Ižizr. prof. dr. Monika Govekar Okoliš	15	15				60	90	3	L
6	Opazovalna praksa *				15			45	60	2	L
7	Obvezni izbirni predmet **		30	30				60	120	4	L
SKUPAJ			150	85	65			420	720	24	

Opazovalna praksa *

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Opazovalna praksa pri didaktiki	izr. prof. dr. Damijan Štefanc			15			45	60	2	L
2	Opazovalna praksa pri psihologiji	red. prof. dr. Cirila Peklaj / red. prof. dr. Melita Puklek Levpušček			15			45	60	2	L
3	Opazovalna praksa pri pedagogiki	red. prof. dr. Robi Kroflič			15			45	60	2	L
4	Opazovalna praksa pri andragogiki	izr. prof. dr. Monika Govekar Okoliš			15			45	60	2	L

Obvezni izbirni predmet **

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Humanistika in družboslovje	red. prof. dr. Milica Antić Gaber / red. prof. dr. Rudi Rizman / izr. prof. dr. Anja Zalta Bratuž / red. prof. dr. Eva D. Bahovec / red. prof. dr. Zdravko Kobe	30	30				60	120	4	L

2	Raziskovanje učnega procesa	izr. prof. dr. Jasna Mažgon / red. prof. dr. Cirila Peklaj / red. prof. dr. Valentin Bucik / izr. prof. dr. Gregor Sočan	30	30				60	120	4	L
---	-----------------------------	--	----	----	--	--	--	----	-----	---	---

Izbirni strokovni jezikoslovni predmet 1

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Publicistično in propagandno besedilo E	red. prof. dr. Mojca Smolej	30		30			60	120	4	Z
2	Slovenski jezik in slovenska kultura	izr. prof. dr. Nataša Pirih Svetina	30		30			60	120	4	Z
3	Slovenska dialektologija E	red. prof. dr. Vera Smole	30	15				75	120	4	Z
4	Poglavja iz pragmatike E	red. prof. dr. Simona Kranjc	15	15	30			60	120	4	Z
5	Jezikovna razčlemba slovenskih besedil do 19. stoletja E	red. prof. dr. Irena Orel	30		15			75	120	4	Z

Izbirni strokovni jezikoslovni predmet 2

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Govorjeni diskurz	red. prof. dr. Mojca Smolej		30	30			60	120	4	Z
2	Korpusno jezikoslovje	red. prof. dr. Marko Stabej	30		30			60	120	4	Z
3	Normativno, (jezikovno)zvrstno in besedilnovrstno urejanje besedila E	red. prof. dr. Hotimir Tivadar		30	30			60	120	4	Z

Izbirni strokovni literarni predmet 1

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Sodobna slovenska kratka proza E	doc. dr. Darja Pavlič	30	30				90	150	5	Z
2	Literatura in kulturne ustanove E	izr. prof. dr. Urška Perenič	30		30			90	150	5	C
3	Obdobja in slogi v slovenski književnosti E	izr. prof. dr. Urška Perenič	30	30				90	150	5	L

Izbirni strokovni literarni predmeti 2

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Dramsko besedilo	red. prof. dr. Mateja Pezdirc Bartol	30					60	90	3	L
2	Verzno besedilo	izr. prof. dr. Aleksander Bjelčevič	30					60	90	3	L
3	Pripovedno besedilo	red. prof. dr. Alojzija Zupan Sosič	30					60	90	3	L

2. LETNIK

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Didaktika slovenskega jezika 2	izr. prof. dr. Jerca Vogel	30	15				75	120	4	Z
2	Didaktika književnosti 2	izr. prof. dr. Alenka Žbogar	30	15				75	120	4	Z

3	Pedagoška praksa pri didaktiki slovenskega jezika	izr. prof. dr. Jerca Vogel		60				120	180	6	C
4	Pedagoška praksa pri didaktiki književnosti	izr. prof. dr. Alenka Žbogar		60				120	180	6	C
5	Jezikoslovni magistrski seminar E	Različni		60				120	180	6	C
6	Literarni magistrski seminar	Različni		60				120	180	6	C
7	Izbirni strokovni predmeti pedagoškega modula	Različni	60	60/75	30/15			150	300	10	Z/L
8	Izbirni strokovni literarni predmet	Različni	30/15	0/15				60	9	3	Z/L
9	Magistrsko delo							450	450	15	C
SKUPAJ			135–150	345–375	0–15			1290	1800	60	

Izbirna strokovna literarna predmeta

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Literarna interpretacija	red. prof. dr. Alojzija Zupan Sosič	15	15				60	90	3	Z
2	Literatura in mediji	Izr. prof. dr. Urška Perenič	30					60	90	3	L

Izbirni strokovni predmeti pedagoškega modula

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Književnost za šolsko rabo	izr. prof. dr. Alenka Žbogar	30	30				60	120	4	Z
2	Kompetence pri pouku književnosti	izr. prof. dr. Alenka Žbogar	15	15	15			45	90	3	Z
3	Poučevanje slovenščine kot tujega jezika E	izr. prof. dr. Nataša Pirih Svetina	30	15	15			60	120	4	L
4	Izbrana poglavja iz didaktike slovenskega jezika	izr. prof. dr. Jerca Vogel	15	30				45	90	3	L

SLOVENISTIKA – DVOPREDMETNA PEDAGOŠKA SMER

1. LETNIK

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Skupni del pedagoškega modula	Različni	75	42,5	32,5			210	360	12	C
2	Didaktika književnosti 1	izr. prof. dr. Alenka Žbogar	45					45	90	3	L
3	Slovnica znanstvenega in strokovnega jezika	red. prof. dr. Andreja Žele	15	15				60	90	3	Z
4	Obdobja in slogi v slovenski književnost	izr. prof. dr. Urška Perenič	30					60	90	3	L
5	Izbirni strokovni predmet	Različni	15-30	0-30	0-30			45/60	90	3	Z/ L
6	Jezikovna politika in jezikovno načrtovanje	red. prof. dr. Marko Stabej	30					60	90	3	L
7	Starejša slovenska književnost	izr. prof. dr. Aleksander Bjelčevič	30		15			45	90	3	Z
SKUPAJ			240/ 255	57,5/ 187,5	47,5/ 87,5			555/575	900	30	

Skupni del pedagoškega modula (na vsakega od obeh dvopredmetnih študijskih programov oz. smeri odpade 50 % vsebin pedagoškega modula)

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Psihologija za učitelje	red. prof. dr. Cirila Peklaj / red. prof. dr. Melita Puklek Levpušček	45	30	15			120	210	7	C
2	Pedagogika	red. prof. dr. Robi Kroflič	30	10	5			45	90	3	Z
3	Didaktika	izr. prof. dr. Damijan Štefanc	30		30			90	150	5	Z
4	Andragogika	izr. prof. dr. Monika Govekar Okoliš	15	15				60	90	3	L
5	Opazovalna praksa *				15			45	60	2	L
6	Obvezni izbirni predmet **		30	30				60	120	4	L
SKUPAJ			150	85	65			420	720	24	

Opazovalna praksa *

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Opazovalna praksa pri didaktiki	izr. prof. dr. Damijan Štefanc			15			45	60	2	L
2	Opazovalna praksa pri psihologiji	red. prof. dr. Cirila Peklaj / red. prof. dr. Melita Puklek Levpušček			15			45	60	2	L
3	Opazovalna praksa pri pedagogiki	red. prof. dr. Robi Kroflič			15			45	60	2	L
4	Opazovalna praksa pri andragogiki	izr. prof. dr. Monika Govekar Okoliš			15			45	60	2	L

Obvezni izbirni predmet **

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Humanistika in družboslovje	red. prof. dr. Milica Antić Gaber / red. prof. dr. Rudi Rizman / izr. prof. dr. Anja Zalta Bratuž / red. prof. dr. Eva D. Bahovec / red. prof. dr. Zdravko Kobe	30	30				60	120	4	L

2	Raziskovanje učnega procesa	izr. prof. dr. Jasna Mažgon / red. prof. dr. Peklaj / Valentin Bucik / izr. prof. dr. Gregor Sočan	30	30				60	120	4	L
---	-----------------------------	--	----	----	--	--	--	----	-----	---	---

Izbirni strokovni predmet

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Poglavja iz pragmatike	red. prof. dr. Simona Kranjc	15		30			45	90	3	Z
2	Normativno, (jezikovno)zvrstno in besedilnovrstno urejanje besedila	red. prof. dr. Hotimir Tivadar		30				60	90	3	Z
3	Govorna tehnika	red. prof. dr. Hotimir Tivadar	15	15				60	90	3	L
4	Slovenska dialektologija	red. prof. dr. Vera Smole	30					60	90	3	Z
5	Jezikovna razčlemba slovenskih besedil do 19. stoletja	red. prof. dr. Irena Orel	30	15				45	90	3	Z

6	Teorija literarnega diskurza	red. prof. dr. Marko Juvan	30					60	90	3	L
7	Dramsko besedilo	red. prof. dr. Mateja Pezdirc Bartol	30					60	90	3	L
8	Verzno besedilo	izr. prof. dr. Aleksander Bjelčevič	30					60	90	3	L
9	Pripovedno besedilo	red. prof. dr. Alojzija Zupan Sosič	30					60	90	3	L
10	Sodobna slovenska kratka proza	doc. dr. Darja Pavlič	30					60	90	3	Z
11	Latinska in nemška književnost na Slovenskem	doc. dr. Matej Hriberšek	30					60	90	3	Z

2. LETNIK

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Didaktika slovenskega jezika 1	izr. prof. dr. Jerca Vogel	45					45	90	3	Z
2	Pedagoška praksa pri didaktiki slovenskega jezika in didaktiki književnosti 1	izr. prof. dr. Alenka Žbogar, izr. prof. dr. Jerca Vogel		30				60	90	3	Z
3	Pedagoška praksa pri didaktiki slovenskega jezika in didaktiki književnosti 2	izr. prof. dr. Alenka Žbogar, izr. prof. dr. Jerca Vogel		30				60	90	3	L
4	Izbirni strokovni predmeti pedagoškega modula	Različni	30/60	30/45	0/15			90	180	6	Z/L
5	Jezikoslovni magistrski seminar	različni		30				60	90	3	C
6	Literarni magistrski seminar	različni		30				60	90	3	C
7	Magistrsko delo D							270	270	9	C
SKUPAJ			45–75	165–195	15–30			645	900	30	

Izbirni strokovni predmeti pedagoškega modula

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (Z, L, C)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Kompetence pri pouku književnosti	izr. prof. dr. Alenka Žbogar	15	15	15			45	90	3	Z
2	Književnost za šolsko rabo	izr. prof. dr. Alenka Žbogar	30	15				45	90	3	Z
3	Izbrana poglavja iz didaktike slovenskega jezika	izr. prof. dr. Jerca Vogel	15	30				45	90	3	L
4	Poučevanje slovenščine kot tujega jezika	izr. prof. dr. Nataša Pirih Svetina	30	15				45	90	3	L

10. Podatki o možnostih izbirnih predmetov in mobilnosti

Znotraj programa študent v okviru posameznih smeri izbira glede na predmetnik med več strokovnimi predmeti, ki so predstavljeni pri predmetniku vsake smeri, in sicer:

- Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer (1. letnik: 16 KT oz. 4 jezikoslovni predmeti in 3 KT oz. 1 literarni predmet; 2. letnik: 12 KT oz. 3 jezikoslovni predmeti in 3 KT oz. 1 literarni predmet)
- Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer (1. letnik: 1 literarno-kulturološki predmet oz. 5 KT in 2 jezikoslovna predmeta (enega v zimskem in enega v poletnem semestru) oz. 6 KT; 2. letnik: 8 KT oz. 2 jezikoslovna predmeta in 5 KT za literarno-kulturološki predmet)
- Slovenistika - dvopredmetna smer (1. letnik: 1 jezikoslovni predmet in 1 literarno-kulturološki predmet; 2. letnik: 1 jezikoslovni predmet/1 literarno-kulturološki predmet, odvisno od izbire jezikoslovnega/magistrskega seminarja)
- Slovenistika – enopredmetna pedagoška jezikoslovna smer (1. letnik: 2 literarno-kulturološka predmeta in 2 jezikoslovna predmeta; 2. letnik: 1 jezikoslovni predmet)
- Slovenistika – enopredmetna pedagoška literarna smer (1. letnik: 2 literarno-kulturološka predmeta (11 KT) in 2 jezikoslovna predmeta (8 KT); 2. letnik: 1 literarni predmet)
- Slovenistika – dvopredmetna pedagoška smer (1. letnik: 1 izbirni literarni/jezikoslovni predmet)

Strokovna predmetna raznolikost je omogočena predvsem znotraj jezikoslovne in literarno-kulturološke smeri, kar daje magistrantu široko paleto slovenističnega znanja, poleg tega si program ustvari na podlagi svojega zanimanja.

Študentje grejo lahko med študijem na izmenjavo v tujino, kjer opravijo del svojih študijskih obveznosti (20 KT). Oddelek za slovenistiko ima veliko povezav preko programov mreže Erasmus+, predvsem pa preko razvejene mreže lektoratov na univerzah po celem svetu (<https://centerslo.si/na-tujih-univerzah/predstavitev/>).

Izbirne predmete - širše lahko študent prosto izbira iz študijskih programov na drugih oddelkih Filozofske fakultete ali katere druge fakultete oziroma univerze v Sloveniji ali v tujini. Ob odhodu v tujino se pripravi poseben študijski sporazum, ki ga koordinira oddelčna koordinatorica prof. dr. Mojca Smolej (mojca.smolej@ff.uni-lj.si), da se potem lahko predmeti priznajo v okviru obstoječega programa.

PREDSTAVITVENI ZBORNIK
DRUGOSTOPENJSKI ŠTUDIJSKI PROGRAM **SLOVENISTIKA** FILOZOFSKE
FAKULTETE UNIVERZE V LJUBLJANI
ŠTUDIJSKO LETO 2021/22
OPISI PREDMETOV

KAZALO VSEBINE

SLOVENISTIKA – ENOPREDMETNA LITERARNO-KULTUROLOŠKA SMER.....	5
1. LETNIK	5
Obvezni strokovni predmeti	5
Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti	7
Izbirna strokovna literarno-kulturološka predmeta	8
2. LETNIK	8
Obvezni strokovni predmeti	8
Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti	10
Izbirna strokovna literarno-kulturološka predmeta	10
SLOVENISTIKA – ENOPREDMETNA JEZIKOSLOVNA SMER.....	12
1. LETNIK	12
Obvezni strokovni predmeti	12
Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikoslovec raziskovalec	13
Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikovni svetovalec	15
2. LETNIK	16
Obvezni strokovni predmeti	16
Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikoslovec raziskovalec	17
Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikovni svetovalec	19
SLOVENISTIKA – DVOPREDMETNA SMER	21
1. LETNIK	21
Obvezni strokovni predmeti	21
Izbirna strokovna jezikoslovna predmeta	22
Izbirna strokovna literarna predmeta	22
2. LETNIK	23
Obvezni magistrski seminar	23
Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti – jezikoslovno magistrsko delo	24
Izbirni strokovni literarni predmeti – literarno magistrsko delo	25
Izbirni strokovni predmeti – skupno magistrsko delo	25
SLOVENISTIKA – ENOPREDMETNA PEDAGOŠKA JEZIKOSLOVNA SMER.....	27
1. LETNIK	27
Obvezni strokovni predmeti – pedagoški modul	27
Skupni del pedagoškega modula	27
Slovenistični del pedagoškega modula	31
Izbirna predmeta skupnega dela pedagoškega modula	32
Nepedagoški slovenistični predmeti	33
Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti	33
Izbirni strokovni literarni predmeti	34
2. LETNIK	35
Obvezni strokovni predmeti – pedagoški modul	35
Izbirni predmeti pedagoškega modula	37
Nepedagoški slovenistični predmeti	39
Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti	39
SLOVENISTIKA – ENOPREDMETNA PEDAGOŠKA LITERARNA SMER.....	41
1. LETNIK	41
Obvezni strokovni predmeti – pedagoški modul	41
Skupni del pedagoškega modula	41

Slovenistični del pedagoškega modula	41
Nepedagoški slovenistični predmeti	41
Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti	41
Izbirni strokovni literarni predmeti.....	42
2. LETNIK	42
Obvezni strokovni predmeti – pedagoški modul	42
Izbirni predmeti pedagoškega modula	42
Nepedagoški slovenistični predmeti	43
Izbirni strokovni literarni predmeti.....	43
SLOVENISTIKA – DVOPREDMETNA PEDAGOŠKA SMER.....	44
1. LETNIK.....	44
Skupni del pedagoškega modula	44
Splošna izbirna predmeta.....	44
Slovenistični del pedagoškega modula	45
Nepedagoški slovenistični predmeti	45
Strokovni jezikoslovni izbirni predmeti.....	45
Strokovni literarni izbirni predmeti	47
2. LETNIK	47
Slovenistični del pedagoškega modula	47
Nepedagoški slovenistični predmeti	49
Strokovni izbirni predmeti pedagoškega modula	49

KAZALO PREDMETOV

<i>Sodobna slovenska kratka proza (5 ECTS)</i>	5
<i>Literatura in kulturne ustanove (5 ECTS)</i>	5
<i>Latinska in nemška književnost na slovenskem</i>	5
<i>Obdobja in slogi v slovenski književnosti (5 ECTS)</i>	6
<i>Pripovedno besedilo</i>	6
<i>Dramsko besedilo</i>	6
<i>Verzno besedilo</i>	6
<i>Teorija literarnega diskurza (5 ECTS)</i>	7
<i>Besedotvorna stilistika (3 ECTS)</i>	7
<i>Skladenjska stilistika</i>	7
<i>Poglavja iz pragmatike (3 ECTS)</i>	7
<i>Poglavja iz frazeologije (3 ECTS)</i>	7
<i>Logika in argumentacija</i>	8
<i>Sociologija knjige in branja</i>	8
<i>Literarni magistrski seminar</i>	8
<i>Jezikoslovni magistrski seminar</i>	8
<i>Slovstvena folkloristika – med jezikoslovjem in literarno vedo</i>	9
<i>Literatura in mediji (5 ECTS)</i>	9
<i>Spol in slovenska literatura</i>	9
<i>Literarna interpretacija</i>	9
<i>Magistrsko delo (Izdelava magistrskega dela)</i>	10
<i>Jezikovna razčlemba slovenskih besedil do 19. stoletja</i>	10
<i>Uvod v ikonografijo</i>	10
<i>Kulturna zgodovina</i>	11
<i>Publicistično in propagandno besedilo (4 ECTS)</i>	12
<i>Slovnica znanstvenega in strokovnega jezika</i>	12
<i>Raziskovalna orodja v jezikoslovju</i>	12
<i>Jezikovna politika in jezikovno načrtovanje (4 ECTS)</i>	12
<i>Slovenska dialektologija (4 ECTS)</i>	13
<i>Terenske vaje iz sociolingvistike in dialektologije (Praktično usposabljanje) (2 ECTS)</i>	13
<i>Praktično usposabljanje (2 ECTS)</i>	13
<i>Metodologija jezikoslovnega raziskovanja – slovenski prostor (4 ECTS)</i>	13
<i>Poglavja iz pragmatike (4 ECTS)</i>	14
<i>Poglavja iz frazeologije (4 ECTS)</i>	14
<i>Leksikografija (4 ECTS)</i>	14
<i>Pomenoslovje</i>	14
<i>Besedotvorna stilistika (4 ECTS)</i>	14
<i>Skladenjska stilistika (4 ECTS)</i>	15
<i>Znanstvena in strokovna terminologija (4 ECTS)</i>	15
<i>Poglavja iz psiholingvistike</i>	16
<i>Zgodovina slovenskega jezika in jezikoslovja</i>	16
<i>Znanstveno besedilo</i>	17
<i>Slovensko zgodovinsko besedoslovje (4 ECTS)</i>	18
<i>Govorjeni diskurz</i>	18
<i>Naglasoslovje in tonematika slovenskega jezika (4 ECTS)</i>	18
<i>Korpusno jezikoslovje (4 ECTS)</i>	18
<i>Normativno, (jezikovno)zvrstno in besedilnovrstno urejanje besedila (4 ECTS)</i>	19
<i>Jezikovna zmožnost (4 ECTS)</i>	19
<i>Govorna tehnika (4 ECTS)</i>	19
<i>Jezik v gledališču in filmu (4 ECTS)</i>	20
<i>Jezikovna politika in jezikovno načrtovanje (3 ECTS)</i>	21
<i>Slovenska dialektologija (3 ECTS)</i>	21
<i>Starejša slovenska književnost</i>	21
<i>Literatura in kulturne ustanove (4 ECTS)</i>	21

<i>Teorija literarnega diskurza (3 ECTS)</i>	22
<i>Publicistično in propagandno besedilo (3 ECTS)</i>	22
<i>Sodobna slovenska kratka proza (3 ECTS)</i>	22
<i>Obdobja in slogi v slovenski književnosti (3 ECTS)</i>	23
<i>Magistrsko delo (Izdelava magistrskega dela)</i>	23
<i>Slovensko zgodovinsko besedoslovje (3 ECTS)</i>	24
<i>Leksikografija (3 ECTS)</i>	24
<i>Jezik v gledališču in filmu (3 ECTS)</i>	24
<i>Normativno, (jezikovno)zvrstno in besedilnovrstno urejanje besedila (3 ECTS)</i>	24
<i>Literatura in mediji (3 ECTS)</i>	25
<i>Metodologija jezikoslovnega raziskovanja – slovenski prostor (3 ECTS)</i>	25
<i>Korpusno jezikoslovje (3 ECTS)</i>	26
<i>Jezikovna zmožnost (3 ECTS)</i>	26
<i>Psihologija za učitelje</i>	27
<i>Didaktika</i>	27
<i>Pedagogika</i>	28
<i>Andragogika</i>	28
<i>Opazovalna praksa pri psihologiji</i>	29
<i>Opazovalna praksa pri didaktiki</i>	29
<i>Opazovalna praksa pri pedagogiki</i>	30
<i>Opazovalna praksa pri andragogiki</i>	30
<i>Didaktika književnosti 1</i>	31
<i>Opazovalna praksa pri didaktiki slovenskega jezika in didaktiki književnosti</i>	31
<i>Humanistika in družboslovje</i>	32
<i>Raziskovanje učnega procesa</i>	32
<i>Slovenski jezik in slovenska kultura</i>	33
<i>Didaktika slovenskega jezika 2</i>	35
<i>Pedagoška praksa pri didaktiki slovenskega jezika</i>	35
<i>Pedagoška praksa pri didaktiki književnosti</i>	36
<i>Izbirni raziskovalni seminar iz didaktike slovenskega jezika</i>	37
<i>Izbirni raziskovalni seminar iz didaktike književnosti</i>	37
<i>Poučevanje slovenščine kot tujega jezika</i>	38
<i>Književnost za šolsko rabo</i>	38
<i>Uporabna psiholingvistika</i>	38
<i>Kompetence pri pouku književnosti</i>	39
<i>Znanstvena in strokovna terminologija (3 ECTS)</i>	39
<i>Poglavja s področja slovenščine kot drugega/tujega jezika</i>	39
<i>Naglasoslovje in tonematika slovenskega jezika (3 ECTS)</i>	40
<i>Didaktika književnosti 1</i>	45
<i>Slovnica znanstvenega in strokovnega jezika (3 ECTS)</i>	45
<i>Govorna tehnika (3 ECTS)</i>	46
<i>Jezikovna razčlemba slovenskih besedil do 19. Stoletja</i>	46
<i>Didaktika slovenskega jezika 1</i>	47
<i>Pedagoška praksa pri didaktiki slovenskega jezika in didaktiki književnosti 1</i>	48
<i>Pedagoška praksa pri didaktiki slovenskega jezika in didaktiki književnosti 2</i>	48
<i>Jezikoslovni magistrski seminar (3 ECTS)</i>	49
<i>Literarni magistrski seminar (3 ECTS)</i>	49
<i>Magistrsko delo (Izdelava magistrskega dela) (9 ECTS)</i>	49
<i>Poučevanje slovenščine kot tujega jezika (4 ECTS)</i>	49
<i>Književnost za šolsko rabo (4 ECTS)</i>	49

SLOVENISTIKA – ENOPREDMETNA LITERARNO-KULTUROLOŠKA SMER

1. LETNIK

Obvezni strokovni predmeti

Publicistično in propagandno besedilo (4 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer* (1. letnik).

Slovnica znanstvenega in strokovnega jezika (4 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer* (1. letnik).

Jezikovna politika in jezikovno načrtovanje (4 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer* (1. letnik).

Sodobna slovenska kratka proza (5 ECTS)

Vsebina: Kratkoprozna vrstna terminološka vprašanja. Kvantitativna in kvalitativna merila za proučevanje kratke proze. Značilnosti tradicionalnih in sodobnih kratkoprozniških žanrov. Zgodovinski pregled (slovenske in svetovne) kratke proze. Dve usmeritvi slovenske kratke proze po letu 1980: postmodernistične in paradigme »preteklih literarnih usmeritev« (realističnih, eksistencialističnih, modernističnih). Tipologija zgodb (metafikcijske, lirične, z ljudsko in pravljico motiviko, fantastične, zgodovinske, o izpraznjenih medosebnih odnosih (v urbanem okolju). Postmodernizem in mlada slovenska proza: predstavniki in značilnosti njihovih pisav (metafikcionalisti, subjektivni realisti, arhaizatorji, čisti fantastiki, minimalisti). Trivialni elementi v slovenski postmodernistični kratki prozi. Elementi literature izčrpane eksistence v sodobni slovenski kratki prozi.

Metode poučevanja: Predavanja z diskusijo, seminarsko delo.

Literatura in kulturne ustanove (5 ECTS)

Vsebina: Pregled zgodovine in sodobnega stanja literarnih institucij na Slovenskem. Programske usmeritve in realizacije nacionalnih projektov (izdajanje zbranega dela slovenskih pesnikov in pisateljev, slovenski biografski leksikon, pokrajinski biografski leksikoni). Nastanek in izdaja knjige: redakcija, jezikovno poseganje v rokopis, variantnost. Načela urejanja izbranega dela, antologije, berila. Bibliofilske izdaje, reprinti, faksimile. Sestavljanje bibliografije. Pojem bralca, avtorja, vloga urednika in založnika. Sodelovanje med založbo/uredništvom in avtorjem. Pravna zaščita avtorskih pravic. Posegi političnih in pravnih institucij v avtorsko avtonomijo. Literatura in elektronski mediji. Presentacija besedila in ustvarjalca, razstava. Promocija slovenske literature v domačih medijih, v tujini, programirani medliterarni stiki.

Metode poučevanja: Predavanja, projektno terensko delo v kulturnih ustanovah.

Posebnosti: Vodeni obiski in projektno delo v kulturnih ustanovah.

Latinska in nemška književnost na Slovenskem (3 ECTS)

Vsebina: 1. Kronološki pregled srednjeveške, humanistične, renesančne in novoveške latinske književnosti, nastale na Slovenskem ali v slovenskem prostoru, s poudarkom na najpomembnejših avtorjih. Okvirni oris političnih, socialnih in duhovnih fenomenov obravnavanih obdobj. Branje prevodov in njihova interpretacija. 2. Ostanke srednjeveškega nemškega slovstva na Slovenskem. Dvorska lirika in epika. 16. stoletje – protestantizem, dela o turških vpadih in vojskah; slovenski kmečki upori v nemški pesmi; historiografski spisi. Barok in razsvetljenstvo (s posebnim ozirom na Slovence, ki so pisali v nemščini). Nemško

časopisje na Slovenskem. A. T. Linhart. Pomembni nemško pišoči avtorji v 19. stoletju (J. A. Zupančič, Anastasius Grun, L. Kordeš idr.).

Metode poučevanja: Predavanja, ponazoritve s primeri.

Obdobja in slogi v slovenski književnosti (5 ECTS)

Vsebina: Opredelitev pojmov književnost, slovstvo, pismenstvo, leposlovje. Srednjeveško slovstvo in pismenstvo v procesu pokristjanjevanja. Humanistični vidik protestantizma, jezikovni nazor in normiranje, reforma cerkve, šolstvo, besedila v in o slovenščini. Protireformacija in barok: plemiška etiketa, tematsko-stilne značilnosti pridige, versko gledališče, znanost. Posvetna književnost razsvetljenstva, prerodne kulturne zamisli na ozadju meščanske revolucije, reforme, praktično in poučno slovstvo, zgodovina, hibridnost elitnega almanaha, dramatika, predromantična poezija, ljudski bukovniki. Estetska avtonomnost v romantiki, etnocentrična in klasična estetika, abecedna in cenzurna vojna, razvoj lirike, obdelava ljudske pesmi, začetek kritike in lit. zgodovine. Programiranje realističnega pripovedništva, pomen kritike, tipi kratke proze, hibridnost romana, postromantična poezija, poetični realizem in naturalizem. Izvor, specifika, žanrska razvitost, slogovna sinkretičnost moderne, evropski estetski in filozofski impulzi, subjektivizem, antimimetičnost, lirizacija. Družbena in duhovna kriza po 1. svet. vojni, revolucija, optimalna projekcija, kontekst avantgard, vpliv psihoanalize, prenavljanje izraza, montaža, groteska, vizija. Socialna orientacija literature med vojnama, krogi kritične inteligence, prenovitvena gibanja, stilna redukcija, prozaizacija, dokumentarnost, historičnost. Modernizem in odpor do kulturne politike, nove filozofske in epistemske paradigme, literatura absurda, neoavantgardni reizem in ludizem, postmodernizem.

Metode poučevanja: Predavanja, seminarske diskusije in referati, samostojno branje leposlovja pri študiju za izpit.

Pripovedno besedilo (3 ECTS)

Vsebina: Seznanitev z značilnostmi proznih besedil. Temeljni ubeseditveni oz. upovedovalni načini: pripoved, opis, govor. Pregled pripovednih elementov: zgodba, pripovedovalec, perspektiva, literarne osebe, prostor in čas. Vpetost v novejšo svetovno tokove, načine in metode raziskovanja (naratologija, post-/strukturalizem, genologija, recepcijska estetika, semiotika, novi historicizem, ženske študije, teorije medbesedilnosti in sodobno besediloslovje). Spoznavanje proznih besedil: črtica, novela, kratka zgodba, pravljica, pripovedka, povest, esej, ep, roman. Predstavitev konkretnih (in tipičnih) literarnih besedil ter analiza »ponazoritvenih« pripovednih vrst glede na ubeseditvene načine in pripovedne prvine.

Metode poučevanja: Predavanje, delo z besedili.

Dramsko besedilo (3 ECTS)

Vsebina: Analiza dramskega besedila. Bistvo drame. Razmerje med dramskim besedilom in gledališko uprizoritvijo. Recepcija drame: bralec in gledalec ter pojem distance. Specifičnost branja dramskih besedil. Tradicionalni in moderni pojmi za analizo dramskega besedila. Novejše dramske in gledališke poetike. Dramski žanri.

Metode poučevanja: Predavanja. Skupen ogled in analiza gledališke uprizoritve ter primerjava z dramskim besedilom, diskusija. Delo z besedili.

Verzno besedilo (3 ECTS)

Vsebina: Analiza pesniškega besedila. Metrični sistemi: silabični, silabotonični, naglasni, svobodni verz; naglašenost metričnih vzorcev, cezura, skladnja, vrste rim in asonanc. Vrste kitic (stanca, romarska kitica, ambrozijanska kitica idr.). Besedna sredstva: ponavljanje (anafora, epifora, epanalepsa), tautologija, pleonazem idr. Skladenjska sredstva: inverzija,

antiteza, paralelizem, retorično vprašanje, hiazem. Tropi: metafora, metonimija, sinekdoha, epitet, simbol, alegorija, paradoks idr. Pesemske vrste in oblike: himna, oda, elegija, balada, romanca idr.; sonet, gazela, glosa, triolet idr.

Metode poučevanja: Predavanja, delo z besedili.

Teorija literarnega diskurza (5 ECTS)

Vsebina: Metodologija: genealogija in današnje stanje literarne teorije, smeri sodobne literarne teorije (od ruskega formalizma do danes), teorija literarnega teksta, struktura teksta, tekst in diskurz (problem identitete); tekst in resničnost, tematika in tematologija. Genologija: logiški in epistemološki problemi žanrskega klasificiranja; nastanek, obstoj in razvoj literarnih vrst, zvrsti oziroma žanrov; žanri in literarni sistem. Jezik, stil in identiteta literarnega teksta: uvod v stilistiko diskurza. Medbesedilnost: literarni tekst v družbeno-zgodovinskem in literarno-umetniškem kontekstu; literatura kot kulturni spomin. Razvojni procesi, literarni kanon; načela sodobnega literarnega zgodovinopisja, problemi periodizacije; nacionalna, regionalna in druge književne enote.

Metode poučevanja: Predavanja, delo z besedili, diskusije, projekti in referati.

Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti

Raziskovalna orodja v jezikoslovju (3 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer* (1. letnik).

Besedotvorna stilistika (3 ECTS)

Vsebina: Izhodišče v spoznanju o morfemih kot stilotvornih sredstvih. Poskus tipologije kratičnih kot izvorno drugotnih poimenovanj na podlagi različnih parametrov, npr. prenosnik, razmerje do prvotnega poimenovanja – eno-, večbesednost (besedna zveza), izvorna izbirnost glasovno-črkovnih prvin, prevzetost glede na neprevzetost. Zvrstno-stilna tipologizacija leksemov skladijske podstave, ki vplivajo na stilistiko tvorjenke z upoštevanjem njihovega denotata, izraza in denotata morfemov, razvrstitve morfemov na besedotvorno podstavo, besedotvornih postopkov.

Metode poučevanja: Predavanja, vaje.

Skladijska stilistika (3 ECTS)

Vsebina: Temeljni pojmi strukturne, pomenske in nadpovedne skladijske. Primarne in sekundarne stavčne strukture. Hierarhizacija pomenskih sestavin. Diateza. Pasiv v slovenščini. Besedni red (zaznamovanost : nezaznamovanost).

Metode poučevanja: Predavanja, vaje.

Poglavja iz pragmatike (3 ECTS)

Vsebina: Osredotoča se na mikropragmatična vprašanja (npr. performativnost), makropragmatična vprašanja (npr. medkulturna komunikacija, diskurz in ideologija), argumentacijo v besedilu, proces izbiranja verbalnih in neverbalnih sredstev v različnih vrstah besedil, kontekst, sestavine za gradnjo besedil, komunikacijsko dinamiko.

Metode poučevanja: Predavanja in vaje.

Poglavja iz frazeologije (3 ECTS)

Vsebina: Različni teoretični pristopi k proučevanju frazeologije v 20. stoletju. Povezava med pristopom in terminologijo v frazeologiji. FE kot anomalna enota jezikovnega sistema in iz tega izhajajoče njene temeljne lastnosti, potrebne za jezikovnosistemsko uvrščanje in razločevanje, kontrastiranje in primerjanje z drugimi (oblikovno, pomensko ali funkcijsko bližnjimi). Norma v frazeologiji – razmerje med introspekcijo jezikoslovca, rezultati pri anketiranju rojenih

govorcev in podatki, pridobljenimi iz besedilnega korpusa. Načela sodobne frazeografije. Korpusni pristop v frazeologiji in frazeografiji. Zgodovinski pregled frazeologije v slovenskih slovarjih. Frazeologija slovenščine kot tujega jezika – s frazeografskega in didaktičnega vidika. Metode poučevanja: Predavanja in seminar.

Izbirna strokovna literarno-kulturološka predmeta

Logika in argumentacija (5 ECTS)

Vsebina: Seznanitev s temelji neformalne in simbolne logike, še posebej s pojmi argumenta, gradnje dokaza, zmote, definicije, dedukcije, indukcije, sintakse in semantike itd. Prepoznavanje in analiza argumentov ter ocenjevanje njihove moči in ustreznosti evidence ter oblikovanje lastnih dobrih argumentov. Uporaba metod argumentacije (kritičnega razmišljanja) pri analiziranju znanstvenih, filozofskih in časopisnih tekstov ter pri pisanju argumentativnih esejev. Seznanitev z osnovami retorike in priprava debate na določeno temo (npr. praktična etična vprašanja).

Metode poučevanja: Predavanja, vaje, seminarsko delo, diskusije, individualne konzultacije, samostojen študij.

Sociologija knjige in branja (5 ECTS)

Vsebina: Obravnava na knjigo vezanih družbenih praks v različnih zgodovinskih obdobjih s poudarkom na 'življenju' različnih vrst knjig(e) v družbi in zrcaljenju branja v drugih praksah. Preučitev celotne produkcijske, distribucijske in recepcijske mreže akterjev, individualnih in kolektivnih, institucionalnih in neinstitucionalnih, ob avtorjih in bralcih (mdr.) tudi založniki in kritiki. Osvetlitev prehoda iz oralne v pisno kulturo, tiskana revolucija, vprašanja pismenosti in opismenjevanja. Komercializaciji knjige, bralec kot potrošnik. Vprašanja o vizualni sporočilnosti knjige; o socialni, kulturni in ekonomski zgodovini avtorstva (literarnem zvezdništvu, fenomenu knjižnih uspešnic in formaciji kanona); o dihotomiji visoka : nizka literatura in knjigi kot mediju in branju kot komunikaciji; o razsežnostih bralčeve identifikacije ter o bralni družabnosti (bralnih institucijah in branju kot obliki zabavnega prostočasje).

Metode poučevanja: Predavanja, tedenske diskusije in seminarske naloge.

2. LETNIK

Obvezni strokovni predmeti

Literarni magistrski seminar (6 ECTS)

Vsebina: V seminarju se raziskovalno obravnavajo teme glede na specializacijo profesorja, ki ga je razpisal, zato ima seminar različne literarno-kulturološke vsebine.

Posebnosti: Različni predavatelji.

Metode poučevanja: Seminarsko, timsko in individualno (konzultacije) delo, javno nastopanje (predstavitev naloge).

Jezikoslovni magistrski seminar (6 ECTS)

Vsebina: V seminarju se raziskovalno obravnavajo teme glede na specializacijo profesorja, ki ga je razpisal, zato ima seminar različne jezikovne in jezikoslovne vsebine.

Posebnosti: Različni predavatelji.

Metode poučevanja: Seminarsko, timsko in individualno (konzultacije) delo, javno nastopanje (predstavitev naloge).

Slovstvena folkloristika – med jezikoslovjem in literarno vedo (3 ECTS)

Vsebina: Terminologija, temeljni pojmi in njihova današnja sistematika. Fenomenologija predmeta: definicije, forme, funkcije in sestavine SF, posebno glede na razmerje do jezika na eni in literature na drugi strani. Sinkretičnost SF: ravnina teksta, teksture, konteksta; žanrski sistem, variabilnost SF. Posebne teme: urbana in sodobna SF, folklorizacija, literarizacija; otroška SF, imitacija SF = slovstveni folklorizem; avdiovizualizacija SF; literarjenje. Zgodovina konkretnih pojavnih oblik slovenske SF skozi čas od najzgodnejših virov (antika, Sveto pismo) do danes po posameznih obdobjih, kakor jih zaznamuje (slovenska) literarna zgodovina.

Metode poučevanja: Predavanja – z zgledi iz slovstvene folklore, literature, etnološke snovi in vključitvijo študentov v diskusijo ob referatih iz snovi; udeležba v konkretnem terenskem delu; ogled gradiva v muzejskih zbirkah in arhivih. Samostojno branje javnosti dostopnega folklornega gradiva.

Literatura in mediji (5 ECTS)

Vsebina: Predstavitev in analiza različnih oblik povezovanja literature z drugimi mediji: (literarno besedilo in film, literarno besedilo in radio, TV; literarno besedilo in gledališče; literarno besedilo in glasba; literarno besedilo in likovna umetnost; literarno besedilo in internet; literarno besedilo in oglaševanje). Analiza prehajanja v druge medije ter spreminjanje sporočila in pomena, recepcijski učinki. Vplivanje drugih medijev na pisanje literarnih besedil. Postopki ekranizacije in dramatizacije, primerjava narativne strukture romanesknih, filmskih in televizijskih žanrov; analiza besedila glasbenih skladb in opernih libretov, razmerje med besednimi in likovnimi sporočili (strip, slikanica, konkretna poezija, reklamno sporočilo ...). Vsebinsko težišče seminarskega dela bo vsako leto osredotočeno na enega od medijev in bo tako delno variiralo.

Metode poučevanja: Predavanja. Skupen ogled medijskega dogodka in njegova analiza. Seminarsko delo.

Spol in slovenska literatura (6 ECTS)

Vsebina: Interdisciplinarni preplet vedenja feministične in literarne teorije, sociologije, psihologije, antropologije ... v povezavi s sodobno slovensko prozo in poezijo. Literarnozgodovinski razvoj sodobne slovenske literature od 1950 do najnovejših besedil, pregled tipičnih procesov, pomembnih smeri, skupin ustvarjalcev ter posameznih ustvarjalcev in ustvarjalk. Analiza sprememb spolne identitete, stereotipov femininosti in maskulnosti (npr. ženska – hišni angel, ženska – femme fatale, ženska – temni kontinent, moški – don Juan, moški – varuh in gospodar). Vprašanje spolnih manjšin. Seznanitev z ljubezensko in erotično tematiko v literaturi. Performativna in identitetna razsežnost spola v poeziji slovenskih pesnic, literarizacija ženske izkušnje (materinstvo, vzgoja, podoba drugega spola, narava vs. civilizacija, nasilje itd.), diskontinuirana tradicija in izločenost iz kanona.

Metode poučevanja: Predavanja, seminar.

Literarna interpretacija (3 ECTS)

Vsebina: Pregled vloge in pomena interpretacije v literarni vedi ter različnih metod in pristopov k literarnim besedilom. Povezovanje interpretativnoanalitičnih pristopov z literarnozgodovinskimi. Konkretna analiza besedil z vidika umetniškosti, posebnosti/nenavadnosti, celosti in (ne)ponovljivosti. Interpretacije tradicionalnih (npr. Dve otvi F. Levstika) in sodobnih verznihs besedil, npr. A. Ihana, M. Jesiha, M. Komelja, M. Vidmar, U. Zupana ter novejših dramskih besedil (npr. D. Jovanovića in M. Zupančiča). Analize proznih del V. Bartola, A. Blatnika, B. Bojetu, M. Dekleva, P. Glavan, E. Filipčiča, E. Flisarja, D. Jančarja, F. Lainščka, L. Kovačiča, T. Kramolca, V. Möderndorferja, N. Pirjevec, S. Porle, A.

Rebula, M. Rožanca, Z. Simčiča, D. Smoleta, M. Sosiča, M. Tomšiča, J. Virka, V. Zupana ... ter najnovejših romanov.

Metode poučevanja: Predavanja, seminarsko delo.

Magistrsko delo (Izdelava magistrskega dela) (15 ECTS)

Magistrsko delo se izdela pod mentorstvom izbranega učitelja (habilitirani učitelj na Oddelku za slovenistiko) in v okviru njegovega (jezikoslovnega oziroma literarnega) magistrskega seminarja. Delo se javno predstavi v magistrskem seminarju. Vsebovati mora uvod, delovno hipotezo, predstavitev teoretičnih izhodišč, gradivo in metode za analizo, interpretacijo rezultatov, sklep, navedbo uporabljene literature in virov.

Obseg: 60–80 strani razpravljalnega besedila.

Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti

Govorjeni diskurz (4 ECTS)

Gl. *Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikoslovec raziskovalec pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer (2. letnik).*

Normativno, (jezikovno)zvrstno in besedilnovrstno urejanje besedila (4 ECTS)

Gl. *Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikovni svetovalec pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer (2. letnik).*

Jezik v gledališču in filmu (4 ECTS)

Gl. *Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikovni svetovalec pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer (2. letnik).*

Znanstveno besedilo (4 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer (2. letnik).*

Jezikovna razčlemba slovenskih besedil do 19. stoletja (4 ECTS)

Vsebina: Jezik neumetnostnih in umetnostnih rokopisnih in tiskanih besedil od 10. do 19. stoletja – nabožnih in nenabožnih besedil v sinhronem in diahronem uvidu. Slovnčni opis, primerjanje z istovrstnimi mlajšimi besedili, ugotavljanje razvojno spremenljivih in nespremenljivih jezikovnih prvin na vseh ravneh v pokrajinsko in časovno različnih besedilih. Jezikovno- in besedilnozvrstne posebnosti, slogovne značilnosti, knjižne in govorjene, narečne jezikovne prvine, medjezikovne interference. Pomenska razlaga časovno zaznamovanega besedja. Ugotavljanje vplivov izhodiščnega jezika na skladijski, besedoslovni in besediloslovni ravni pri prevedenih besedilih. Jezikovno posodabljanje starejših besedil. Primerjava besedilnovrstno ali tematsko sorodnih raznočasnih besedil, prepoznavanje kontinuitete in specifičnosti v izrabi jezikovnih stilnih sredstev primerjalno s sodobnim knjižnim jezikom in tujejezičnimi predlogami.

Metode poučevanja: Predavanja in vaje.

Slovenska dialektologija (4 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer (1. letnik).*

Izbirna strokovna literarno-kulturološka predmeta

Uvod v ikonografijo (5 ECTS)

Vsebina: Oris zgodovinskega razvoja ikonografije in njenega mesta v sodobni umetnostni zgodovini. Opredelitev njenih metod in ciljev ter vloge v analizi spomenikov likovne umetnosti. Pregled ikonografskih kategorij in klasifikacij, od obče delitve na sakralno in profano ikonografijo do kulturnozgodovinsko pogojenih delitev kot na primer ikonografija razdobij umetnosti klasične antike, ikonografija krščanskega srednjega veka, baročna ikonografija itd. Pregled strokovne terminologije, razvrstitev motivnih zvrsti t. i. »neposredno spoznavnih motivov« in naznačitev najpomembnejših motivov evropske likovne umetnosti. Predstavitev temeljnih principov ikonološke analize s poudarkom na njihovi interdisciplinarnosti. Pregled motivov iz grško-rimske mitologije v evropski likovni umetnosti ter predstavitev ključnih vsebin krščanske ikonografije s poudarkom na razvoju motivov skozi stoletja, vključeno je tudi opozorilo na posebne vsebine (ikonografija geste, svetlobe, rastlin, živali, števil in barv).

Metode poučevanja: Predavanja ob slikovnem gradivu (diapozitivi, računalniške projekcije), praktična slogovna in ikonografska analiza del.

Kulturna zgodovina (5 ECTS)

Vsebina: Kulturni zemljevid Evrope v 18. stoletju. Predstave o Evropi in njenih regijah. Kulturne ustanove, šolstvo in univerze, pismenost in razširjenost tiska. Mesta in podeželje. Plemstvo, meščanstvo, »tretji stan«. Jezikovne prakse. Spremembe v duhovnem obzorju. Vloga cerkva in tradicionalnih religij, racionalizem in razsvetljenstvo, druge kulturne smeri (viharništvu). Znanost. Povezovanje kulturnih središč in izobraženstva. Prostožidarstvo. Reformni absolutizem in njegove posledice. Narodna in kulturna gibanja. Umetnost. Smithovo Bogastvo narodov. Kulturna zgodovina francoske revolucije. Deklaracija o pravicah človeka in državljana in njen vpliv na liberalna gibanja. Code Napoleon. Vplivi francoske revolucije na nove oblike meščanske politične kulture. Novo pojmovanje domovine, domoljubja in lojalnosti. Začetki in oblikovanje moderne meščanske industrijske družbe. Laissez-faire in britanski utilitarizem. Šolstvo in širjenje pismenosti in izobrazbe. Nov tip univerze: Humboldtova univerza. Rastoča vloga medijev in tiska. Oblike parlamentarne politične kulture. Liberalizem, konservativizem, ultramontanizem. Znanost, umetnost – človekov pogled v prihodnost in znanstvena fantastika. Odnosi med spoloma in položaj žensk. Spremembe v strukturi in vlogi družine. Spremenjeni odnosi med mestom in podeželjem. Razlike v strukturi in socialni moči meščanstva. Razvoj potrošništva, nove kulturne potrebe. Meščanski in delavski svet. Meščanski vedenjski kodeks. Liberalizem, socializem, nacionalizem, antisemitizem, rasizem. Evropa in svet. Pot v prvo svetovno vojno.

Metode poučevanja: Predavanja, seminar, individualne konzultacije.

SLOVENISTIKA – ENOPREDMETNA JEZIKOSLOVNA SMER

1. LETNIK

Obvezni strokovni predmeti

Publicistično in propagandno besedilo (4 ECTS)

Vsebina: Komunikacijske vede. Zgodovina slovenskega publicističnega diskurza. Pregled razvoja oglaševalskih besedil. Analiza struktur publicističnega in propagandnega diskurza. Klasifikacija stalnih oblik publicističnega sporočanja. Spoznavanje stilnih postopkov v publicističnih in propagandnih besedilih. Jezik kot sistem, iz katerega tvorec publicističnega ali propagandnega besedila izbira določena sredstva za doseg sporočanskega namena. Neverbalna sredstva v oglaševalskih besedilih. Ideologija in publicistično besedilo. Manipulacija in oglaševalsko besedilo.

Metode poučevanja: Predavanja, vaje, individualno vodeni študij.

Slovnica znanstvenega in strokovnega jezika (4 ECTS)

Vsebina: Opredelitev searlovске pragmatičnofunkcijske ločitve strokovnega jezika od znanstvenega – gre za abstrakcijo besedilnih lastnosti – in s tem vzpostavitev razmerja s praško strukturalno funkcionalistično teorijo jezikovne zvrstnosti. Vplivanjsko-učinkovalne prvine strokovnega jezika in razločevalnost glede na znanstveni jezik, povezovalnost zlasti s publicističnim jezikom kot prototipom vplivanjsko-učinkovalne vloge jezika. Razločevalne lastnosti znanstvenega jezika glede na strokovni jezik tako na ravni lastnosti koreferenčnih vezi, njihovega izvora, izrazne podobe in funkcije (slovarsko-besedilnega pomena). Sistemizacija (jezikovnosistemska predvidljivost) obvestilnega jedra zlasti na podlagi pomenske tipologije stavčnih členov, predvsem pa stavčnih zgradb.

Metode poučevanja: Predavanja, seminar.

Raziskovalna orodja v jezikoslovju (3 ECTS)

Vsebina: Snemalne priprave, lastnosti in njihova uporaba. Zajem, digitalizacija, hranjenje in elektronska obdelava govora in pisnih besedil. Računalniški programi za transkripcijo in akustično analizo govora (Transcriber, Praat). Programi za statistično obdelavo korpusnih in drugih jezikovnih podatkov ter programi za vizualizacijo (jezikovnih) podatkov. Vaje zajemajo uporabo ustreznega orodja za rešitev določenega jezikoslovnega problema.

Posebnosti: Vaje v računalniški učilnici.

Metode poučevanja: Predavanja in vaje.

Jezikovna politika in jezikovno načrtovanje (4 ECTS)

Vsebina: Metodologija kvalitativnega in kvantitativnega sociolingvističnega raziskovanja. Opredelitev jezikovne politike in njenega razmerja do jezikovnega načrtovanja v različnih okoliščinah. Načrtovanje in udejanjanje statusa slovenskega jezika v enojezičnih, dvojezičnih in večjezičnih okoljih. Načrtovanje jezikovne zmožnosti slovenščine kot prvega, kot drugega in kot tujega jezika. Načrtovanje tujejezične zmožnosti slovenskih govorcev. Jezikovna infrastruktura za slovenščino. Jezikovne pravice kot specifične temeljne človekove pravice. Jezikovna lojalnost, jezikovno prilagajanje, jezikovna vitalnost. Simbolična in ideološka razsežnost jezika. Nosilci in ustanove jezikovnega načrtovanja in jezikovne politike v Sloveniji in Evropski uniji. Formalnopravni vidiki statusa slovenščine in drugih jezikov v Republiki Sloveniji. Status, raba in podoba slovenščine zunaj Republike Slovenije. Slovenske jezikovne skupnosti z manjšinskim statusom. Deklarativna in realna jezikovna politika v Evropski uniji.

Metode poučevanja: Predavanja in seminarsko delo.

Slovenska dialektologija (4 ECTS)

Vsebina: Pregled zgodovine slovenske dialektologije (avtorji, dela) s poudarkom na sedanjem stanju dialektoloških raziskav in seznanitvijo s temeljnimi (slovenskimi) dialektološkimi projekti v različnih raziskovalnih centrih. Pomen in uporaba izsledkov tudi v drugih strokah. Pretranskribiranje narečnih besedil iz starejših transkripcij v sedanjo nacionalno transkripcijo. Osnovni napotki za terenske dialektološke raziskave. Pregled slovenskih narečij po narečnih skupinah s poudarkom na diahronem vpogledu v naglasne, glasoslovne in oblikoslovne razvojne značilnosti. Ugotavljanje sistemskosti (in morebitnih nesistemskih odklonov) obravnavanih ravnin v izbranih krajevnih govorih ter njihove funkcijske razčlenjenosti.

Metode poučevanja: Predavanja, ponazorjena z avdio- in/ali videoposnetki, seminarsko delo.

Terenske vaje iz sociolingvistike in dialektologije (Praktično usposabljanje) (2 ECTS)

Vsebina: Izpolnjevanje vnaprej pripravljenih vprašalnic o rabi, obvladanju in vrednotenju narečja, kot ga ocenjujejo sami domačini – informatorji; izpolnjevanje vprašalnic o rabi, obvladanju in vrednotenju knjižnega jezika. Opazovanje in snemanje govornega vedenja domačinov različnih starosti, spola in poklicev v različnih situacijah (v trgovini, gostilni, šoli, vrtcu, službi, pri druženju, ob srečanju s tujci ...). Ugotavljanje prisotnosti medijev, literature in kulturne dejavnosti v knjižnih in neknjižnih jezikovnih različkih. Beleženje lastnih vtisov in delne analize gradiva.

Posebnosti: 5 delovnih dni.

Metode poučevanja: Uvodna predavanja (4 ure), terensko delo, samostojno branje literature.

Praktično usposabljanje (2 ECTS)

Vsebina: Aktivno sodelovanje pri delu lektorja/jezikovnega svetovalca na delovnem mestu, sodelovanje z izkušenim lektorjem.

Posebnosti: 5 delovnih dni.

Metode poučevanja: Skupinsko in individualno delo z mentorjem.

Teorija literarnega diskurza (5 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (1. letnik).

Literatura in kulturne ustanove (5 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (1. letnik).

Obdobja in slogi v slovenski književnosti (5 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (1. letnik).

Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikoslovec raziskovalec

Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti

Metodologija jezikoslovnega raziskovanja – slovenski prostor (4 ECTS)

Vsebina: Metodologija mentorsko vodenega znanstvenega (univerzitetnega) dela različnih zahtevnostnih stopenj. Vpliv na izbiro metode raziskovalnega dela nasploh: poleg teme, avtorja, mentorja tudi družbene okoliščine, npr. mesta stroke v prednostni razvrstitvi nacionalnih interesov, njen materialni položaj, tudi promocijska moč stroke, študijska, kasneje kadrovska selekcija ipd. Vpliv spola tudi na izbiro metodološkega pristopa. Pomembnost ustvarjalnega

razmerja med avtorjem in mentorjem. Razčlenjevanje tematsko različnih jezikoslovnih vsebin z metodološkega vidika.

Metode poučevanja: Predavanja, seminar.

Poglavja iz pragmatike (4 ECTS)

Vsebina: Mikropragmatska vprašanja (npr. performativnost). Makropragmatska vprašanja (npr. medkulturna komunikacija, diskurz in ideologija). Argumentacija v besedilu. Proces izbiranja verbalnih in neverbalnih sredstev v različnih vrstah besedil. Kontekst. Sestavine za gradnjo besedil. Komunikacijska dinamika.

Metode poučevanja: Predavanja, seminar in vaje.

Poglavja iz frazeologije (4 ECTS)

Vsebina: Različni teoretični pristopi k proučevanju frazeologije v 20. stoletju. Povezava med pristopom in terminologijo v frazeologiji. FE kot anomalna enota jezikovnega sistema in iz tega izhajajoče njene temeljne lastnosti, potrebne za jezikovnosistemsko uvrščanje in razločevanje, kontrastiranje in primerjanje z drugimi (oblikovno, pomensko ali funkcijsko bližnjimi). Norma v frazeologiji – razmerje med introspekcijo jezikoslovca, rezultati pri anketiranju rojenih govorcev in podatki, pridobljenimi iz besedilnega korpusa. Problematiziranje lastnosti stalnosti FE. V okviru vaj: prepoznavanje enot, njihove oblike in pomena v besedilu. Posebnosti pomena jedrnega dela FE: idiomatičnost, konotativni del pomena; pomenska (ne)stabilnost. Načela sodobne frazeografije. Korpusni pristop v frazeologiji in frazeografiji. Zgodovinski pregled frazeologije v slovenskih slovarjih. Frazeologija slovenščine kot tujega jezika – s frazeografskega in didaktičnega vidika.

Metode poučevanja: Predavanja, seminar in vaje.

Leksikografija (4 ECTS)

Vsebina: Pojmovnik leksikografije z upoštevanjem pojmovnika korpusa. Tipologija razlag in (slovarski) metajezik. Pragmatska pomenska prvina in njena razvidnost v razlagi. Onomaziološka in semaziološka leksikografija. Leksikografija terminoloških podsistemov kot vzorec za strukturalno (semsko) pomensko razčlenitev. Makro- in mikrostruktura slovarja – vzajemno delovanje slovarja kot celote, npr. paradigmatški vidik, glede na delovanje njegovih posameznih prvin, npr. sintagmatski in paradigmatški vidik. Zasnova leksikografska tipologija glede na različne parametre. Postopki obdelave korpusnega gradiva za slovarsko uporabo.

Metode poučevanja: Predavanja, vaje.

Pomenoslovje (4 ECTS)

Vsebina: Definiranje predmeta – razlika med onomaziološkim in semaziološkim pristopom. Leksikalna in stavčna semantika. Slovenistično pomenoslovno izročilo. Razmerje med pomensko in izrazno stranjo jezikovnih znakov. Razmerje med pomenom in zunajjezikovno dejanskostjo (pomen – referenca). Pomen in smisel. Medleksemska («notranja») pomenska razmerja. Praktično pomenoslovje – slovaropisje. Pomenoslovni pristopi v 20. stoletju: strukturalno pomenoslovje (primerjava s teoretičnimi izhodišči v fonologiji; teorija pomenskih polj, jezikovna slika sveta); pomenoslovje (semantika) resničnostnih pogojev; prispevek pragmatike k pomenoslovju: teorija govornih dejanj (meja med semantiko in pragmatiko); prototipičnopomenoslovni pristop (kognitivno pomenoslovje, konceptualna metafora).

Metode poučevanja: Predavanja in seminarsko delo.

Besedotvorna stilistika (4 ECTS)

Vsebina: Izhodišče v spoznanju o morfemih kot stilo tvornih sredstvih. Poskus tipologije kratičnih kot izvorno drugotnih poimenovanj na podlagi različnih parametrov, npr. prenosnik, razmerje do prvotnega poimenovanja – eno-, večbesednost (besedna zveza), izvorna izbirnost glasovno-črkovnih prvin, prevzetost glede na neprevzetost. Zvrstno-stilna tipologizacija leksemov skladijske podlage, ki vplivajo na stilistiko tvorjenke z upoštevanjem njihovega denotata, izraza in denotata morfemov, razvrstitve morfemov na besedotvorno podstavo, besedotvornih postopkov.

Metode poučevanja: Predavanja, seminar, vaje.

Izbirni strokovni literarni predmeti

Pripovedno besedilo (3 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti* pri *Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (1. letnik).

Dramsko besedilo (3 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti* pri *Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (1. letnik).

Verzno besedilo (3 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti* pri *Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (1. letnik).

Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikovni svetovalec

Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti

Besedotvorna stilistika (4 ECTS)

Gl. *Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikoslovec raziskovalec* pri *Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer* (1. letnik).

Skladijska stilistika (4 ECTS)

Vsebina: Temeljni pojmi strukturne, pomenske in nadpovedne skladnje. Primarne in sekundarne stavčne strukture. Hierarhizacija pomenskih sestavin. Diateza. Pasiv v slovenščini. Modalnost. Negacija. Besedni red (zaznamovanost : nezaznamovanost).

Metode poučevanja: Predavanja, vaje.

Poglavja iz pragmatike (4 ECTS)

Gl. *Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikoslovec raziskovalec* pri *Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer* (1. letnik).

Poglavja iz frazeologije (4 ECTS)

Gl. *Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikoslovec raziskovalec* pri *Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer* (1. letnik).

Znanstvena in strokovna terminologija (4 ECTS)

Vsebina: Razločevanje strokovne od znanstvene terminologije predvsem na podlagi pojmovne zahtevnosti denotata – posledično na podlagi delne različnosti tvornih prvin govornega dejanja. Jezikovnokulturno vprašanje smiselnosti spreminjanja izrazne podobe termina – t. i. domače glede na prevzeto ali citatno – ko gre za isti denotat, vendar deloma različnega naslovnika – znanstvenik/strokovnjak glede na širšo laično javnost. Poimenovalna vloga terminologije,

definirana z načelno enopomenskostjo, se pravi z besedilno neodvisnostjo denotativnega pomena – tako rekoč absolutna veljavnost strukturalne analize tovrstnega pomena. Odsotnost konotativnosti in s tem sopomenskosti, zato mogoč le pojav dvojničnosti – načeloma jezikovnopolitični vzroki. Pojav terminologizacije kot poimenovalni vir, temelječ na katerem izmed pomenotvornih postopkov. Determinologizacija – premik denotata iz stroke.

Metode poučevanja: Predavanja, vaje.

***Poglavja iz psiholingvistike* (4 ECTS)**

Vsebina: Merljivost jezikovne zmožnosti – merljive samo delne zmožnosti (po dejavnostih ipd.); temeljni pojmi s področja jezikovnega testiranja in merjenja govornega razvoja. Jezikovni test kot instrument merjenja. Standardizirane lestvice za ocenjevanje otrokovega govornega razvoja. Ločevanje med zmožnostjo – performanco – testno performanco. Namen jezikovnih testov kot glavni kriterij pri njihovi izdelavi (testi znanja, testi uspešnosti, testi napredovanja/razvojni testi, uvrstitveni, sprejemni testi ...). Specifike testiranja J1 in J2/JT. Značilnosti (jezikovnih) testov: veljavnost, občutljivost, zanesljivost, objektivnost. Avtentičnost kot pomemben koncept v jezikovnem testiranju (se nanaša na besedila, testne naloge in rešitve/odgovore testiranih oseb). Metodologija izdelave testov: od specifikacije jezikovnega testa do njegove dejanske izvedbe (tipi testnih nalog, njihove prednosti in slabosti, njihova uporabnost, postavljanje ocenjevalnih meril oz. načini točkovanja).

Metode poučevanja: Predavanja, seminar, vaje.

Izbirni strokovni literarni predmeti

***Pripovedno besedilo* (3 ECTS)**

G1. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (1. letnik).

***Dramsko besedilo* (3 ECTS)**

G1. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (1. letnik).

***Verzno besedilo* (3 ECTS)**

G1. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (1. letnik).

2. LETNIK

Obvezni strokovni predmeti

***Zgodovina slovenskega jezika in jezikoslovja* (6 ECTS)**

Vsebina: Predmet je tridelen, sestavljen iz:

1. zgodovine slovenskega jezika
2. zgodovine slovenskega knjižnega jezika
3. zgodovine slovenskega jezikoslovja.

Znotraj teh se obravnavajo naslednje vsebine:

K 1: Slovenski jezik v predknjižnem obdobju in njegova kulturna vloga. Kulturni jezik v luči drugih humanističnih znanosti. Alpska in panonska slovenščina in njuna kontinuiteta. Brižinski spomeniki kot slovenski jezikovni dokumenti. Srednjeveški jezikovni rokopisi kot vzorci besedil nabožnega in nenabožnega značaja v evropskem kontekstu. Jezikovna kontinuiteta in

spremembe na posameznih ravneh v knjižnem jeziku in narečjih po razvojnih stopnjah. Pomen jezikovnih sredstev kot vira za potrjevanje relativne kronologije jezikovnih pojavov.

K 2: Razvoj knjižnega jezika kot jezikovnega sistema. Razvoj pisne in govorne razsežnosti knjižnega jezika. Zgodovina knjižnega jezika z vidika njegovih družbenih vlog ter prestižnosti. Sredotežnostne in sredobežnostne silnice slovenskega knjižnojezikovnega prostora. Zgodovinska večjezičnost slovenskega prostora. Razvoj knjižnega jezika z jezikovnozvrstnega, besedilnovrstnega ter slogovnega vidika.

K 3: Razmerje med slovenskim in (istočasnim) evropskim jezikoslovjem. 16. stoletje in jezikoslovje v času renesanse; druga polovica 18. in 19. stoletje, jezikoslovje v romantiki in v 19. stoletju (humboldtivizem, začetek jezikoslovja kot znanosti; prva polovica 20. stoletja in strukturalizem ženevskega oz. praškega tipa (od prvih začetkov strukturalističnega gledanja na slovenski jezik sredi prve polovice 20. stoletja do prevlade strukturalističnega pristopa v začetku druge polovice); iztekanje 20. in prelom v 21. stoletje – besediloslovni in pragmatični pristopi v slovenskem jezikoslovju in prvi začetki kognitivnega jezikoslovja. Opazovanje razmerja med jezikoslovnim opisom in jeziko(slo)vnim normativizmom v slovenističnem (in slavističnem) jezikoslovju.

Posebnosti: Več predavateljev. Strokovna ekskurzija.

Metode poučevanja: Predavanje, seminar.

Znanstveno besedilo (4 ECTS)

Vsebina: Predstavitev razvoja/zgodovine slovenskih znanstvenih besedil. Predstavitev oz. kratka ponovitev psiholingvističnih, sociolingvističnih oz. diskurzivnih teorij, ki jih je treba upoštevati pri analizi znanstvenega diskurza. Predstavitev besedilovnih zakonitosti in stilističnih postopkov znanstvenega besedila. Predstavitev problematike poimenovalnih postopkov oz. terminologije v znanstvenem jeziku. Na besedilovni in besedilovni ravni predstavitev vprašanja razmejitve med mednarodnim in narodnim.

Metode poučevanja: Predavanja, vaje, individualno vodeni študij.

Jezikoslovni magistrski seminar (6 ECTS)

G1. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (2. letnik).

Literarni magistrski seminar (6 ECTS)

G1. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (2. letnik).

Literarna interpretacija (3 ECTS)

G1. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (2. letnik).

Literatura in mediji (5 ECTS)

G1. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (2. letnik).

Magistrsko delo (Izdelava magistrskega dela) (15 ECTS)

G1. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (2. letnik).

Znanstvena in strokovna terminologija (4 ECTS)

Gl. *Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikovni svetovalec pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer* (1. letnik).

Poglavja iz psiholingvistike (4 ECTS)

Gl. *Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikovni svetovalec pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer* (1. letnik).

Slovensko zgodovinsko besedoslovje (4 ECTS)

Vsebina: Teoretična in metodološka izhodišča za zgodovinsko preučevanje besedja. Besedoslovne spremembe v času in prostoru: znotraj- in zunajjezikovni spreminjevalni dejavniki; izrazne in pomenske spremembe. Pomenska razmerja z diahronega vidika. Izmenjava in dinamika besedja. Knjižno in narečno besedje. Pomen lastnoimenskega besednega fonda za rekonstrukcijo slovenskega jezika. Besedotvorne spremembe v zgodovini slovenskega jezika. Besedje glede na izvor: kontinuiteta skupne praslovanske leksike po posameznih razvojnih obdobjih slovenskega jezika. Medjezikovni (stično- in prevodnojezikovni) vplivi na izbor besedja v različnih časovnih in prostorskih okvirih. Prevzete besede in kalki kot del slovenskega besedja v različnih zgodovinskih obdobjih, pokrajinah in pri različnih avtorjih. Obravnava časovno zaznamovanega besedja po tematskih skupinah. Nastajanje in razvoj slovenskega strokovnega izrazja posameznih strok do konca 19. stoletja.
Metode poučevanja: Predavanja, seminar.

Govorjeni diskurz (4 ECTS)

Vsebina: Predstavitev metod različnih družboslovnih in humanističnih ved (antropologija, komunikologija, pedagogika, psihologija itd.), katerih skupna točka je preučevanje diskurza. Predstavitev temeljnih dimenzij diskurza (jezikovna raba, kognicija in interakcija v družbenih razmerjih). Predstavitev različnih diskurzivnih pristopov (konverzacijska, etnografska, sociolingvistična, pragmatična in kulturološka analiza). Obravnava in opazovanje vpliva aktualiziranega konteksta (jezikovnega in nejezikovnega) na strukturo in oblike izjav oz. predstavitev in opazovanje tistih jezikovnih in nejezikovnih dejavnikov, ki narekujejo rabo določenih jezikovnih sredstev in struktur.
Metode poučevanja: Predavanja, vaje, individualno vodeni študij.

Naglasoslovje in tonematika slovenskega jezika (4 ECTS)

Vsebina: Slovenske (knjižne in izbrane narečne) spremembe narave (tonemskosti), kolikosti in mesta poznopraslovanskega naglasa – dosedanji razvoji in sodobne težnje. Nastanek današnjega knjižnega naglasnega sistema in izbranih narečnih sistemov kot odrazov poznopraslovanskih naglasnih obliko- in besedotvornih paradigem. Spoznavanje domačih in mednarodnih terminov s področja naglasoslovja. Znaki za zapis tonemskega in dinamičnega naglasa v priročnikih knjižnega jezika, narečjeslovni in zgodovinskojezikovni literaturi ter v etimoloških slovarjih.
Metode poučevanja: Predavanja, seminarsko delo.

Korpusno jezikoslovje (4 ECTS)

Vsebina: Tipologija jezikovnih korpusov in temeljni pojmi – referenčnost, uravnoteženost, reprezentativnost. Pregled obstoječih slovenskih korpusov in pomembnejših tujih korpusov s poudarkom na njihovih tipoloških značilnostih in uporabnosti za različne namene; vrednotenje obstoječih korpusov. Prednosti in pasti spleta, pojmovanega kot korpusa. Študij nekaterih korpusnih projektov od njihovega načrtovanja preko gradnje do uporabe korpusov. Gradnja korpusov: oblikovanje kriterijev za uravnoteženost, taksonomije za zajemanje besedil, transkribiranje govornih besedil, morfosintaktično in semantično označevanje, oznake v

glavah besedil in korpusov, vprašanja varovanja avtorskih pravic. Specifike pisnih in govornih korpusov. Raba korpusov za opis jezika in jezikovne analize, izdelava ustreznih hipotez in njihovo preverjanje; zloraba korpusa: nevarnosti napačnega interpretiranja korpusnih podatkov, korpusni šumi. Raba korpusov v okviru jezikovnih tehnologij; raba jezikovnih korpusov v drugih specializiranih strokah. Zahtevnejša korpusna iskanja z različnimi konkordančniki. Izraba korpusov z naprednejšimi programskimi aplikacijami (Word Sketches ipd.) za različne namene.

Posebnosti: Vaje v računalniški učilnici.

Metode poučevanja: Predavanja in vaje.

Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikovni svetovalec

Normativno, (jezikovno)zvrstno in besedilnovrstno urejanje besedila (4 ECTS)

Vsebina: Normativno in (jezikovno)zvrstno urejanje besedila. Poglobitev in utrditev knjižnojezikovne norme in njena smiselna izraba pri sporočanju (kot besedilotvornem procesu), pa tudi njena »kršitev« v smislu jezikovne oz. besedilne zaznamovanosti. Poglobitev in utrjevanje skladenjske norme in upovedovalnih pravil glede na pisno in govorno uresničevanje, utrjevanje besedotvornega sistema in besedoslovnega znanja v praksi. Primerjava uresničevanja skladenjske norme (posebej besednega reda, stavčne tipologije, rabe časov itd.) in upovedovalnih pravil v posameznih funkcijskih zvrsteh. Besedotvorna, besedna in frazeološka ustreznost v besedilih različnih funkcijskih zvrsti. Besedilnovrstno urejanje besedila: Vprašanje besedilne koherence. Lektoriranje neumetnostih in deloma umetnostnih besedil. Pojem t. i. minimalnega popravka. Posebne oblike lektoriranja: lektoriranje prevodov; zgoščevalno lektoriranje; lektoriranje zapisanih govornih besedil in besedil, pripravljenih za govor (npr. radijska besedila). Temeljna načela lektoriranja. Lektoriranje kot jezikovnokulturni problem (razmerje do jezikovnega koticarstva). Etika lektorskega dela. Lektor in redaktor. Lektura in korektura. Lektoriranje kot del jezikovnega svetovanja.

Metode poučevanja: Seminar in vaje.

Jezikovna zmožnost (4 ECTS)

Vsebina: Pojmi s področja uporabnega jezikoslovja, usvajanja, učenja jezika; teorija sporazumevanja. Različni modeli in koncepti jezikovnega znanja in sporazumevalne zmožnosti; delne zmožnosti. Procesi jezikovnega usvajanja; dejavniki jezikovnega usvajanja. Jezikovna zmožnost in jezikovna performanca (receptivne in produktivne jezikovne dejavnosti). Posebnosti jezikovne produkcije (govorci s posebnimi potrebami, vmesni jeziki, napaka, odstop od norme). Nerazumevanje in nesporazumi v komunikaciji. Problemi razumljivosti. Funkcionalna pismenost. Opazovanje, merjenje in opisovanje sporazumevalne zmožnosti. Interpretacija rezultatov merjenja jezikovne zmožnosti in učinki ter posledice merjenja jezikovne zmožnosti.

Metode poučevanja: Predavanja, vaje, vodeni individualni študij.

Govorjeni diskurz (4 ECTS)

G1. *Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikoslovec raziskovalec pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer* (2. letnik).

Govorna tehnika (4 ECTS)

Vsebina: Obvladovanje govornega aparata. Pomen govornice telesa (drža telesa). Pomen in način ustrezne nege glasilk (pomembno za otroke in »govorce-maratonce«), razvijanje sposobnosti opazovanja neustreznega glasu (poškodba glasilk). Nevtralna podoba jezika (osnove pravorečja). Razvijanje sposobnosti opazovanja in samoopazovanja govora, svetovanje posameznim

govorcem s težavami pri izgovoru. Priprava praktične predstavitve in demonstracije določenega problema (seminar).

Metode poučevanja: Predavanja, seminarji, individualne naloge, skupno analitično pregledovanje avdio-vizualnih posnetkov.

Jezik v gledališču in filmu (4 ECTS)

Vsebina: Spoznavanje različnih možnosti govora (tehnika in način izgovora) in stilne izrabe različnih jezikovnih sredstev (izgovor fonemov, naglasa in poudarka, sintakse, npr. besednega reda, intonacije, stilne izrabe leksikalnih sredstev ...). Priprava na govorno interpretacijo (s pomočjo elektronskih jezikovnih virov in literarnega znanja), realizacija (snemanje z videokamero) in analiza interpretiranega (seminarska diskusija po predstavitvi). Obravnava možnosti uporabe knjižnih in različnih neknjižnih zvrsti na vseh jezikovnih ravninah pri sami odrsko-filmski interpretaciji.

Metode poučevanja: Predavanja, seminarji, individualne naloge, laboratorijske vaje, skupno analitično pregledovanje avdio-vizualnih posnetkov.

Korpusno jezikoslovje (4 ECTS)

G1. *Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikoslovec raziskovalec pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer* (2. letnik).

SLOVENISTIKA – DVOPREDMETNA SMER

1. LETNIK

Obvezni strokovni predmeti

***Slovnica znanstvenega in strokovnega jezika* (4 ECTS)**

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer* (1. letnik).

***Jezikovna politika in jezikovno načrtovanje* (3 ECTS)**

Vsebina: Metodologija kvalitativnega in kvantitativnega sociolingvističnega raziskovanja. Opredelitev jezikovne politike in njenega razmerja do jezikovnega načrtovanja v različnih okoliščinah. Načrtovanje in udejanjanje statusa slovenskega jezika v enojezičnih, dvojezičnih in večjezičnih okoljih. Načrtovanje jezikovne zmožnosti slovenščine kot prvega, kot drugega in kot tujega jezika. Načrtovanje tujejezične zmožnosti slovenskih govorcev. Jezikovna infrastruktura za slovenščino. Jezikovne pravice kot specifične temeljne človekove pravice. Jezikovna lojalnost, jezikovno prilagajanje, jezikovna vitalnost. Simbolična in ideološka razsežnost jezika. Nosilci in ustanove jezikovnega načrtovanja in jezikovne politike v Sloveniji in Evropski uniji. Formalnopravni vidiki statusa slovenščine in drugih jezikov v Republiki Sloveniji. Status, raba in podoba slovenščine zunaj Republike Slovenije. Slovenske jezikovne skupnosti z manjšinskim statusom. Deklarativna in realna jezikovna politika v Evropski uniji.
Metode poučevanja: Predavanja.

***Slovenska dialektologija* (3 ECTS)**

Vsebina: Predmet je vsebinsko dvodelen in vsebuje: 1) Pregled zgodovine slovenske dialektologije (avtorji, dela) s poudarkom na sedanjem stanju dialektoloških raziskav in seznanitvijo s temeljnimi (slovenskimi) dialektološkimi projekti v različnih raziskovalnih centrih. Pomen in uporaba izsledkov tudi v drugih strokah. 2) Pregled slovenskih narečij po narečnih skupinah s poudarkom na diahronem vpogledu v naglasne, glasoslovne in oblikoslovne razvojne značilnosti. Ugotavljanje sistemskosti (in morebitnih nesistemskih odklonov) obravnavanih ravnin v izbranih krajevnih govorih ter njihove funkcijske razčlenjenosti.
Metode poučevanja: Predavanja, ponazorjena z avdio- in/ali videoposnetki.

***Starejša slovenska književnost* (3 ECTS)**

Vsebina: Pregled slovenske književnosti od 10. do konca 18. stoletja (na ozadju evropske zgodovine): verske pesmi (božične, velikonočne ..., svetniške, Marijine ...); molitve, pridige ter ostala teološka literatura; posvetne pesmi do Pisanic, Pisanice, Vodnik ...; verska in posvetna drama (liturgične drame, pasijonske igre, Linhart), filozofska in enciklopedična dela: Brižinski spomeniki, Stiški rokopis idr. srednjeveški rokopisi, Trubar, Krelj, Dalmatin idr., Čandek, Kastelec, rokopisne pesmarice 17. in 18. stoletja, Valvazor, Svetokriški, Basar idr. Vsebina (teološka, posvetna), oblika (verzna, prozna, dramska), funkcija (liturgična idr.) teh del.

Metode poučevanja: Predavanja z diskusijo, seminar, vaje.

***Literatura in kulturne ustanove* (4 ECTS)**

Vsebina: Pregled zgodovine in sodobnega stanja literarnih institucij na Slovenskem: vodilnih revij, založb, kulturnih redakcij dnevnikov, radia in televizije. Društvo slovenskih pisateljev. Rokopisni oddelek Narodne in univerzitetne knjižnice, Arhiv Slovenije, muzeji (novejše zgodovine, gledališča in filma, arhiv SNG Drama, RTV Slovenije), domoznanstvo v

pokrajinskih in splošnoizobraževalnih knjižnicah. Programske usmeritve in realizacije nacionalnih projektov (izdajanje zbranega dela slovenskih pesnikov in pisateljev, slovenski biografski leksikon, pokrajinski biografski leksikoni). Nastanek in izdaja knjige: redakcija, jezikovno poseganje v rokopis, variantnost. Načela urejanja izbranega dela, antologije, berila. Bibliofilske izdaje, reprinti, faksimile. Sestavljanje bibliografije. Pojem bralca, avtorja, vloga urednika in založnika. Sodelovanje med založbo/uredništvom in avtorjem. Pravna zaščita avtorskih pravic. Posegi političnih in pravnih institucij v avtorsko avtonomijo. Literatura in elektronski mediji. Presentacija besedila in ustvarjalca, razstava. Promocija slovenske literature v domačih medijih, v tujini, programirani medliterarni stiki.

Metode poučevanja: Predavanja, projektno terensko delo v kulturnih ustanovah.

Teorija literarnega diskurza (3 ETSC)

Vsebina: Predmet omogoča solidno, metodološko reflektirano in sodobnemu stanju stroke primerno podlago za analitično-raziskovalno delo z literarnimi besedili. Ukvarja se z metodologijo: genealogijo in današnjim stanjem literarne teorije; inter- in transdisciplinarnostjo; metodološkim pluralizmom, relativizmom in problemom verifikabilnosti, relevantnostjo znanstvenega spoznavanja; smermi sodobne literarne teorije (od ruskega formalizma do danes); teorijo literarnega teksta: literarnost, literarni sistem oziroma literarno polje, funkcije literature; struktura teksta (materialni nosilec – problemi medija; konkretizacija/inferenca, pomen, besedilni svet; so- in protipostavljanje oziroma kompozicija); subjekt, tekst in diskurz (problem identitete); tekst in resničnost (fikcija, mogoči svetovi, literarna pragmatika); tematika in tematologija; genologija: logiški in epistemološki problemi žanrskega klasificiranja; nastanek, obstoj in razvoj literarnih vrst, zvrsti oziroma žanrov; žanri in literarni sistem.

Metode poučevanja: Predavanja in samostojno delo.

Izbirna strokovna jezikoslovna predmeta

Publicistično in propagandno besedilo (3 ECTS)

Vsebina: Komunikacijske vede. Zgodovina slovenskega publicističnega diskurza. Pregled razvoja oglaševalskih besedil. Analiza struktur publicističnega in propagandnega diskurza. Klasifikacija stalnih oblik publicističnega sporočanja. Spoznavanje stilnih postopkov v publicističnih in propagandnih besedilih. Jezik kot sistem, iz katerega tvorec publicističnega ali propagandnega besedila izbira določena sredstva za doseg sporočanje namena. Neverbalna sredstva v oglaševalskih besedilih. Ideologija in publicistično besedilo. Manipulacija in oglaševalsko besedilo.

Metode poučevanja: Predavanja, individualno vodeni študij.

Raziskovalna orodja v jezikoslovju (3 ECTS)

Gl. Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer (1. letnik).

Izbirna strokovna literarna predmeta

Sodobna slovenska kratka proza (3 ECTS)

Vsebina: Kratkoprozna vrstna terminološka vprašanja. Kvantitativna in kvalitativna merila za proučevanje kratke proze. Značilnosti tradicionalnih in sodobnih kratkoprozniških žanrov. Zgodovinski pregled (slovenske in svetovne) kratke proze. Dve usmeritvi slovenske kratke proze po letu 1980: postmodernistične in paradigme »preteklih literarnih usmeritev« (realističnih, eksistencialističnih, modernističnih). Tipologija zgodb (metafizične, lirčne, z ljudsko in pravljico motiviko, fantastične, zgodovinske, o izpraznjenih medosebnih odnosih (v urbanem okolju). Postmodernizem in mlada slovenska proza: predstavniki in značilnosti

njihovih pisav (metafikcionalisti, subjektni realisti, arhaizatorji, čisti fantastiki, minimalisti). Trivialni elementi v slovenski postmodernistični kratki prozi. Elementi literature izčrpane eksistence v sodobni slovenski kratki prozi.

Metode poučevanja: Predavanja z diskusijo.

Obdobja in slogi v slovenski književnosti (3 ECTS)

Vsebina: Opredelitev pojmov književnost, slovstvo, pismenstvo, leposlovje. Srednjeveško slovstvo in pismenstvo v procesu pokristjanjevanja. Humanistični vidik protestantizma, jezikovni nazor in normiranje, reforma cerkve, šolstvo, besedila v in o slovenščini. Protireformacija in barok: plemiška etiketa, tematsko-stilne značilnosti pridige, versko gledališče, znanost. Posvetna književnost razsvetljenstva, prerodne kulturne zamisli na ozadju meščanske revolucije, reforme, praktično in poučno slovstvo, zgodovina, hibridnost elitnega almanaha, dramatika, predromantična poezija, ljudski bukovniki. Estetska avtonomnost v romantiki, etnocentrična in klasična estetika, abecedna in cenzurna vojna, razvoj lirike, obdelava ljudske pesmi, začetek kritike in lit. zgodovine. Programiranje realističnega pripovedništva, pomen kritike, tipi kratke proze, hibridnost romana, postromatična poezija, poetični realizem in naturalizem. Izvor, specifika, žanrska razvitost, slogovna sinkretičnost moderne, evropski estetski in filozofski impulzi, subjektivizem, antimimetičnost, lirizacija. Družbena in duhovna kriza po 1. svet.vojni, revolucija, optimalna projekcija, kontekst avantgard, vpliv psihoanalize, prenavljanje izraza, monataža, groteska, vizija. Socialna orientacija literature med vojnama, krogi kritične inteligence, prenovitvena gibanja, stilna redukcija, prozaizacija, dokumentarnost, historičnost. Modernizem in odpor do kulturne politike, nove filozofske in epistemske paradigme, literatura absurda, neoavantgardni reizem in ludizem, postmodernizem.

Metode poučevanja: Predavanja.

2. LETNIK

Obvezni magistrski seminar

Jezikoslovni magistrski seminar (6 ECTS)

G1. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (2. letnik).

Literarni magistrski seminar (6 ECTS)

G1. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (2. letnik).

Magistrsko delo (Izdelava magistrskega dela) (15 ECTS)

Magistrsko delo je praviloma dvodisciplinarno; z njim študent doseže skupno 30 KT, na vsaki študijski smeri 15 KT.

Izdela se pod mentorstvom izbranih učiteljev (za slovenistični del je to habilitirani učitelj na Oddelku za slovenistiko) in v okviru magistrskih seminarjev (za slovenistični del torej v okviru jezikoslovnega ali literarnega magistrskega seminarja). Delo se javno predstavi v magistrskem seminarju. Vsebovati mora uvod, delovno hipotezo, predstavitev teoretičnih izhodišč, gradivo in metode za analizo, interpretacijo rezultatov, sklepe, navedbo uporabljene literature in virov. Obseg: 60–80 strani razpravljalnega besedila.

Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti – jezikoslovno magistrsko delo

***Slovensko zgodovinsko besedoslovje* (3 ECTS)**

Vsebina: Teoretična in metodološka izhodišča za zgodovinsko preučevanje besedja. Besedoslovne spremembe v času in prostoru: znotraj- in zunajjezikovni spreminjevalni dejavniki; izrazne in pomenske spremembe. Pomenska razmerja z diahronega vidika. Izmenjava in dinamika besedja. Knjižno in narečno besedje. Pomen lastnoimenskega besednega fonda za rekonstrukcijo slovenskega jezika. Besedotvorne spremembe v zgodovini slovenskega jezika. Besedje glede na izvor: kontinuiteta skupne praslovanske leksike po posameznih razvojnih obdobjih slovenskega jezika. Medjezikovni (stično- in prevodnojezikovni) vplivi na izbor besedja v različnih časovnih in prostorskih okvirih. Prevzete besede in kalki kot del slovenskega besedja v različnih zgodovinskih obdobjih, pokrajinah in pri različnih avtorjih. Obravnava časovno zaznamovanega besedja po tematskih skupinah. Nastajanje in razvoj slovenskega strokovnega izrazja posameznih strok do konca 19. stoletja. Metode poučevanja: Predavanja in seminar.

***Leksikografija* (3 ECTS)**

Vsebina: Pojmovnik leksikografije z upoštevanjem pojmovnika korpusa. Tipologija razlag in (slovarski) metajezik. Pragmatična pomenska prvina in njena razvidnost v razlagi. Onomaziološka in semaziološka leksikografija. Leksikografija terminoloških podsistemov kot vzorec za strukturalno (semsko) pomensko razčlenitev. Makro- in mikrostruktura slovarja – vzajemno delovanje slovarja kot celote, npr. paradigmatski vidik, glede na delovanje njegovih posameznih prvin, npr. sintagmatski in paradigmatski vidik. Zasnovna leksikografska tipologija glede na različne parametre. Postopki obdelave korpusnega gradiva za slovarsko uporabo.

Metode poučevanja: Predavanja, vaje.

***Jezik v gledališču in filmu* (3 ECTS)**

Vsebina: Spoznavanje različnih možnosti govora (tehnika in način izgovora) in stilne izrabe različnih jezikovnih sredstev (izgovor fonemov, naglasa in poudarka, sintakse, npr. besednega reda, intonacije, stilne izrabe leksikalnih sredstev ...). Priprava na govorno interpretacijo (s pomočjo elektronskih jezikovnih virov in literarnega znanja), realizacija (snemanje z videokamero) in analiza interpretiranega (seminarska diskusija po predstavitvi). Obravnava možnosti uporabe knjižnih in različnih neknjižnih zvrsti na vseh jezikovnih ravneh pri sami odrsko-filmski interpretaciji.

Metode poučevanja: Predavanja, seminarji, individualne naloge, laboratorijske vaje, skupno analitično pregledovanje avdio-vizualnih posnetkov.

***Normativno, (jezikovno)zvrstno in besedilnovrstno urejanje besedila* (3 ECTS)**

Vsebina: Normativno in (jezikovno)zvrstno urejanje besedila. Poglobitev in utrditev knjižnojezikovne norme in njena smiselna izraba pri sporočanju (kot besedilotvornem procesu), pa tudi njena »kršitev« v smislu jezikovne oz. besedilne zaznamovanosti. Poglobitev in utrjevanje skladenjske norme in upovedovalnih pravil glede na pisno in govorno uresničevanje, utrjevanje besedotvornega sistema in besedoslovnega znanja v praksi. Primerjava uresničevanja skladenjske norme (posebej besednega reda, stavčne tipologije, rabe časov itd.) in upovedovalnih pravil v posameznih funkcijskih zvrsteh. Besedotvorna, besedna in frazeološka ustreznost v besedilih različnih funkcijskih zvrsti. Besedilnovrstno urejanje besedila: vprašanje besedilne koherence. Lektoriranje neumetnostih in deloma umetnostnih besedil. Pojem t. i. minimalnega popravka. Posebne oblike lektoriranja: lektoriranje prevodov; zgoščevalno

lektoriranje; lektoriranje zapisanih govornjenih besedil in besedil, pripravljenih za govor (npr. radijska besedila). Temeljna načela lektoriranja. Lektoriranje kot jezikovnokulturni problem (razmerje do jezikovnega koticarstva). Etika lektorskega dela. Lektor in redaktor. Lektura in korektura. Lektoriranje kot del jezikovnega svetovanja.

Metode poučevanja: Seminar.

Izbirni strokovni literarni predmeti – literarno magistrsko delo

Literarna interpretacija (3 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (2. letnik).

Literatura in mediji (3 ECTS)

Vsebina: Predstavitev in analiza različnih oblik povezovanja literature z drugimi mediji: literarno besedilo in film; literarno besedilo in radio, TV; literarno besedilo in gledališče; literarno besedilo in glasba; literarno besedilo in likovna umetnost; literarno besedilo in internet; literarno besedilo in oglaševanje. Študentje ob konkretnih zgledih opazujejo, kako literarno besedilo prehaja v druge medije, kako se pri tem spreminjajo sporočila in pomen, kako se dosežejo želeni recepcijski učinki. Prikazani bodo tudi primeri vplivanja drugih medijev na pisanje literarnih besedil. Predmet se temeljiteje posveča analizi postopkov ekranizacije in dramatizacije, primerjavam narativne strukture romanesknih, filmskih in televizijskih žanrov; analizi besedila glasbenih skladb in opernih libretov, razmerju med besednimi in likovnimi sporočili (strip, slikanica, konkretna poezija, reklamno sporočilo ...). Uporabljeni bodo različni konkretni zgledi in metodološki prijemi. Vsebinsko težišče predmeta bo vsako leto osredotočeno na enega od medijev in bo tako delno variiralo.

Metode poučevanja: Predavanja, v katerih se razlaga prepleta s številnimi zgledi.

Slovstvena folkloristika – med jezikoslovjem in literarno vedo (3 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (2. letnik).

Izbirni strokovni predmeti – skupno magistrsko delo

Znanstvena in strokovna terminologija (4 ECTS)

Gl. *Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikovni svetovalec pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer* (1. letnik).

Znanstveno besedilo (4 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer* (2. letnik).

Poglavja iz frazeologije (4 ECTS)

Gl. *Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikoslovec raziskovalec pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer* (1. letnik).

Metodologija jezikoslovnega raziskovanja – slovenski prostor (3 ECTS)

Vsebina: Metodologija mentorsko vodenega znanstvenega (univerzitetnega) dela različnih zahtevnostnih stopenj. Vpliv na izbiro metode raziskovalnega dela nasploh: poleg teme, avtorja, mentorja tudi družbene okoliščine, npr. mesta stroke v prednostni razvrstitvi nacionalnih interesov, njen materialni položaj, tudi promocijska moč stroke, študijska, kasneje kadrovska selekcija ipd. Vpliv spola tudi na izbiro metodološkega pristopa. Pomembnost ustvarjalnega

razmerja med avtorjem in mentorjem. Razčlenjevanje tematsko različnih jezikoslovnih vsebin z metodološkega vidika.

Metode poučevanja: Predavanja.

Naglasoslovje in tonematika slovenskega jezika (3 ECTS)

Gl. *Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna pedagoška jezikoslovna smer (2. letnik).*

Korpusno jezikoslovje (3 ECTS)

Vsebina: Tipologija jezikovnih korpusov in temeljni pojmi – referenčnost, uravnoteženost, reprezentativnost. Pregled obstoječih slovenskih korpusov in pomembnejših tujih korpusov s poudarkom na njihovih tipoloških značilnostih in uporabnosti za različne namene; vrednotenje obstoječih korpusov. Prednosti in pasti spleta, pojmovanega kot korpusa. Študij nekaterih korpusnih projektov od njihovega načrtovanja preko gradnje do uporabe korpusov. Gradnja korpusov: oblikovanje kriterijev za uravnoteženost, taksonomije za zajemanje besedil, transkribiranje govornih besedil, morfosintaktično in semantično označevanje, oznake v glavah besedil in korpusov, vprašanja varovanja avtorskih pravic. Specifike pisnih in govornih korpusov. Raba korpusov za opis jezika in jezikovne analize, izdelava ustreznih hipotez in njihovo preverjanje; zloraba korpusa: nevarnosti napačnega interpretiranja korpusnih podatkov, korpusni šumi. Raba korpusov v okviru jezikovnih tehnologij; raba jezikovnih korpusov v drugih specializiranih strokah. Zahtevnejša korpusna iskanja z različnimi konkordančniki. Izraba korpusov z naprednejšimi programskimi aplikacijami (Word Sketches ipd.) za različne namene.

Posebnosti: Vaje v računalniški učilnici.

Metode poučevanja: Predavanja in vaje.

Jezikovna zmožnost (3 ECTS)

Vsebina: Pojmi s področja uporabnega jezikoslovja, usvajanja, učenja jezika; teorija sporazumevanja. Različni modeli in koncepti jezikovnega znanja in sporazumevalne zmožnosti; delne zmožnosti. Proces jezikovnega usvajanja; dejavniki jezikovnega usvajanja. Jezikovna zmožnost in jezikovna performanca (receptivne in produktivne jezikovne dejavnosti). Posebnosti jezikovne produkcije (govorci s posebnimi potrebami, vmesni jeziki, napaka, odstop od norme). Nerazumevanje in nesporazumi v komunikaciji. Problemi razumljivosti. Funkcionalna pismenost. Opazovanje, merjenje in opisovanje sporazumevalne zmožnosti. Interpretacija rezultatov merjenja jezikovne zmožnosti ter učinki in posledice merjenja jezikovne zmožnosti

Metode poučevanja: Predavanja, vaje.

Literarna interpretacija (3 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer (2. letnik).*

Literatura in mediji (3 ECTS)

Gl. *Izbirni strokovni literarni predmeti – literarno magistrsko delo pri Slovenistika – dvopredmetna smer (2. letnik).*

Slovstvena folkloristika – med jezikoslovjem in literarno vedo (3 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer (2. letnik).*

SLOVENISTIKA – ENOPREDMETNA PEDAGOŠKA JEZIKOSLOVNA SMER

1. LETNIK

Obvezni strokovni predmeti – pedagoški modul

Skupni del pedagoškega modula

Psihologija za učitelje (7 ECTS)

Vsebina: Pomen psihološke izobrazbe za učitelja. Metode in tehnike proučevanja učnega procesa in spoznavanja učencev. Razvoj; zorenje in učenje. Nevrofiziološke osnove učenja. Zakonitosti in teorije psihičnega razvoja (psihoanalitične, kognitivne teorije in teorije socialnega razvoja). Dejavniki razvoja. Faze psihičnega razvoja. Tempo, individualne razlike, norme razvoja. Govorni in jezikovni razvoj. Adolescenca. Oblike učenja (učenje s pogojevanjem, učenje spretnosti, besedno učenje, učenje multiplega razlikovanja, učenje pojmov, učenje pravil, principov in zakonitosti, učenje kot reševanje problemov). Pogoji uspešnega učenja. Spodbujanje ustvarjalnosti učencev. Učenje z opazovanjem, izkustveno učenje, celostno učenje. Proces učenja. Struktura spomina. Pomnjenje in pozabljanje (teorije in dejavniki pomnjenja in pozabljanja). Transfer učenja. Metaučenje. Dejavniki šolskega učenja. Fiziološki dejavniki učenja (fiziološke spremembe v adolescenci, zdravje, utrujenost). Psihološki dejavniki učenja (sposobnosti, spoznavni in učni stili, spoznavna struktura, strategije in pristopi k učenju, učna motivacija, osebnostno-čustveni dejavniki, socializacija). Fizikalni in socialni dejavniki učenja. Sodobna tehnologija in učenje. Individualne razlike med učenci. Učenci s posebnimi potrebami. Psihološki vidiki diferenciacije in individualizacije pouka. Struktura in dinamika malih skupin. Komunikacija in vodenje razreda. Razredna in šolska klima. Konstruktivno reševanje medosebnih konfliktov. Reševanje disciplinskih problemov v šoli. Učiteljeva osebnost. Čustvena inteligentnost. Oblikovanje stališč in vrednot. Psihološke osnove moralnega razvoja in vzgoje. Psihološki vidiki preverjanja in ocenjevanja. Načini in oblike preverjanja in ocenjevanja znanja. Metrična in motivacijska funkcija ocenjevanja. Konstrukcija testov znanja.

Posebnosti: Predmet je del skupnih pedagoško-psiholoških predmetov v okviru pedagoškega modula in je celoletni predmet. V 1. semestru je 30 P in 15 V, v 2. semestru pa 15 P in 30 S.

Metode poučevanja: Predavanja, seminarji, laboratorijske vaje.

Didaktika (5 ECTS)

Vsebina: Opredelitev temeljnih značilnosti didaktike. Pouk kot enovit proces učenja in poučevanja (vloga pouka v razvoju posameznika, razvoj didaktičnih idej in sodobne usmeritve pouka, vrste pouka, struktura in dinamika pouka, didaktični pomen novejših pojmovanj o naravi učenja – konstruktivno učenje, izkušensko učenje, inovativno učenje, celostno učenje, Gardnerjeva teorija o neodvisnih inteligencah, didaktične značilnosti kurikularne prenove). Notranja organizacija pouka (kurikularno načrtovanje, vrsta in izbira učnih oblik, učnih metod in učnih sredstev, zunanja in fleksibilna učna diferenciacija). Izvajanje in vrednotenje pouka (vloga spoznavnega in psihološkega vidika, vloga komunikacije v pouku, problemski pouk, notranja diferenciacija in individualizacija). Oblikovanje didaktičnega koncepta (temeljni didaktični pristopi – sociocentrični, pedocentrični, adaptacijski, emancipacijski, značilnosti nekaterih sodobnih didaktičnih teorij, oblikovanje učne strategije). Načrtovanje učiteljevega dela (moduli in metodologija stopenjskega načrtovanja, vloga in načini doseganja učnih ciljev). VAJE obsegajo naslednje teme: oblikovanje kvalitetnih medosebnih odnosov v pouku, načini reševanja konfliktov, uporaba nekaterih učnih metod in oblikovanje nekaterih spretnosti

poučevanja, oblikovanje operativnih učnih ciljev, oblike in načini preverjanja znanja, vsebina in oblike sodelovanja z učitelji, vodstvenimi delavci na šoli, starši in šolsko svetovalno službo. Metode poučevanja: predavanja, vaje, seminarsko delo, individualni študij didaktične literature, spremljanje aktualnih didaktičnih pojavov preko sredstev množičnega informiranja in interneta, individualni razgovori.

Pedagogika (3 ECTS)

Vsebina: Opredelitev osnovnih pojmov: pedagogika kot znanost, teorija (filozofija), umetnost in ideologija ter kot aplikativna in sintezna veda. Vzgoja kot intencionalni dejavnik kulture in odnos do socializacije, manipulacije in indoktrinacije. Šola kot družbena institucija: Šola in ideologija: Šola kot ideološki aparat države in pojav "prikritega kurikuluma." Potencialni ideološki dejavniki v šoli: dejavniki: izobraževalni predmeti, vzgojni predmeti, metode poučevanja, učitelj, razredna-šolska skupnost, kultura šole, obrobni organizacijski okviri. Sistemski ukrepi za zmanjševanje ideoloških pritiskov na javno šolo (pravica do ustanavljanja zasebnih šol, laičnost in avtonomnost javne šole). Etično-strokovna odgovornost učitelja za zmanjševanje ideologije. Vzgojne dimenzije šolskega programa: Dualizem vloge šole v sodobni družbi - vzgojni in izobraževalni vidik. Pravni in pedagoški vidik zahteve po oblikovanju vzgojnega koncepta javne šole. Minimalni in maksimalni koncept vzgoje (med preventivno disciplino in odgovorno sintezo vzgoje in izobraževanja). Modeli šolske socializacije (vzgoje): direktni, indirektni in kombinirani. Šola kot organizacija z jasno postavljenimi pravili in šola kot skupnost. Sodobna načela oblikovanja šolske skupnosti: pravičnost, solidarnost, inkluzivnost. Etični modeli šolske socializacije: deontološka nasproti diskurzivni etiki, etika pravičnosti, etika skrbi, komunitarijanska etika vrednot. Vzgoja v javni šoli med etičnimi in pravnimi okvirji. Upoštevanje temeljnih človekovih pravic in psiholoških pravice otroka v institucionalni vzgoji. Teoretski in praktični problemi moralne vzgoje: Razvoj moralnosti med heteronomijo in avtonomijo. Osnovne naloge moralne vzgoje: razvoj socialne kognicije in afektivne sfere osebnosti. Identifikacija kot medij moralne vzgoje. Osnovna načela razvoja moralnega razsojanja. Vzgojni pomen razvoja empatije. Paradoksnost fenomena avtoritete v moderni. Pedagoški eros.

Metode poučevanja: Področje pedagogike: Predavanje z diskusijo, delo v majhni skupini (analiza obravnave šolskega konflikta), samostojni študij literature in šolske dokumentacije.

Andragogika (3 ECTS)

Vsebina: Opredelitev andragogike kot znanosti in njenih temeljnih pojmov: Pojem odraslosti in življenjska obdobja. Ciljne skupine odraslih. Učenje/izobraževanje odraslih in razlike v učenju/izobraževanju odraslih od učenja/izobraževanja otrok in mladine. Vrste izobraževanja odraslih. Ovire, motivi in motivacija za izobraževanje odraslih. Vzgoja in vrste vzgoje ter prevzgoja odraslih. Socializacija odraslih. Teorija permanentnega izobraževanja ter vseživljenjsko učenje in izobraževanje odraslih. Izobraževanje odraslih kot potreba družbe, institucij (šol, ljudskih univerz, podjetij, idr.) in potreba posameznika: Vpliv družbenih sprememb na izobraževanje odraslih. Knowles, Kidd (znanje za preživetje). Institucionalno izobraževanje odraslih. Tough (učni projekti, samostojno izobraževanje odraslih), Titmus idr.. Pomen andragoškega dela in različnih vlog andragoškega sodelavca (vodja, organizator, mentor, animator, svetovalec, inštruktor...). Operativni učni načrt (kurikulum) za delo in izobraževanje odraslih: Andragoški cikel. Ugotavljanje potreb po izobraževanju odraslih in načini sestavljanja izobraževalnih programov za odrasle. Programiranje in planiranje izobraževanja odraslih. Viri znanja. Metode izobraževanja odraslih. Oblike izobraževanja odraslih. Pogoji in izvajanje izobraževanja odraslih ter upoštevanje andragoških načel. Vrednotenje (vrste, načini) izobraževanja odraslih. Formalna in neformalna evalvacija. Profesionalni razvoj odrasle osebe (učitelja, andragoškega strokovnjaka): Oblikovanje modela

osebnega vseživljenjskega izobraževanja in metoda izobraževalne biografija. Spodbujanje vseživljenjskega izobraževanja in učenja odraslih: Spodbujanje možnosti in želje po učenju in izobraževanju odraslih. Spodbujanje in lajšanje dostopa do izobraževanja po formalni in neformalni poti. Izboljšanje in širjenje ponudbe izobraževanja. Izboljšanje informiranja, organiziranja, mentoriranja, svetovanja, e-izobraževanja, idr. odraslim.

Metode poučevanja: predavanja in seminarji. Predavanja vključujejo pogovore, diskusije ter različne oblike aktivnega in izkustvenega učenja in izobraževanja. Pri seminarjih študenti pripravijo, glede na določeno andragoško temo ali glede na opravljeno prakso s področja andragogike, nastop in pisni izdelek. Po dogovoru študenti izdelajo v skupinski ali individualni obliki primer izobraževalnega programa ali projekta. Po dogovoru možen obisk zunanjih strokovnjakov s predstavitvijo primerov iz prakse. Po dogovoru možen obisk v določeni izobraževalni instituciji, zlasti za spodbujanje bodočih učiteljev k neformalnemu izobraževanju in vseživljenjskemu profesionalnemu razvoju.

Opazovalna praksa pri psihologiji (2 ECTS)

Vsebina: izdelava akcijske raziskave, povezane z določenim problemom v razredu (npr. odnosi, komunikacija, vodenja razreda, interakcija v razredu, motivacija ...), opazovanje in ugotavljanje individualnih razlik med učenci v načinu učenja, učnih stilih, strategijah, pomoč učencem pri načrtovanju učnih aktivnosti, opazovanje in delo z učenci s posebnimi potrebami (se seznanijo z izdelavo individualiziranih učnih načrtov, s timskim delom pri obravnavi otrok s posebnimi potrebami, vključijo se v individualno pomoč pri delu z učenci v razredu), vključevanje v delo z nadarjenimi učenci, z vlogo učitelja pri odkrivanju, sodelujejo pri delu z nadarjenimi v razredu, sodelovanje in pomoč učitelju pri izvajanju pouka, spoznavanje različnih strokovnih služb na šoli, njihove vloge pri delu šole in pri delu z učenci, spoznavanje različnih načinov in oblik spremljanja napredka učencev, dajanja povratne informacije učencem, staršem.

Posebnosti: Študenti izbirajo opazovalno prakso pri enem od skupnih pedagoško psiholoških predmetov (psihologija za učitelje, pedagogika, didaktika, andragogika). Praksa se izvaja pod vodstvom visokošolskega učitelja/sodelavca in mentorja na partnerskih šolah. Visokošolski učitelj/sodelavec bo koordiniral prakso, pripravljal gradivo in skupaj z mentorjem na šoli ocenjeval uspešnost opravljene prakse. Pedagoška praksa se lahko izvaja razpršeno – 15 ur.

Metode poučevanja: Opazovanje pouka in drugih aktivnosti v šoli, akcijsko raziskovanje, izkušnjsko učenje, individualno delo z učenci, sodelovalno učenje, timsko delo, vodenje dnevnika opazovalne prakse.

Opazovalna praksa pri didaktiki (2 ECTS)

Vsebina: Značilnosti, metode in tehnike proučevanja pedagoških pojavov. Značilnosti sistematičnega opazovanja pouka, vrste in uporaba tehnik za spremljanje pouka. Načini vrednotenja opazovalnih ugotovitev. Analiza strukture in dinamike učne ure z vidika učne strategije in ustreznosti učne regulacije. Opazovanje značilnosti in ustreznosti vloge in položaja učitelja in učencev pri pouku glede na sodobne didaktične usmeritve. Vloga, značilnosti in vrste učne diferenciacije in individualizacije, ter njihova ustreznost glede na konkretne pogoje in razmere. Načini in oblike vključevanja problemskega pouka v učni proces. Načini spodbujanja sodelovanja in višjih oblik miselne aktivnosti ter kreativnosti učencev. Ustreznost in stopnja uravnoteženosti ekstenzivnosti in intenzivnosti obravnave učne vsebine. Struktura učne ure, tipi učnih ur ter njihove didaktične značilnosti. Didaktične značilnosti in vloga učnih oblik in učnih metod. Učna sredstva ter značilnosti njihove sodobne uporabe. Značilnosti in pogoji za kakovostno uveljavljanje komunikacije na vsebinski ravni. Didaktični pomen kakovostne komunikacije na medosebni ravni.

Posebnosti: Opazovalna praksa iz Didaktike je obvezna. Opravlja se v osnovni in srednjih šolah – 15 ur.

Metode poučevanja: Neposredna priprava na opazovalno prakso iz Didaktike se opravi pri vajah, s teorijo pa se študenti seznanijo pri predavanjih, pri pripravi seminarja in lastnim študijem literature. Opazovalna praksa iz Didaktike poteka na osnovni in srednjih šolah pod vodstvom mentorja. Študent vodi dnevnik opazovalne prakse in pripravi poročilo.

Opazovalna praksa pri pedagogiki (2 ECTS)

Vsebina: v okviru priprave na opazovalno prakso študenti dobijo navodila za proučevanje ustrezne pedagoške dokumentacije in opazovanje vzgojne prakse in disciplinskih postopkov na ravni razredne in šolske skupnosti, ob pomoči mentorja natančno opišejo en tipičen vzgojni konflikt in postopke za njegovo razrešitev, s pomočjo predpisane literature pripravijo analizo reševanja opisanega konflikta z vidika upoštevanja različnih etičnih kriterijev in predpisanih postopkov za izrek vzgojnega ukrepa, seznanijo se s posebnimi preventivnimi ukrepi za zagotavljanje discipline na ravni razreda oziroma šole in jih s pomočjo mentorja ustrezno ovrednotijo, opišejo en primer obravnave učne teme z vidika doseganja vzgojno-socializacijskih ciljev ustreznega predmeta, opišejo en potek razredne ure in ga analizirajo z vidika vsebine in vodenja.

Metode poučevanja: Mentorsko vodena priprava na opazovalno prakso. Opazovalna praksa. Sistematično voden protokol opazovalne prakse. Samostojna analiza opisanih primerov. Zagovor analize v okviru seminarske diskusije.

Opazovalna praksa pri andragogiki (2 ECTS)

Vsebina: Glede na možen razpoložljiv čas in v dogovoru mentorja na instituciji s študentom, naj bi se izhajalo izmed naštetih vsebin: Spremljanje andragoškega dela in ustrezne komunikacije mentorja in vseh zaposlenih v instituciji (upoštevanje andragoških načel, vrst, oblik, metod, pogojev, tehnik dela z odraslimi ter potek izvajanja in vrednotenja izobraževanja in dela z odraslimi). Sodelovanje in pridobivanje praktičnih izkušenj pri načrtovanju, vodenju in izvajanju izobraževanja odraslih na instituciji, šoli (odraslih za dokončanje določenega formalnega ali neformalnega izobraževalnega programa, izobraževanja učiteljev, idr.). Hospitacije, sodelovanje in pridobitev praktičnih izkušenj pri organiziranju in vodenju andragoških oblik dela z odraslimi glede na njihove potrebe (vodenje sestankov, delavnic, študijskih krožkov, krajših izobraževalnih programov, vodenju diskusij in pri tem vključevanje odraslih v podporo in spodbujanje pridobivanja znanja) in se pri tem seznanijo z načini in oblikami vrednotenja izobraževanja/dela z odraslimi (učitelji in učenci). Praktične izkušnje z opazovanjem, spremljanjem in s sodelovanjem z mentorjem oz. sodelavci institucije pri vodenju, pripravi projektov, raznih prireditvah in koordiniranju institucije s širšim družbenim okoljem (posamezniki, institucijo, lokalno skupnostjo, idr.). Spoznavanje konkretnih situacij, različnih vlog andragoga in andragoškega sodelavca (izobraževalec, mentor, svetovalec, animator, »prodajalec« izobraževalnih programov, tutor v izobraževanju na daljavo, idr.) ter spoznavanje delovnih procesov znotraj institucije. Pridobitev znanja o pomenu, možnostih in oblikah stalnega osebnega izobraževanja in spodbujanja lastnega profesionalnega razvoja ter vseživljenjskega učenja in izobraževanja. Uporaba izobraževalne biografije v praksi. Kritično opazovanje procesa izobraževanja/dela z odraslimi (učitelji, idr.) v določeni instituciji in oblikovanje poročila s prakse z opisom in vrednotenjem dejavnosti, pri kateri je študent sodeloval. Vrednoti se andragoško delo institucije, kompetence mentorja na praksi in kompetence študenta, ki je opravil prakso.

Metode poučevanja: Opazovalna praksa (v celoti opazujejo delo na instituciji, imajo hospitacije v izobraževanju odraslih, konzultacije z mentorjem...). Sodelovanje pri načrtovanju, vodenju, izvajanju in vrednotenju dela/izobraževanja odraslih (staršev, drugih sodelavcev) ter po dogovoru z mentorjem samostojno izvajanje ure (formalnega ali neformalnega) izobraževanja odraslih. Sodelovanje pri vodenju in koordiniranju izobraževalne institucije z odraslimi,

(starši,...), z zunanjimi strokovnjaki, drugimi institucijami in s širšim družbenim okoljem (lokalno skupnostjo). Pomaganje pri širjenju ponudbe izobraževalnih programov na druge institucije in sodelovanje pri povezovanju določene institucije z lokalno skupnostjo. Sodelovanje pri različnih izobraževalnih projektih v institucijah (EU projekti, drugi projekti ...). Samostojna priprava manjše raziskovalne naloge (priprava izobraževalnega programa, izvedba ankete, analiza vrednotenja dela/izobraževanja odraslih), sistematično vodeni zapisi s hospitacij, razgovorov z izvajalci in udeleženci izobraževanja.

Slovenistični del pedagoškega modula

Didaktika književnosti 1 (3 ECTS)

Vsebina: Opredelitev didaktike književnosti. Sestavine učiteljeve usposobljenosti za poučevanje književnosti. Pomen književnega pouka v sodobnosti za razvoj posameznikove osebnostne in družbene integritete. Didaktična struktura pouka književnosti: cilji, metode, načela za izbiro in razporeditev vsebin; književnovzgojni cilji na posameznih stopnjah in vrstah šol. Metode obravnave leposlovja pri pouku. Učiteljeva priprava na pouk književnosti. Preverjanje znanja in zmožnosti pri pouku književnosti. Načini ocenjevanja. Učni načrti za pouk književnosti: tradicija in sodobnost. Berila, učbeniki in priročniki: sestava in uporaba; avdiovizualna sredstva pri pouku književnosti, možnosti uporabe IKT. Pouk književnosti in pouk jezika: povezave in posebnosti; mesto v šolskem sistemu, družbeni pomen. Iz zgodovine književnega pouka in didaktike književnosti.

Posebnosti: Specialna didaktika se na Oddelku za slovenistiko deli na dva predmeta: didaktiko slovenskega jezika in didaktiko književnosti. Vsak predmet obsega 50 % iz fonda ur, ki so v okviru posameznih študijskih smeri na FF namenjene za specialno didaktiko.

Metode poučevanja: Predavanja: interaktivna, frontalna oblika se izmenjuje s skupinskim in individualnim reševanjem problemov. Seminar: pedagoški del: mini nastopi v predavalnici – pisna priprava, izvedba in analiza posameznih učnih strategij in situacij; raziskovalni del: akcijsko raziskovanje, ki ga skupine študentov izvajajo med učitelji, učenci in v drugih ciljnih skupinah, z uporabo strokovne literature ter s skupinsko analizo in sinteznim prikazom didaktičnega problema. Vaje: načrtno in vodeno skupinsko opazovanje in analiza (posnetkov) učnih ur, oblikovanje posameznih učnih strategij, vzorcev priprav, simulacije, igre vlog idr. (predvidoma izvaja asistent ali mladi raziskovalec).

Didaktika slovenskega jezika 1 (3 ECTS)

Gl. *Didaktika slovenskega jezika 2* pri *Slovenistika – enopredmetna pedagoška jezikoslovna smer* (2. letnik).

Opazovalna praksa pri didaktiki slovenskega jezika in didaktiki književnosti (1 ECTS)

Vsebina: Vsebina tega povsem začetnega dela pedagoškega izobraževanja je praktično delo. Študenti med opazovalno prakso dobijo prvi stik s šolskim življenjem in poučevanjem predmeta z druge strani katedra. So predvsem opazovalci, vendar ne pasivni, saj se o svojih opažanjih sproti in na koncu posvetujejo s kolegi, učiteljem ter učitelji praktiki. Med opazovanjem so posebej pozorni na: - doseganje ožjih in širših vzgojno-izobraževalnih ciljev, primernost vsebine, prilagoditve strokovnih spoznanj razvojni stopnji učencev, ustreznost metode in oblik ter koherentnostjo učne ure pri jezikovnem pouku; vpetost predmeta v kurikulum šole, vzgojno-izobraževalni program in družbeno okolje šole, težave v komunikaciji med učiteljem in učenci zaradi nezadostne strokovne in/ali specialnodidaktične usposobljenosti učitelja, pedagoško-psihološki, strokovni in specialnodidaktični vidik učne ure; učiteljevo stalno spremljanje lastnega ter tujega poučevanja; uporaba IKT pri refleksiji o lastni učni praksi; individualne

opazovalne sheme (orodja) za celovito (tj. splošno psihološko-pedagoško, specialnodidaktično in strokovno) opazovanje lastnih ali tujih učnih ur slovenskega jezika in književnosti. Začetna opazovalna praksa pri specialni didaktiki se povezuje z opazovalno pedagoško prakso pri skupnih pedagoških predmetih. Svoje izkušnje vpisujejo v poseben dnevnik, ki je del mape dosežkov prakse (portfolija) na drugostopenjskem študiju.

Posebnosti: Opazovalna praksa pri didaktiki slovenskega jezika in književnosti se ciljno, vsebinsko in časovno povezuje z opazovalno prakso pri skupnih pedagoških predmetih. Poteka na FF v učilnici, ki omogoča uporabo sodobne IKT.

Metode poučevanja: skupinsko opazovanje in pisno (s smernicami vodeno) razčlenjevanje učnih ur pouka slovenskega jezika/književnosti, skupinski analitično-kritični pogovori s kolegi, učiteljem ali učitelji praktiki, individualna pisna kritična refleksija oz. vodenje dnevnika prakse.

Izbirna predmeta skupnega dela pedagoškega modula

Humanistika in družboslovje (4 ECTS)

Vsebina: Sociologija: Predmet postavlja temelje za razumevanje družbe in družbenega, saj študente in študentke seznanja z najpomembnejšimi teoretskimi preseki v zgodovini sociološke misli in z aktualnimi družbenimi problemi in vprašanji. Študentke in študenti se bodo pri tem predmetu seznanili z najbolj vplivnimi sociološkimi pristopi pri obravnavanju posameznih družbenih pojavov in procesov. Poleg tega se bodo tematizirala vprašanja odnosa posameznik – družba; vloga in položaj posameznika v različnih vsakdanjih praksah (s posebnim poudarkom na otroštvu in mladostništvu) ter v različnih družbenih institucijah (s posebnim poudarkom na šoli in družini). Predavanja bodo vključevala tudi analizo osrednjih tem kot so: družbene (ne)enakosti, socialne izključenosti, revščina in socialna politika, s katerimi se srečuje tako posameznik kot tudi družba. Filozofija: Vsebina vključuje pregledno predstavitev raznih smeri, področij itn. sodobne filozofije ter filozofskih osnov humanistike in družboslovja, hkrati pa je usmerjena v vsakdanje življenje in vzgojno-izobraževalni proces. Študentje se seznanijo z osnovnimi pojmi in pojmovnimi konteksti ter razpravami o kulturi, etiki, vzgoji itn. v okvirih eksistencializma, hermenevtike, strukturalizma, post-strukturalizma, psihoanalize, razprav o razsvetljenstvu, postmoderni itn. Filozofski pojmi, pojmovni konteksti itn. so v nadaljevanju umeščeni tako v razmerje do znanosti, umetnosti, religij itn. kot v razmerje do vsakdanjega življenja in vzgojno-izobraževalnih praks. Poleg osnovnega seznanjanja s filozofskimi pojmi in pojmovnimi konteksti raznih tradicij je delo usmerjeno v povezovanje in primerjalno ovrednotenje različnih pristopov ter spoznavanje in oblikovanje etičnih razsežnosti itn. Poudarek je dan sprotnemu seznanjanju z nastajajočimi filozofskimi koncepcijami, humanističnimi refleksijami in etičnimi razsežnosti življenja v sodobni kulturi.

Posebnosti: Predmet izvajata Oddelek za sociologijo in Oddelek za filozofijo, temu primerna je delitev vsebin, kompetenc in ciljev.

Metode poučevanja: Predavanja, seminarji in druge oblike dela (diskusije, delavnice itn.); individualne konzultacije.

Raziskovanje učnega procesa (4 ECTS)

Vsebina: Poučevanje temelječe na raziskovanju učenju in pouka. Etična vprašanja pri raziskovanju v šoli oz. pri delu z ljudmi. Zakon o varstvu osebnih podatkov. Teoretične osnove merjenja v družboslovju (merjenje v širšem in ožjem smislu, merjenje v prirodnih in družbenih vedah, indirektno in direktno merjenje, merske lestvice, introspekcija, interpretacija obnašanja, napake merjenja in ocenjevanja). Načrtovanje raziskave: oblikovanje raziskovalnega vprašanja, proučevanje obstoječe literature (iskanje po različnih baza podatkov), priprava raziskovalne strategije in raziskovalnega načrta, izbira ustrezne raziskovalne metode, zbiranje podatkov,

analiza rezultatov, interpretacija ugotovitev. Raziskovalne metode: opisne, korelacijske, eksperimentalne. Akcijsko raziskovanje. Opisne metode. Opazovanje: naključno, sistematično (kategorije, lestvice, kodiranje), opazovanje z udeležbo. Beleženje opazovanj (zapiski, avdio, video posnetki). Primeri opazovanja pri pouku. Eksperimenti. Značilnosti. Spremenljivke. Vrste eksperimentov (z različnimi skupinami, z eno skupino). Kvaziekperimenti. Vzorčenje. Eksperimenti v šoli. Etnografsko raziskovanje. Raziskovalec kot nosilec sprememb - akcijsko raziskovanje. Značilnosti. Koraki v akcijskem raziskovanju. Tehnike za zbiranje podatkov. Primarni in sekundarni viri informacij. Kvalitativne tehnike: intervjuji, dnevniki, analiza govora, analiza vizualnih podatkov, analiza delovanja skupin, analiza vsebine. Kvantitativne tehnike: vprašalniki, ankete, ocenjevalne lestvice, preizkusi, testi, lestvice stališč, sociometrični postopki. Uporaba pri načrtovanju pouka, izvajanju učnega procesa, vrednotenju učnega procesa. Analiza in predstavitev kvalitativnih in kvantitativnih rezultatov. Temeljne metode za opis podatkov in temeljne metode zaključevanja. Obdelava podatkov s programskim paketom SPSS. Interpretacija in uporaba rezultatov za spreminjanje lastne prakse. Pravila in načela pisnega komuniciranja in poročanja.

Posebnosti: Predmet je namenjen vsem študentom na pedagoških študijskih programih. Del predmeta se odvija praktično z delom na konkretnih podatkih. Največ 30 študentov v skupini za seminar (zaradi aktivnih oblik dela) ter računalniki opremljeni s programom SPSS. Predpostavljajo se nekatera osnovna znanja s področja ravnanja z osebnim računalnikom, delu s podatkovnimi bazami, brskanju po internetu ter iskanju literature po bibliografskih bazah.

Metode poučevanja: Predavanje, interaktivno učenje, demonstracije, individualne raziskovalne naloge, analize primerov.

Nepedagoški slovenistični predmeti

Slovnica znanstvenega in strokovnega jezika (4 ECTS)

Gl. Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer (1. letnik).

Jezikovna politika in jezikovno načrtovanje (4 ECTS)

Gl. Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer (1. letnik).

Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti

1. sklop

Publicistično in propagandno besedilo (4 ECTS)

Gl. Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer (1. letnik).

Slovenski jezik in slovenska kultura (4 ECTS)

Vsebina: pregled zgodovine preučevanja in poučevanja razmerja med slovensko kulturo in slovenskim jezikom, pregled geografskih danosti, zgodovinskih dejavnikov, umetnostnozgodovinskih, literarnih in drugih kulturnih tokov, etnoloških značilnosti, političnih in gospodarskih dejavnikov, družbenih danosti in življenja v sodobni slovenski družbi ter njihovih vplivov na slovenski jezik in sporazumevanje v njem, pregled sodobne slovenske kulture (likovna umetnost, gledališče, ples, film, glasbena ustvarjalnost), kulturne ustanove, kulturna politika, prireditve in povezave, primerjalni vidiki slovenske kulture in njena umeščenost v širši evropski prostor, multietnični vidiki slovenske kulture, pomen poznavanja kulture (sociokulturna zmožnost) za učenje jezika in (medkulturno) sporazumevanje.

Metode poučevanja: Predavanja, vaje, individualne naloge, vodeni individualni študij.

Slovenska dialektologija (4 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer* (1. letnik).

Poglavja iz pragmatike (4 ECTS)

Gl. *Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikoslovec raziskovalec pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer* (1. letnik).

2. sklop

Jezikovna razčlemba slovenskih besedil do 19. stoletja (4 ECTS)

Gl. *Izbirni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (2. letnik).

Govorjeni diskurz (4 ECTS)

Gl. *Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikoslovec raziskovalec pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer* (2. letnik).

Korpusno jezikoslovje (4 ECTS)

Gl. *Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikoslovec raziskovalec pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer* (2. letnik).

Normativno, (jezikovno)zvrstno in besedilnovrstno urejanje besedila (4 ECTS)

Gl. *Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikovni svetovalec pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer* (2. letnik).

Izbirni strokovni literarni predmeti

1. sklop

Pripovedno besedilo (3 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (1. letnik).

Dramsko besedilo (3 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (1. letnik).

Verzno besedilo (3 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (1. letnik).

2. sklop

Sodobna slovenska kratka proza (5 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (1. letnik).

Obdobja in slogi v slovenski književnosti (5 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (1. letnik).

2. LETNIK

Obvezni strokovni predmeti – pedagoški modul

Didaktika slovenskega jezika 2 (4 ECTS)

Vsebina: Didaktike slovenskega jezika kot interdisciplinarne in uporabne vede; raziskovalne in aplikativne naloge. Vloga in položaj slovenščine v šolah. Slovenščina kot jezik pedagoške komunikacije; odnosni govor, spoznavni govor. Didaktična struktura sodobnega pouka jezika: cilji, vsebine in metode. Sporazumevalna zmožnost. Metodični sistem dela z neumetnostnim besedilom in njegove faze; vrste nalog. Razvijanje kognitivne, pragmatične in metakognitivne zmožnosti; govorno in zapisano besedilo; strategije dejavnega poslušanja in bralne učne strategije. Razvijanje jezikovne (poimenovalne, upovedovalne, pravorečne/pravopisne) in metajezikovne zmožnosti. Priprava učencev na govorno nastopanje, sodelovanje v pogovoru ter pisanje. Razvijanje poslušanja/branja z vrednotenjem oz. razvijanje kritične pismenosti. Učiteljeva priprava na pouk; letna priprava, priprava na učni sklop/učno uro. Vrednotenje znanja in zmožnosti pri pouku jezika; opisniki oz. merila za ocenjevanje. Učni načrti in gradiva; uporaba avdiovizualnih sredstev in IKT. Povezovanje pouka jezika in književnosti, medpredmetno povezovanje. Učiteljevo raziskovanje pouka jezika.

Posebnosti: Specialna didaktika se na Oddelku za slovenistiko deli na dva predmeta: didaktiko slovenskega jezika in didaktiko književnosti. Vsak predmet obsega 50 % iz fonda ur in 50 % KT, ki so v okviru posameznih študijskih smeri na FF namenjene za specialno didaktiko.

Metode poučevanja: Predavanja (interaktivna, frontalna oblika se izmenjuje z individualnim in skupinskim reševanjem problemov), seminar (pedagoški del: mini nastopi v predavalnici – pisna priprava, izvedba in analiza posameznih učnih strategij in situacij; raziskovalni del: akcijsko raziskovanje, ki ga skupine študentov izvajajo med učitelji, učenci in v drugih ciljnih skupinah, z uporabo strokovne literature ter s skupinsko analizo in sinteznim prikazom didaktičnega problema),

vaje (načrtno in vodeno skupinsko opazovanje in analiza (posnetkov) učnih ur, oblikovanje in izvajanje posameznih učnih strategij, vzorcev priprav v obliki delavnic, simulacij, igre vlog).

Didaktika književnosti 2 (4 ECTS)

Gl. *Didaktika književnosti 1* pri *Slovenistika – enopredmetna pedagoška jezikoslovna smer* (1. letnik).

Pedagoška praksa pri didaktiki slovenskega jezika (6 ECTS)

Vsebina: Študenti ob aktivnem sodelovanju pri pouku slovenskega jezika v praksi spoznavaajo uresničevanje ciljev sodobnega pouka prvega/maternega jezika ob izbranih vsebinah in z ustrežno metodo dela; uporabo in sestavo učnih načrtov, učnih gradiv za pouk slovenskega jezika, priročnikov ter IKT; uresničevanje učne diferenciacije pri pouku slovenskega jezika; načine ustnega in pisnega preverjanja ter merila za ocenjevanje ob razčlembi in tvorjenju (govornem nastopanju, pisanju) neumetnostnih besedil; vrednotenje skupinskega ali projektnega dela in drugih alternativnih oblik dela; razvijanje jezikovne, narodne, medkulturne zavesti in splošnih etičnih načel; potek, načrtovanje in vodenje dela v interesnih dejavnostih. Vsebine se usvajajo stopenjsko: 1. obdobje/faza: opazovanje in razčlenjevanje jezikovnega pouka pri različnih učiteljih mentorjih na osnovnih in/ali srednjih šolah, hospitiranje pri zunajrazrednih dejavnostih; 2. obdobje: sodelovanje z izbranim učiteljem mentorjem: opazovanje in razčlenjevanje jezikovnega pouka, načrtovanje krajših intervencij in vključevanje v pouk, mini nastopi (npr. priprava na sprejemanje besedila z uvodno motivacijo in napovedjo oz. umestitvijo besedila ter navodili za dejavnosti med sprejemanjem; predstavitev neumetnostnega besedila, lahko tudi v igri vlog; pomenska in okoliščinska

razčlemba besedila ...) in/ali celourni nastopi pri mentorjevih urah; razčlenjevanje in dejavno sodelovanje pri načrtovanju ustnega in pisnega vrednotenja, tudi t. i. alternativnih oblik; dejavno sodelovanje pri načrtovanju in vodenju dela v interesnih dejavnostih; 3 obdobje: priprava in izvedba vzorčnega izpitnega nastopa, metakognicija o lastnem nastopu, zagovarjanje izbranega poteka ob prisotnosti učitelja didaktike slovenskega jezika; načrtovanje učne priprave ob uporabi drugačne metode; opazovanje, razčlenjevanje in vrednotenje vzorčnih nastopov kolegov v skupini pri izbranem mentorju in ob prisotnosti učitelja didaktike slovenskega jezika.

Posebnosti: Specialna didaktika se zaradi vsebinskih in didaktičnih posebnosti pouka slovenskega jezika in književnosti pri dvopodročnem predmetu Slovenščini v osnovnih in srednjih šolah deli na Oddelku za slovenistiko na dva predmeta: didaktiko slovenskega jezika in didaktiko književnosti. Pedagoška praksa v skupnem trajanju 6 tednov poteka pri dvopodročnem predmetu Slovenščina v osnovnih in srednjih šolah (s slovenskim učnim jezikom), obveznosti študenta pa so enakomerno spremljanje in sodelovanje pri pouku slovenskega jezika in pri pouku književnosti, tako da opravi z vsakega področja po 3 tedne prakse. Študent opazuje, razčlenjuje in opravi vzorčna izpitna nastopa z obeh področij. Njegova konzulenta in ocenjevalca sta med prakso učitelj didaktike slovenskega jezika in učitelj didaktike književnosti. Učitelj predmeta Didaktika slovenskega jezika zato opravi po 3 ure individualnega pedagoškega dela z vsakim študentom.

Metode poučevanja: Skupinsko in individualno delo: skupinsko opazovanje, razčlenjevanje in vrednotenje prakse (študij primerov), individualno aktivno poučevanje in sodelovanje pri zunajrazrednih dejavnostih.

Pedagoška praksa pri didaktiki književnosti (6 ECTS)

Vsebina: Študenti ob aktivnem sodelovanju pri pouku slovenščine spoznavajo potek književnega pouka v praksi: uresničevanje ciljev književnega pouka, učne načrte, učna gradiva za pouk književnosti, uporabo priročnikov in IKT pri pouku predmeta, načine preverjanja, merila ocenjevanja pri književnem pouku, realizacijo (med)kulturne, etične, estetske vzgoje pri književnem pouku, vodenje interesnih dejavnosti in izbirnih predmetov, povezanih s književno in kulturno vzgojo, uresničevanje učne diferenciacije pri pouku književnosti. Vsebine se usvajajo stopenjsko: 1. faza: opazovanje in razčlenjevanje književnega pouka pri različnih učiteljih mentorjih na osnovnih in/ali srednjih šolah, hospitiranje pri zunajrazrednih dejavnostih; 2. faza: sodelovanje z izbranim učiteljem mentorjem - opazovanje in razčlenjevanje književnega pouka in drugih dejavnosti, krajše intervencije in nastopi pri mentorjevih urah (interpretativno branje, lokalizacija, zastavljanje nalog za interpretacijo besedil ...); 3. faza: priprava in izvedba vzorčnega izpitnega nastopa, opazovanje, skupinska analiza in vrednotenje nastopov kolegov v skupini pri izbranem mentorju in ob prisotnosti učitelja specialne didaktike; 4. faza: poročila skupin in evalvacija.

Posebnosti: Specialna didaktika se zaradi vsebinskih in didaktičnih posebnosti pouka slovenskega jezika in književnosti pri slovenščini v osnovnih in srednjih šolah deli na Oddelku za slovenistiko na dva predmeta: didaktiko slovenskega jezika in didaktiko književnosti. Pedagoška praksa v skupnem trajanju 6 tednov poteka pri dvopodročnem predmetu slovenščina v osnovnih in srednjih šolah, obveznosti študenta pa so enakomerno spremljanje in sodelovanje pri pouku slovenskega jezika in pri pouku književnosti, tako da opravi iz vsakega področja po 3 tedne prakse. Študent opazuje, razčlenjuje, sodeluje pri učnih dejavnostih in opravi izpitna nastopa iz obeh področij, njegova konzulenta in ocenjevalca pa sta v času prakse učitelj didaktike slovenskega jezika in učitelj didaktike književnosti. Vsak učitelj specialne didaktike zato opravi po 3 ure individualnega pedagoškega dela z vsakim študentom.

Metode poučevanja: Skupinsko in individualno delo študentov: skupinsko opazovanje in razčlenjevanje prakse (študij primerov), individualno aktivno poučevanje in kritična refleksija

ter sodelovanje pri zunajrazrednih dejavnostih; skupinske priprave in evalvacija v seminarju, pred izvedbo prakse in po njej.

Izbirni predmeti pedagoškega modula

1. sklop

Izbirni raziskovalni seminar iz didaktike slovenskega jezika (4 ECTS)

Vsebina: Didaktika prvega/maternega jezika kot uporabna veda; znanstveno raziskovanje ter aplikacija/prenos ugotovitev v prakso. Interdisciplinarnost didaktike slovenskega jezika kot prvega/maternega jezika (prispevek psiholingvistike, sociolingvistike, teorije sporazumevanja; integracija spoznanj psihologije, splošne didaktike, pedagogike). Metode raziskovanja pouka slovenskega jezika, njihova izbira in uporaba: kvantitativne in kvalitativne metode; racionalne, empirične, eksperimentalne in neeksperimentalne metode; akcijsko raziskovanje; sinhrono in diahrono raziskave. Faze poteka raziskave: postavitve raziskovalnega vprašanja/problema, raziskovalne hipoteze in ciljev raziskave, izbira in uporaba ustreznih raziskovalnih metod, oblikovanje teoretičnih izhodišč ob uporabi domače in tuje strokovne literature; načrtovanje empirične raziskave, analiza in komentar/sinteza ugotovitev, merila za ovrednotenje trenutnega položaja, oblikovanje konkretnih predlogov za izboljšavo pouka (učnega modela, gradiva, izbiro vsebin ...); javna predstavitev spoznanj. Načrtovanje raziskave ob aktualnih vprašanjih s področja didaktike slovenskega jezika (npr. pomen in vloga metajezikovnega znanja v sodobnem jezikovnem pouku; medsebojna povezanost, razvijanje in vrednotenje sestavin sporazumevalne zmožnosti; primerjava pouka slovenščine kot prvega, drugega in tujega jezika; prilagajanje ciljev, vsebin in metod pouka slovenskega jezika za različne vrste šol; razmerje med funkcionalno in kritično pismenostjo, povezave med poukom književnosti in jezika ...).

Posebnosti: Seminar je izbirni znotraj specialnodidaktičnih vsebin v pedagoškem modulu. Študent izbira med seminarjem iz didaktike slovenskega jezika in seminarjem iz didaktike književnosti.

Metode poučevanja: Po seznanitvi s teoretskimi osnovami raziskovanja pouka slovenskega jezika študenti v skupinah ali individualno načrtujejo raziskavo izbranega aktualnega problema ter jo (v celoti ali deloma) izvedejo. Potek raziskovanja in raziskovalne ugotovitve javno ustno predstavijo v obliki referatov ali delavnic. Predstavitev (seminarsko nalogo) oddajo tudi v pisni obliki. Posamezniki lahko raziskavo po želji razširijo v magistrsko nalogo.

Izbirni raziskovalni seminar iz didaktike književnosti (4 ECTS)

Vsebina: Didaktika književnosti kot uporabna in interdisciplinarna veda. Interdisciplinarnost književnodidaktičnih raziskav: metode pedagoškega raziskovanja – aplikacija na problematiko književnega pouka: racionalne, empirične, eksperimentalne, neeksperimentalne, akcijsko raziskovanje; uporaba metodologije književnega raziskovanja v književnem pouku (vplivi recepcijske, interpretacijske, empirične idr. metod na pristope pri načrtovanju in izvajanju pouka). Književnodidaktična interakcija (učitelj – učenec – književnost – kurikularne okoliščine) kot osrednji predmet in usmeritev raziskovanja: določitev problema, ciljev raziskave, metodologije, postavitve hipotez, pričakovanih rezultatov, izpeljava raziskave, oblikovanje uporabnih načel, pisna in govorna predstavitev dognanj. Sinhrono in diahrono raziskave književnega pouka. Izhodišča za visokošolsko didaktiko književnosti.

Posebnosti: Seminar je izbirni znotraj specialnodidaktičnih vsebin v pedagoškem modulu. Študent izbira med seminarjem iz didaktike slovenskega jezika ali didaktike književnosti.

Metode poučevanja: Po seznanitvi s teoretskimi osnovami književnodidaktičnega raziskovanja študenti individualno ali v skupinah obdelajo izbrani raziskovalni problem ter predstavijo

rezultate v obliki referatov ali delavnic. Predstavitev (seminarsko nalogo) oddajo v pisni obliki. Posamezniki lahko raziskavo po želji razširijo v magistrsko seminarsko nalogo.

2. sklop

Poučevanje slovenščine kot tujega jezika (5 ECTS)

Vsebina: Temeljni pojmi področja slovenščine kot TJ. Proces učenja in poučevanja slovenščine kot tujega jezika. Dejavniki jezikovnega usvajanja in učenja. Ravni jezikovnega znanja. Komunikacijski pristop pri poučevanju slovenščine kot TJ. Metode poučevanja, razlaga, dajanje navodil. Delo z besedilom. Sporazumevalne dejavnosti: branje, poslušanje, govorjenje, pisanje. Dejavnosti pri pouku slovenščine kot tujega jezika. Učenje izgovorjave, besedišča, slovnice. Teme, situacije, pojmi, jezikovne funkcije. Testiranje znanja slovenščine kot J2/TJ. Gradiva za učenje, poučevanje in testiranje. Načrtovanje in izvedba pouka. Opazovanje in analiza pouka.

Metode poučevanja: predavanja, seminarji, raziskovalni seminarji, individualne naloge, vodeni individualni študij, aktivno (refleksivno) poučevanje, simulacije, igre vlog, hospitacije, nastopi.

Književnost za šolsko rabo (5 ECTS)

Vsebina: Vloga in pomen pouka književnosti v 21. stoletju. Šolski literarni kanon glede na učne cilje, metode in vsebine pouka književnosti. Prednosti in slabosti recepcijske teorije za poučevanje slovenske in tuje prevodne književnosti. Pregled temeljnih slogovnih smeri oz. obdobji slovenske in tuje prevodne književnosti, primerne in/ali predpisane za šolsko obravnavo. Kontekstualizacija šolskih književnih vsebin. Periodizacija slovenske književnosti za šolsko rabo ob primerjavi s tujo prevodno. Dejaven stik s šolskimi kanonskimi književnimi besedili in priprava na delo v razredu. Sodobne oblike pouka književnosti: komunikacijski in problemsko-ustvarjalni pouk.

Metode poučevanja: predavanja z diskusijo, timsko delo (npr. delo v dvojicah/skupinah, okrogle mize), praktično delo (npr. modeli raziskav, sestavljanje vprašanj in nalog, strukturiranje učenčevih dejavnost).

3. sklop

Uporabna psiholingvistika (4 ECTS)

Vsebina: Področja oz. vsebine psiholingvističnega raziskovanja in aplikacija na pedagoško prakso: značilnosti jezikovnega signala, učenje, usvajanje in poučevanje jezika, osnovni teoretični pojmi o razvoju govora in o interakciji med otrokom in odraslim, temeljnimi mejniki razvoja govora, dejavniki, ki vplivajo na razvoj jezikovne zmožnosti, dejavniki, ki vplivajo na učenja jezika, vloga učitelja v razvoju govora, značilnosti govora odraslega (učitelja) v pogovoru z učenci, jezikovna zmožnost (ki jo sestavljata slovnična in pragmatična zmožnost). Psiholingvistična teorija sprejemanja in razumevanja besedila (obe receptivni sporazumevalni dejavnosti, to sta branje in poslušanje). Opis postopkov procesa razumevanja izrekov in besedila (analiza po ravninah, od zaznave, ki je predstopnja v procesu razumevanja jezika, do prepoznavanja, razčlenjevanja (ali skladišne interpretacije), semantične in pragmatične interpretacije). Mentalni leksikon (produktivni in receptivni). Psiholingvistični model procesa tvorjenja izreka in širše besedila (obe produktivni dejavnosti, to sta govorjenje in pisanje). Napake pri tvorjenju izrekov oz. besedil, ki so odvisne od konteksta, to je pedagoške komunikacije.

Metode poučevanja: predavanja, seminarji.

Kompetence pri pouku književnosti (4 ECTS)

Vsebina: Značilnosti literarnega branja, vrste/spoznavno sprejemne stopnje in izrazne oblike odzivanja, vrste bralcev glede na bralni razvoj in bralne zmožnosti, branje kot učenje branja, branje ob prostem času.

Govorna interpretacija literarnih besedil kot ustvarjalna dejavnost, faze priprave nanjo in njene oblike: interpretativno branje, recitacija, medijsko (odrsko, filmsko) posredovanje literarnih besedil. Kreativno /ustvarjalno in poustvarjalno pisanje ter pisanje drugotnih besedil (esej, kritika, recenzija ...), faze pisnega procesa in priprave na pisanje. Didaktična načela vključevanja teh dejavnosti v pouk in vodenje izbirnih interesnih dejavnosti.

Metode poučevanja: mini predavanja z diskusijo, krajše seminarske naloge, vaje iz glasnega branja in ustvarjalnega pisanja, simulacije dela z učenci.

Nepedagoški slovenistični predmeti

Jezikoslovni magistrski seminar (6 ECTS)

G1. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (2. letnik).

Literarni magistrski seminar (6 ECTS)

G1. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (2. letnik).

Magistrsko delo (Izdelava magistrskega dela) (15 ECTS)

G1. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (2. letnik).

Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti

Znanstvena in strokovna terminologija (3 ECTS)

Vsebina: Razločevanje strokovne od znanstvene terminologije predvsem na podlagi pojmovne zahtevnosti denotata – posledično na podlagi delne različnosti tvornih prvin govornega dejanja. Jezikovnokulturno vprašanje smiselnosti spreminjanja izrazne podobe termina – t. i. domače glede na prevzeto ali citatno – ko gre za isti denotat, vendar deloma različnega naslovnika – znanstvenik/strokovnjak glede na širšo laično javnost. Poimenovalna vloga terminologije, definirana z načelno enopomenskostjo, se pravi z besedilno neodvisnostjo denotativnega pomena – tako rekoč absolutna veljavnost strukturalne analize tovrstnega pomena. Odsotnost konotativnosti in s tem sopomenskosti, zato mogoč le pojav dvojničnosti – načeloma jezikovnopolitični vzroki. Pojav terminologizacije kot poimenovalni vir, temelječ na katerem izmed pomenotvornih postopkov. Determinologizacija – premik denotata iz stroke.

Metode poučevanja: Predavanja, vaje.

Poglavja s področja slovenščine kot drugega/tujega jezika (3 ECTS)

Vsebina: Pojmi s področja uporabnega jezikoslovja, sociolingvistike in psiholingvistike, nujni za razumevanje raziskovalnega področja slovenščine kot J2 in TJ. Raziskave in raziskovalna metodologija na področju učenja in usvajanja jezikov, posebej še slovenščine kot J2 in TJ. Koncepti jezikovnega znanja in razvoja sporazumevalne zmožnosti. Opazovanje, merjenje in opisovanje sporazumevalne zmožnosti. Metodologija jezikovnega testiranja, vrste testov in testnih nalog ter njihova uporaba. Analiza in priprava gradiv za učenje in testiranje slovenščine kot J2 in TJ. Govorci slovenščine kot TJ in vmesni jeziki. Metoda kontrastivne analize in

jezikovni transfer ter analiza napak. Interkulturalnost, multikulturalnost in pouk slovenščine kot tujega jezika. Vživljanje tujcev v slovensko okolje.

Metode poučevanja: predavanja, vaje, individualne naloge, vodeni individualni študij.

Poglavja iz frazeologije (3 ECTS)

Gl. *Izbirni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (1. letnik).

Slovensko zgodovinsko besedoslovje (3 ECTS)

Gl. *Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti – jezikoslovno magistrsko delo pri Slovenistika – dvopredmetna smer.*

Naglasoslovje in tonematika slovenskega jezika (3 ECTS)

Vsebina: Slovenske (knjižne in izbrane narečne) spremembe narave (tonemskosti), kolikosti in mesta poznopraslovskega naglasa – dosedanja razvoji in sodobne težnje. Nastanek današnjega knjižnega naglasnega sistema in izbranih narečnih sistemov kot odrazov poznopraslovske naglasne obliko- in besedotvornih paradigem. Spoznavanje domačih in mednarodnih terminov s področja naglasoslovja. Znaki za zapis tonemskega in dinamičnega naglasa v priročnikih knjižnega jezika, narečjeslovni in zgodovinskojezikovni literaturi ter v etimoloških slovarjih.

Metode poučevanja: Predavanja.

SLOVENISTIKA – ENOPREDMETNA PEDAGOŠKA LITERARNA SMER

1. LETNIK

Obvezni strokovni predmeti – pedagoški modul

Skupni del pedagoškega modula

Gl. *Skupni del pedagoškega modula pri Slovenistika – enopredmetna pedagoška jezikoslovna smer.*

Slovenistični del pedagoškega modula

Gl. *Slovenistični del pedagoškega modula pri Slovenistika – enopredmetna pedagoška jezikoslovna smer.*

Nepedagoški slovenistični predmeti

***Teorija literarnega diskurza* (5 ECTS)**

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer (1. letnik).*

Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti

1. sklop

***Publicistično in propagandno besedilo* (4 ECTS)**

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer (1. letnik).*

***Slovenski jezik in slovenska kultura* (4 ECTS)**

Gl. *Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna pedagoška jezikoslovna smer (1. letnik).*

***Slovenska dialektologija* (4 ECTS)**

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer (1. letnik).*

***Poglavja iz pragmatike* (4 ECTS)**

Gl. *Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikoslovec raziskovalec pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer (1. letnik).*

2. sklop

***Jezikovna razčlemba slovenskih besedil do 19. stoletja* (4 ECTS)**

Gl. *Izbirni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer (2. letnik).*

***Govorjeni diskurz* (4 ECTS)**

Gl. *Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikoslovec raziskovalec pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer (2. letnik).*

Korpusno jezikoslovje (4 ECTS)

Gl. *Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikoslovec raziskovalec* pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer (2. letnik).

Normativno, (jezikovno)zvrstno in besedilnovrstno urejanje besedila (4 ECTS)

Gl. *Izbirni strokovni predmeti – modul Jezikovni svetovalec* pri Slovenistika – enopredmetna jezikoslovna smer (2. letnik).

Izbirni strokovni literarni predmeti

1. sklop

Pripovedno besedilo (3 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti* pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer (1. letnik).

Dramsko besedilo (3 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti* pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer (1. letnik).

Verzno besedilo (3 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti* pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer (1. letnik).

2. sklop

Sodobna slovenska kratka proza (5 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti* pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer (1. letnik).

Obdobja in slogi v slovenski književnosti (5 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti* pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer (1. letnik).

Literatura in kulturne ustanove (5 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti* pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer (1. letnik).

2. LETNIK

Obvezni strokovni predmeti – pedagoški modul

Gl. *Obvezni strokovni predmeti – pedagoški modul* pri Slovenistika – enopredmetna pedagoška jezikoslovna smer.

Izbirni predmeti pedagoškega modula

Gl. *Izbirni predmeti pedagoškega modula* pri Slovenistika – enopredmetna pedagoška jezikoslovna smer.

Nepedagoški slovenistični predmeti

Jezikoslovni magistrski seminar (6 ECTS)

G1. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (2. letnik).

Literarni magistrski seminar (6 ECTS)

G1. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (2. letnik).

Magistrsko delo (Izdelava magistrskega dela) (15 ECTS)

G1. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (2. letnik).

Izbirni strokovni literarni predmeti

Literarna interpretacija (3 ECTS)

G1. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (2. letnik).

Literatura in mediji (3 ECTS)

G1. *Izbirni strokovni literarni predmeti – literarno magistrsko delo pri Slovenistika – dvopredmetna smer* (2. letnik).

SLOVENISTIKA – DVOPREDMETNA PEDAGOŠKA SMER

1. LETNIK

Skupni del pedagoškega modula

Psihologija za učitelje (7 ECTS)

Gl. *Skupni del pedagoškega modula pri Slovenistika – enopredmetna pedagoška jezikoslovna smer* (1. letnik).

Didaktika (5 ECTS)

Gl. *Skupni del pedagoškega modula pri Slovenistika – enopredmetna pedagoška jezikoslovna smer* (1. letnik).

Pedagogika (3 ECTS)

Gl. *Skupni del pedagoškega modula pri Slovenistika – enopredmetna pedagoška jezikoslovna smer* (1. letnik).

Andragogika (3 ECTS)

Gl. *Skupni del pedagoškega modula pri Slovenistika – enopredmetna pedagoška jezikoslovna smer* (1. letnik).

Opazovalna praksa pri psihologiji (2 ECTS)

Gl. *Skupni del pedagoškega modula pri Slovenistika – enopredmetna pedagoška jezikoslovna smer* (1. letnik).

Opazovalna praksa pri didaktiki (2 ECTS)

Gl. *Skupni del pedagoškega modula pri Slovenistika – enopredmetna pedagoška jezikoslovna smer* (1. letnik).

Opazovalna praksa pri pedagogiki (2 ECTS)

Gl. *Skupni del pedagoškega modula pri Slovenistika – enopredmetna pedagoška jezikoslovna smer* (1. letnik).

Opazovalna praksa pri andragogiki (2 ECTS)

Gl. *Skupni del pedagoškega modula pri Slovenistika – enopredmetna pedagoška jezikoslovna smer* (1. letnik).

Splošna izbirna predmeta

Humanistika in družboslovje (4 ECTS)

Gl. *Splošna izbirna predmeta – pedagoški modul pri Slovenistika – enopredmetna pedagoška smer* (1. letnik).

Raziskovanje učnega procesa (4 ECTS)

Gl. *Splošna izbirna predmeta – pedagoški modul pri Slovenistika – enopredmetna pedagoška smer* (1. letnik).

Slovenistični del pedagoškega modula

Didaktika književnosti 1 (3 ECTS)

Vsebina: Opredeli didaktiko književnosti; preučuje sestavine učiteljeve usposobljenosti za poučevanje književnosti; pomen književnega pouka v sodobnosti za razvoj posameznikove osebnostne in družbene integritete; didaktično strukturo pouka književnosti: cilji, metode, načela za izbiro in razporeditev vsebin; književnovzgojni cilji na posameznih stopnjah in vrstah šol.; metode obravnave leposlovja pri pouku: učiteljevo pripravo na pouk književnosti: analizirapreverjanje znanja in zmožnosti pri pouku književnosti; načine ocenjevanja; učne načrte za pouk književnosti:

Posebnosti: Specialna didaktika se na Oddelku za slovenistiko deli na dva predmeta: didaktiko slovenskega jezika in didaktiko književnosti. Vsak predmet obsega 50 % iz fonda ur, ki so v okviru posameznih študijskih smeri na FF namenjene za specialno didaktiko.

Metode poučevanja: Predavanja, seminar.

Nepedagoški slovenistični predmeti

Slovnica znanstvenega in strokovnega jezika (3 ECTS)

Vsebina: Opredelitev searlovskopragmatičnofunkcijske ločitve strokovnega jezika od znanstvenega – gre za abstrakcijo besedilnih lastnosti – in s tem vzpostavitev razmerja s praško strukturalno funkcionalistično teorijo jezikovne zvrstnosti. Vplivanjsko-učinkovalne prvine strokovnega jezika in razločevalnost glede na znanstveni jezik, povezovalnost zlasti s publicističnim jezikom kot prototipom vplivanjsko-učinkovalne vloge jezika. Razločevalne lastnosti znanstvenega jezika glede na strokovni jezik tako na ravni lastnosti koreferenčnih vezi, njihovega izvora, izrazne podobe in funkcije (slovarsko-besedilnega pomena). Sistemizacija (jezikovnosistemska predvidljivost) obvestilnega jedra zlasti na podlagi pomenske tipologije stavčnih členov, predvsem pa stavčnih zgradb.

Metode poučevanja: Predavanja, seminar.

Jezikovna politika in jezikovno načrtovanje (3 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – dvopredmetna smer* (1. letnik).

Obdobja in slogi v slovenski književnosti (3 ECTS)

Gl. *Izbirna strokovna literarna predmeta pri Slovenistika – dvopredmetna smer* (1. letnik).

Starejša slovenska književnost (3 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – dvopredmetna smer* (1. letnik).

Strokovni jezikoslovni izbirni predmeti

Poglavja iz pragmatike (3 ECTS)

Gl. *Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer* (1. letnik).

Normativno, (jezikovno)zvrstno in besedilnovrstno urejanje besedila (3 ECTS)

Gl. *Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti – jezikoslovno magistrsko delo pri Slovenistika – dvopredmetna smer* (2. letnik).

Govorna tehnika (3 ECTS)

Vsebina: Govorna tehnika je zelo pomembna veščina, ki jo morajo obvladati predvsem »govorci-maratonci«, tj. ljudje, ki pri svojih poklicih dosti govorijo in od govora pravzaprav živijo. Posebej pomembna je za učitelje, igralce, napovedovalce in govorce v medijih sploh, politike ... V prvi vrsti je potrebno izpostaviti ustrezno dihanje (s prepono) in sproščenost (nenapetost glasilk in ostalih obraznih mišic, ki otežujejo govor). Pri tem predmetu se bodo študentje naučili, kako obvladovati svoj govorni aparat in ga potem tudi kvalitetno uporabljati. Poleg tega se bodo seznanili tudi s pomenom govornice telesa, saj prav drža telesa ponavadi povzroči tudi določene (iz)govorne težave. Poleg tega se bodo seznanili s pomenom in načinom ustrezne nege glasilk (pomembno za otroke in »govorce-maratonce«), obenem pa bodo tudi razvili sposobnost opažanja neustreznega glasu (poškodba glasilk). Prav tako se bodo seznanili z nevtralno podobo jezika (osnove pravorečja), saj le tako lahko z besedilom dosežejo svoj namen in učinkovitost. Negotovost pri samem jezikovnem kodu in nesproščenost v določenem govornem položaju namreč lahko povzroči tudi napetosti v grlu, na obrazu in celotnem telesu, kar poslabša kakovost besedilne interpretacije, v skrajnem primeru pa celo povzroči poškodbo glasilk. Prav tako bodo študentje razvili sposobnost opazovanja in samoopazovanja govora, da bodo lahko tudi svetovali posameznim govorcem s težavami pri izgovoru. V ta namen bodo pripravili praktično predstavitev in demonstracijo določenega problema (seminar), kolegi pa jih bodo opazovali, potem pa bodo skupaj oblikovali pozitivne in negativne lastnosti slišane in videne govora (pomoč kamere in mikrofona).

Metode poučevanja: Predavanja, seminarji, individualne naloge, sodelovalno učenje, poučevanje, aktivno (refleksivno) poučevanje, portfolio konference, laboratorijske vaje, simulacije, nastopi, skupno analitično pregledovanje avdio-vizualnih posnetkov.

Slovenska dialektologija (3 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – dvopredmetna smer* (1. letnik).

Jezikovna razčlemba slovenskih besedil do 19. stoletja (3 ECTS)

Vsebina: Predavanja se osredotočajo na slovnični opis ter jezikovne in stilistične razvojne spremembe v izbranih neumetnostnih in umetnostnih rokopisnih in tiskanih besedilih od 10. do 19. stoletja: - nabožnih: spovednih, molitvenih obrazcev, pridig, svetopisemskih prevodov, izdaj katekizmov, lekcionarjev, postil, molitev, cerkvenih pesmi itd.; nenabožnih: abecednikov, učbenikov, predgovorov, praktičnosporazumevalnih (pogovorov, pisem), poljudnostrokovnih, publicističnih, uradovalnih, pravniških (priseg, razglasov, patentov, zakonov ...) besedil v sinhronem in diahronem uvidu. Primerjava besedilnovrstno ali tematsko sorodnih raznočasnih besedil s sodobnim knjižnim in govorjenim jezikom (in tujejezičnimi predlogami), razmejevanje govorjenih, narečnih in knjižnih prvin, prepoznavanje kontinuitete na vseh ravneh v pokrajinsko in časovno različnih besedilih. Ugotavljanje medjezikovnih interferenc na skladenski, besedoslovni in besediloslovni ravni. Načela za jezikovno posodabljanje starejših besedil. Vaje utemeljujejo usvojena jezikovnozgodovinska dejstva, zakonitosti in postopke in vsebujejo jezikovno razčlenitev, primerjavo, protistavo izbranih tematsko ali besedilnovrstno sorodnih odlomkov besedil iz različnih obdobj slovenskega kulturnega in knjižnega jezika do 19. stoletja z namenom ugotavljanja kontinuitete in jezikovnih sprememb, tipičnih za določeno razvojno obdobje ali pisca, v soočanju s sodobnim knjižnim in govorjenim jezikom Utrjevanje pravorečnih in naglasnih posebnosti v starejših besedilih za usvojitev bralne zmožnosti. Oblikoslovna, besedotvorna in skladenska analiza izbranih besedil.

Metode poučevanja: Predavanja in vaje.

Strokovni literarni izbirni predmeti

Teorija literarnega diskurza (3 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – dvopredmetna smer (1. letnik).*

Pripovedno besedilo (3 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer (1. letnik).*

Verzno besedilo (3 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer (1. letnik).*

Dramsko besedilo (3 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer (1. letnik).*

Sodobna slovenska kratka proza (3 ECTS)

Gl. *Izbirna strokovna literarna predmeta pri Slovenistika – dvopredmetna smer (1. letnik).*

Latinska in nemška književnost na Slovenskem (3 ECTS)

Gl. *Obvezni strokovni predmeti pri Slovenistika – enopredmetna literarno-kulturološka smer (1. letnik).*

2. LETNIK

Slovenistični del pedagoškega modula

Didaktika slovenskega jezika 1 (3 ECTS)

Vsebina: Se osredotoča na vlogo in položaj slovenščine v šolah; slovenščino kot jezik pedagoške komunikacije; odnosni govor, spoznavni govor; didaktično strukturo sodobnega pouka jezika: cilji, vsebine in metode; sporazumevalno zmožnost; metodični sistem dela z neumetnostnim besedilom in njegove faze; vrste nalog; razvijanje kognitivne, pragmatične in metakognitivne zmožnosti; govorjeno in zapisano besedilo; strategije dejavnega poslušanja in bralne učne strategije; razvijanje jezikovne (poimenovalne, upovedovalne, pravorečne/pravopisne) in metajezikovne zmožnosti; pripravo učencev na govorno nastopanje, sodelovanje v pogovoru ter pisanje; razvijanje poslušanja/branja z vrednotenjem oz. razvijanje kritične pismenosti; učiteljevo pripravo na pouk; letno pripravo, pripravo na učni sklop/učno uro; vrednotenje znanja in zmožnosti pri pouku jezika; opisniki oz. merila za ocenjevanje; učni načrti in gradiva; uporaba avdiovizualnih sredstev in IKT; povezovanje pouka jezika in književnosti, medpredmetno povezovanje.

Posebnosti: Specialna didaktika se na Oddelku za slovenistiko deli na dva predmeta: didaktiko slovenskega jezika in didaktiko književnosti. Vsak predmet obsega 50 % iz fonda ur in 50 % KT, ki so v okviru posameznih študijskih smeri na FF namenjene za specialno didaktiko.

Metode poučevanja: Predavanja (interaktivna, frontalna oblika se izmenjuje z individualnim in skupinskim reševanjem problemov), seminar (pedagoški del: mini nastopi v predavalnici – pisna priprava, izvedba in analiza posameznih učnih strategij in situacij; raziskovalni del: akcijsko raziskovanje posameznih segmentov prakse, z uporabo strokovne literature in za razvoj samorefleksije).

Pedagoška praksa pri didaktiki slovenskega jezika in didaktiki književnosti 1 (3 ECTS)

Vsebina: Temelji na uresničevanju ciljev sodobnega pouka prvega/maternega jezika/pouka književnosti; uporabi in sestavi učnih načrtov, učnih gradiv za pouk slovenskega jezika in književnosti, priročnikov in IKT; razvijanju jezikovne in narodne zavesti ter realizaciji (med) kulturne, etične in estetske vzgoje pri predmetu slovenščina; vodenju interesnih dejavnosti in izbirnih predmetov, povezanih z jezikovno, s književno in kulturno.vzgojo.

Posebnosti: Specialna didaktika se zaradi vsebinskih in didaktičnih posebnosti pouka slovenskega jezika in književnosti pri dvopodročnem predmetu Slovenščini v osnovnih in srednjih šolah deli na Oddelku za slovenistiko na dva predmeta: didaktiko slovenskega jezika in didaktiko književnosti. Vsak predmet v teoretskem delu (predavanja, vaje, seminarji) obsega 50 % iz fonda ur in 50 % KT, ki so v okviru posameznih študijskih smeri na FF namenjene za specialno didaktiko. Teoretski del poteka v drugem letniku magistrskega študija, pedagoška praksa v skupnem trajanju 6 tednov pa je v dvopredmetnem programu enakomerno razporejena skozi oba letnika. Zaradi te kontinuiranosti in postopnosti na obeh področjih predmeta Slovenščina je praksa, ki poteka v osnovnih in srednjih šolah (s slovenskim učnim jezikom), v vsakem letniku zasnovana enotno za oba specialnodidaktična predmeta. Študent pri njej enakomerno spremlja pouk slovenskega jezika in pouk književnosti ter pri obeh sodeluje. Njegova konzulenta sta med prakso učitelj didaktike slovenskega jezika in učitelj didaktike književnosti.

Metode poučevanja: Skupinsko delo v seminarju, opazovanje, razčlenjevanje in vrednotenje prakse (študij primerov), individualne kratke intervencije ter sodelovanje pri zunajrazrednih dejavnostih.

Pedagoška praksa pri Didaktiki slovenskega jezika in didaktiki književnosti 2 (3 ECTS)

Vsebina: Študenti ob aktivnem sodelovanju pri pouku slovenščine spoznavajo potek jezikovnega in književnega pouka v praksi: uresničevanje ciljev pouka slovenščine, uporabo in sestavo učnih načrtov in učnih gradiv za pouk slovenščine, uporabo priročnikov in IKT pri pouku predmeta, uresničevanje učne diferenciacije pri pouku slovenskega jezika in književnosti; načine preverjanja ter merila za ocenjevanje pri pouku jezika in književnosti; razvijanje jezikovne in narodne zavesti ter realizacijo (med) kulturne, etične in estetske vzgoje pri predmetu slovenščina; vodenje interesnih dejavnosti in izbirnih predmetov, povezanih z jezikovno, s književno in kulturno.vzgojo.

Posebnosti: Specialna didaktika se zaradi vsebinskih in didaktičnih posebnosti pouka slovenskega jezika in književnosti pri slovenščini v osnovnih in srednjih šolah deli na Oddelku za slovenistiko na dva predmeta: didaktiko slovenskega jezika in didaktiko književnosti. Teoretski del poteka v drugem letniku magistrskega študija, pedagoška praksa v skupnem trajanju 6 tednov pa je v dvopredmetnem programu enakomerno razporejena skozi oba letnika. Zaradi te kontinuiranosti in postopnosti na obeh področjih predmeta Slovenščina je praksa, ki poteka v osnovnih in srednjih šolah (s slovenskim učnim jezikom), v vsakem letniku zasnovana enotno za oba specialnodidaktična predmeta. Študent pri njej enakomerno spremlja pouk slovenskega jezika in pouk književnosti, sodeluje pri načrtovanju in izvajanju učnih ur pouka jezika in književnosti ter samostojno pripravi en vzorčni/izpitni nastop pri pouku slovenskega jezika in en vzorčni/izpitni nastop pri pouku književnosti. Njegova konzulenta sta med prakso učitelj didaktike slovenskega jezika in učitelj didaktike književnosti. Učitelj didaktike slovenskega jezika in učitelj didaktike književnosti zato opravita po 3 ure individualnega pedagoškega dela z vsakim študentom.

Metode poučevanja: Skupinsko in individualno delo študentov, skupinska poročila v seminarju po izvedbi prakse.

Nepedagoški slovenistični predmeti

Jezikoslovni magistrski seminar (3 ECTS)

Vsebina: V seminarju se raziskovalno obravnavajo teme glede na specializacijo profesorja, ki ga je razpisal, zato ima seminar različne jezikovne in jezikoslovne vsebine.

Posebnosti: Različni predavatelji.

Metode poučevanja: Seminarško, timsko in individualno (konzultacije) delo, javno nastopanje (predstavitve naloge).

Literarni magistrski seminar (3ECTS)

Vsebina: V seminarju se raziskovalno obravnavajo teme glede na specializacijo profesorja, ki ga je razpisal, zato ima seminar različne literarno-kulturološke vsebine.

Posebnosti: Različni predavatelji.

Metode poučevanja: Seminarško, timsko in individualno (konzultacije) delo, javno nastopanje (predstavitve naloge).

Magistrsko delo (Izdelava magistrskega dela) (9 ECTS)

Magistrsko delo pri dvopredmetnem pedagoškem programu Slovenistika je načeloma (vendar ne izključno) interdisciplinarno, študent v njem izvede raziskavo na temo, ki povezuje obe predmetni področji njegovega študija, vključno z didaktično-pedagoškimi vsebinami. Delo se izdelava pod mentorstvom izbranega učitelja (habilitirani učitelj) in v okviru njegovega (jezikoslovnega oziroma literarnega) magistrskega seminarja. Delo se javno predstavi v magistrskem seminarju. Vsebovati mora uvod, delovno hipotezo, predstavitev teoretičnih izhodišč, gradivo in metode za analizo, interpretacijo rezultatov, sklep, navedbo uporabljene literature in virov.

Obseg: 60–80 strani razpravljalnega besedila.

Strokovni izbirni predmeti pedagoškega modula

Poučevanje slovenščine kot tujega jezika (4 ECTS)

Vsebina: Temeljni pojmi področja slovenščine kot TJ. Proces učenja in poučevanja slovenščine kot tujega jezika. Dejavniki jezikovnega usvajanja in učenja. Ravni jezikovnega znanja. Komunikacijski pristop pri poučevanju slovenščine kot TJ. Metode poučevanja, razlaga, dajanje navodil. Delo z besedilom. Sporazumevalne dejavnosti: branje, poslušanje, govorjenje, pisanje. Dejavnosti pri pouku slovenščine kot tujega jezika. Učenje izgovorjave, besedišča, slovnice. Teme, situacije, pojmi, jezikovne funkcije. Testiranje znanja slovenščine kot J2/TJ. Gradiva za učenje, poučevanje in testiranje. Načrtovanje in izvedba pouka. Opazovanje in analiza pouka.

Metode poučevanja: predavanja, seminarji, raziskovalni seminarji, individualne naloge, vodeni individualni študij, aktivno (refleksivno) poučevanje, simulacije, igre vlog.

Književnost za šolsko rabo (4 ECTS)

Vsebina: Vloga in pomen pouka književnosti v 21. stoletju. Šolski literarni kanon glede na učne cilje, metode in vsebine pouka književnosti. Prednosti in slabosti recepcijske teorije za poučevanje slovenske in tuje prevodne književnosti. Pregled temeljnih slogovnih smeri oz. obdobji slovenske in tuje prevodne književnosti, primerne in/ali predpisane za šolsko obravnavo. Kontekstualizacija šolskih književnih vsebin. Periodizacija slovenske književnosti za šolsko rabo ob primerjavi s tujo prevodno. Dejaven stik s šolskimi kanonskimi književnimi besedili in priprava na delo v razredu. Sodobne oblike pouka književnosti: komunikacijski in problemsko-ustvarjalni pouk.

Metode poučevanja: predavanja z diskusijo, timsko delo (npr. delo v dvojicah/skupinah, okrogle mize), praktično delo (npr. modeli raziskav, sestavljanje vprašanj in nalog, strukturiranje učenčevih dejavnost).